Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIFTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

VOL. II

NO. 6

The 28th June, 1973

Mudransree, S. C. Goswami Road,
Panbazar : Guwahati—781 001

DEBATES OF THE ASSAM
LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1973

Vol. II No. 6

The 28th June, 1973

CONTENTS

		Pages
1.	Questions	5
2.	Voting on Demands for Grants	54
3.	Complaint of Breach of Privileges	160
4.	Calling Attention	165
5.	Discussion under Rule 301	167
6.	Adjournment	171

Proceedings of the Fifth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Fifth General Election under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Dispur at 10 A. M. on Thursday, the 28th June 1973.

PRESENT

Shri Ramesh Chandra Barooah, B.L., Speaker in the Chair, 12 (Twelve) Ministers, 3 (Three) Ministers of State, and 69 (Sixty nine) Members.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Re : CONTRACTORS ENGAGED IN CAPITAL CONSTRUCTION WORKS

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

Shri Giasuddin Ahmed asked :

*377. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state—

(a) The total number of contractors engaged in temporary capital construction works at Dispur ?

(b) The total number of (1) Scheduled caste and (2) Scheduled Tribe (Plains) contractors working in the above works and each of their percentage ?

(c) Whether it is a fact that some Scheduled Tribes contractors were refused registration for contract work by the authority concerned ?

(d) If so, the reason thereof ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) replied :

377. (a) – Total number of contractor engaged by P.W.D. in temporary capital construction at Dispur is 128. Over this, 270 unemployed educated youth associations worked as contractor.

(b)—(1) 3 Nos. 2.34% (of 128)

(2) 3 Nos. 2.34% (of 128)

(c) – No. But further registration of contractors has been stopped recently.

(d)—Does not arise.

Shri Giasuddin Ahmed – Sir, in reply to Q. (c), a negative answer has been given. The question was whether it is a fact that some Scheduled Tribes Contractors were refused registration for contract work by the authority concerned ? May I know from the Hon'ble Minister whether any contractor from amongst scheduled tribes has submitted application for registration ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D (R B)) – Sir, further registration of all types of contractors has been stopped.

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, my question is not replied. My question is that whether any application from that community has been received for registration ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) – Sir, we did not entertain any petition for further registration from 15.3.73. If there is any one amongst scheduled-tribes, then this also comes within this.

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, my question was not replied. It is not the question of entertaining the petition. My question is that whether any application from that community has been received for registration.

Dr. Lutfur Rahman (Minister)—Sir, that I shall have to find out.

(Starred Question No. 378 not put as the Hon'ble Member was absent).

Re : SHIFTING OF REGIONAL OFFICE OF STATE BANK OF INDIA

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*379. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Regional Office of the State Bank of India has been decided to be shifted from Shillong to Gauhati ?

(b) If so, when ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

379. (a)—The matter is under the examination of the Bank authority.

(b)—Does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister whether it is a fact that from the Headquarters State Bank of India, Delhi, instruction has been sent to the Regional Office of the State Bank of India, Shillong, to shift the office from Shillong to Gauhati immediately to cater to the needs of the State ? If so, in what circumstances the authority here is not shifting the office ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, that is not within the knowledge of the Government. But when the Chairman, State Bank of India, came to Shillong, then we discussed this matter with him. The Chairman has replied that the matter will be considered.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, whether Govt. consider it necessary that the Regional Office of the State

Bank of India should be shifted to Gauhati immediately in order to remove the difficulties of all concerned ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister - Sir, the Govt. consider it necessary. But the matter depends on the State Bank Authority.

Shri Dulal Chandra Barua - Sir, is it a fact that some reactionery forces are trying not to shift the office from Shillong to Gauhati ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, reactionery forces are everywhere.

Shri Giasuddin Ahmed - Sir, in view of the fact that State Bank of India is expected to play a major role for financing various development works of the State, will Government give top-most priority to this and see that the office is immediately shifted to the plain ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) - Sir, I agree with the Hon'ble Member.

Shri Dulal Chandra Barua - Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister whether Govt. will take up the matter of shifting the Regional Office of the State Bank of India from Shillong to Gauhati with the Union Finance Ministry ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – Sir, we have already taken up the matter with the Chairman of the State Bank of India. Let us see the result.

Re : SHIFTING OF DUMPING GROUND

Shri Biren Ram Phookan asked :

*380. Will the Minister, Municipal Administration, be pleased to state –

(a) What steps have been taken for shifting the Dumping ground from Fatasil area to a suitable place ?

(b) Whether Government is aware of the fact that a large number of people are residing in that locality including colleges, schools and other institutions ?

(c) If so, why the Government is taking no concrete steps to shift the same in spite of great demand from the people ?

(d) Whether Government is aware of the fact that dead bodies of men and cattle are also dumped there ?

(e) Whether Government will take immediate steps so that this dumping ground would be shifted immediately to some other place ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Municipal Administration) replied :

380. (a) – The Gauhati Municipal Board started dumping operation at Hangerabari but as there was strong public resistance as well as objection from Oil India Limited this was abandoned. Thereafter land at Katasil (Bonda) was arranged on temporary basis for the purpose but due to public resistance there also the dumping operation had to be abandoned.

(b) – Yes.

(c) – The local authority is searching for alternative site.

(d) - Dead bodies are buried there.

(e) – But from 25.6.73 the dumping is being done somewhere at Amingaon temporarily.

শ্ৰীবিৰেণ ৰাম ফুকন – মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে ফটাশিল অঞ্চলত .মানুহৰ মৰাশ পোটাৰ কাৰণে সেই ঠাইৰ মানুহৰ মনত ভীষণ অসন্তুষ্টিৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু সেই কথালৈ লক্ষ্য ৰাখি সেই মৰিশালীখন সেই ঠাইৰ পৰা অন্য ঠাইলৈ নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী)—আমি গাৰবেজ পেলোৱাৰ কাৰণে উপযুক্ত ঠাই বিচাৰি আছো। মিউনিচিপালিটিৰ ফালৰ পৰাও উপযুক্ত ঠাই বিচাৰি আছে। আৰু কোনো ঠাই তেওঁলোকে বিচাৰি উলিয়ালেও সেই ঠাই কিছুদিন ব্যৱহাৰ কৰাৰ পিচত ৰাইজে সেই ঠাই আপত্তি কৰে। তেনে অৱস্থাত মিউনিচিপালিটিও নিৰুপায়। আমি এতিয়ালৈকে ভাল ঠাই বিচাৰি আছো।

শ্ৰীবিৰেণ ৰাম ফুকন—মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা মই এইটো কথা জানিব

ৰিচাৰিছো যে সেই ঠাইত মৰা মানুহ পেলোৱাৰ কাৰণে সেই ঠাইৰ কাষৰ মানুহৰ যে স্বাস্থ্য হানি হয় এই কথা জানেনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—তাত মানুহ পেলোৱা নহয়। তাত পুতি ৰখা হয়। মানুহ পেলালে ওচৰৰ মানুহৰ স্বাস্থ্য হানি হবই। আগতে এই ঠাইত মানুহৰ বসতি বেচি নাছিল। কিন্তু এতিয়া লাহে লাহে সেই ঠাইত মানুহৰ বসতি ইমান হৈছে যে কেতিয়াবা আমাকো খেদিব যেন লাগে।

শ্ৰীবিৰেণ ৰাম ফুকন—মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো জানেনে যে মৰা মানুহ বিলাক জাবৰৰ তলত পেলাই থৈ আছে আৰু তাৰ পিচত কুকুৰে সেই বিলাক টানি লৈ আছে আৰু লৰা-ছোৱালী স্কুললৈ যাব নোৱাৰা হয় ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী)—এইটো কথা কিছুমান মানুহে আগতে কৈছিল। আমি হৰিজন সকলক কৈ ৰাখিছো যে তেনেকুৱা মানুহৰ শ পালে লগে লগে পোটাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

Shri Md. Umaruddin – Sir, may I know whether Govt. has been thinking for establishing disposal units of night soil, garbage etc., like other cities ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—Yes, Sir, that is under examination.

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে লোকেল অথৰিটিয়ে বন্দৱস্ত কৰিব পৰা নাই। ভাৰতবৰ্ষই নহয় পৃথিবীৰ ভিতৰতেই গুৱাহাটীৰ যিটো গাৰবেজ আছে তেনে গাৰবেজ কোনো ঠাইত নাই। গতিকে এই কথালৈ লক্ষ্য ৰাখি আৰু গুৱাহাটী কি ধৰণেৰে এক্সটেণ্ড কৰিছে সেই কথালৈ লক্ষ্য ৰাখি টাউন আৰু কাণ্ট্ৰি প্লেনিং আৰু মিউনিচিপালিটি সকলোৱেই মিলি এনেকুৱা এডোখৰ ঠাই নিৰ্বাচন কৰিব নোৱাৰেনে য'ৰ পৰা ভবিষ্যতে কাৰো একো আপত্তি আহিব নোৱাৰে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী) - লোকেল অথৰিটিয়ে এইটো চেষ্টা কৰি আছে। আৰু মাননীয় সদস্যই যিটো পৰামৰ্শ দিছে সেইটো আমিও চিন্তা কৰি আছো। এইটো কৰিব পাৰিলে সকলোৱে ভাল হয়।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন ৰাজ্যত যিবিলাক পৌৰ সভা আছে তাত 'গু' পুৰি পেলোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে, গতিকে আমাৰ ইয়াতো তেনে ধৰণে 'গু' পুৰি পেলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী)—গু পুৰি পেলালে গোন্ধ বেচিকৈ ওলায় তেনে ক্ষেত্ৰত পুৰি পেলোৱাৰ ঠাইত উপযুক্ত কোনো এক ঠাইত পেলাই দিব পৰা হয় তেতিয়াহলে বেছি ভাল হব।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ - মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে 'ডাম্পিং গ্ৰাউণ্ড' বিচাৰি পোৱা নাই, কিন্তু এইটো কথা সঁচানে যে গোটেই গুৱাহাটী খনেই 'ডাম্পিং গ্ৰাউণ্ড' হৈ আছে।

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী) - এইটো মতামতৰ প্ৰশ্ন।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী— মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কোৱা মতে গুৱাহাটী মিউনিচিপালিটি এৰিয়াৰ ভিতৰত আবৰ্জনা পেলাবলৈ ঠাই নাই। ৰাজহ বিভাগে মাটি দিলেও মিউনিচিপালিটিয়ে এই আবৰ্জনাবোৰ কঢ়িয়াবলৈ তেওঁলোকৰ গাড়ী নাই আৰু সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ বাবে এইটো সম্ভৱ নহব, সেই আবৰ্জনাবোৰ কঢ়িয়াই আমিনগাওঁলৈ নিবলৈ অসুবিধা হব পাৰে এই বিষয়ে চৰকাৰে চিন্তা কৰেনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী) —গাড়ী নোহোৱা নহয়, গাড়ী আছে, কিন্তু যিমান পৰিমাণৰ থাকিব লাগে সিমান নাই, পাণ্ডু বা আমিনগাঁওত নি পেলাবলৈ গাড়ী লাগিব। এতিয়া ৰেভিনিউ বোৰ্ডে মাটি দিয়াৰ কাৰণে যিটো চেষ্টা চলাই আছে সেইমতে সোনকালে ইয়াৰ এটা সুবিধা হব লাগে কিন্তু

এত্তিয়া এটা অসুবিধা হৈছে সেইটো হ'ল বৰ্তমান গুৱাহাটীৰ কেউফালে 'দেভেলপমেণ্টৰ' কাৰণে প্ৰায় ১০ মাইল ৰেডিয়াচত কিছুমান ঠাই ৰিজাৰ্ভ কৰি আহিছে ফলত যত্তে তত্তে ড্ৰেনেধৰণৰ কাম আৰম্ভ কৰাটো অলপ অসুবিধা। গাড়ী কম থকাৰ কাৰণে অলপ অসুবিধা হব পাৰে, আমি বঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰিম।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—চিটি এক্সপাণ্ড কৰাৰ লগে লগে আবৰ্জনাও বাঢ়ি গৈছে তেনে ক্ষেত্ৰত এইবোৰ কঢ়িয়াবলৈ আৰু গাড়ী বা ট্ৰেক্টৰ কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰা হবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী)—চিন্তা কৰা হৈছে।

শ্ৰীৰাজেন ফুকন—'লখৰাত' এডোখৰ আহল বহল সুবিধাজনক জেগা আছে য'ত নেকি এই গু পেলাবলৈ সুবিধা হব পাৰে সেই বিষয়ে চিন্তা কৰিছেনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী)—এই খবৰটো আছে, জনস্বাস্থ্য বিভাগৰ কৰ্তৃপক্ষক এই বিষয়ে জনোৱা হব।

Re : SALARY OF COMMON GOVERNOR

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

*381. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether the charges on account of the salary of the common Governor and the cost of maintenance of the Raj Bhavan at Shillong are shared by the other States viz., Meghalaya, Manipur, Nagaland and Tripura ?

(b) If so, what are their respective shares of contribution on each account ?

(c) Whether the Assam Government claim re-imbursement of such expenditure from the concerned State Governments in view of the tight financial position of Assam ?

(d) Whether it is fact that the office of the Secretary of the Governor of Nagaland is housed in the premises of Raj Bhavan at Shillong ?

(e) If so, does the Government realise rent from the Government of Nagaland on account of that ?

(f) Whether it is also a fact that the office of the Secretary to the Governor of Assam is now shifted to Civil Secretariat for want of space in Raj Bhavan ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

381. (a)—The charges on account of salary of the Common Governor of Assam and Nagaland are share between Assam and Nagaland from 1963 to 31st December 1971. The question of sharing the expenditure after that date between Assam, Manipur, Meghalaya, Nagaland and Tripura has already been taken up by the Government of India and their proposal for allocation of the expenditure in the proportion of 52 : 15 : 11 : 7 respectively is under consideration of this State Government. The cost of maintenance of Raj Bhavan at Shillong is borne by Meghalaya from the current financial year pending Presidential order in this regard.

(b) & (c)—The allocation of the Allowances and Privileges of the Common Governor of Assam, Manipur, Meghalaya, Nagaland and Tripura, has not yet been finally determined by the President under section 48 of the N. E. A. (Reorganisation) Act, 1971. It is therefore not possible to indicate the allocation between each State. The detailed expenditure shared by the Government of Assam and Government of Nagaland as fixed upto 31st December 1971 is shown in the Statement placed on the Table of the House. The question of claiming re-imbursement of the expenditure on account of Governors salary and maintenance of Raj Bhavan from other States by this State Government will therefore arise only when the Government of India finally dicide the allocation of the expenditure between all the states.

(d)—There is no Separate office as such of the Secretary to the Governor of Nagaland housed in Raj Bhavan. The former Secretary to the Governor of Assam was and is assisting the Governor in matters connected with Nagaland with one Assistant of Nagaland Government who sits in the office of the Military Secretary to the Governor with th staff of the Military Secretary under the orders of the Governor.

(e)— No.

(f)— No.

Shrimati Renuka Devi Barkataki – Up to 1971 the charges on account of salary of the Common Governor of Assam & Nagaland was shared between Assam & Nagaland. May I know from the Hon'ble Chief Minister wherefrom the common Governor is drawing his salary and other expenditure so for as the other States are concerned since 1971 ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – From the exchequer of the State of Assam.

Shri Dulal Chandra Barua – After the re-organisation of the States, and Nagaland and Meghalaya having been given full statehood, how is it possible for the common Governor to draw his salary and other allowances from the exchequer of Assam, and under what financial rule ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—It is not the question of finacing it by Assam, but it is a question of the expenditure to be adjusted afterwards.

Shri Dulal Chandra Barua – If financial rule permits such expenditure to be incurred for other States, may I know under what rule this has been done ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – I do not think there may be any objection to this, but I will look into it.

শ্ৰীমতী আনন্দী বালা ৰাভা—আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে ১৯৭০ চনৰ এপ্ৰিলৰ ২ তাৰিখে 'মেঘালয়' ৰাজ্য সৃষ্টি হোৱাৰ পাচত ১৯৭১ চনৰ ফাইনেনচিয়েল ইয়াৰ পৰা মেঘালয় ৰাজ্যচৰকাৰে ৰাজ্যপালৰ দৰ্মহাৰ খৰচ বহন কৰিব কিন্তু ১৯৭০ চনৰ পৰা এইযে যি খিনি খৰচ কৰা হল, সেই খিনি ৰিএম্বৰ্চমেণ্ট' মেঘালয়ে দিবনে নিদিয়ে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—মই উত্তৰত কৈছোয়েই ।

Shrimati Renuka Devi Barkataki - With regard to my question (d), may I know whether there is one Secretary to the Governor for all the States ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) - Sir, the present arrangement is this : The Government of Manipur maintain a separate Secretary to the Governor. So also the Govt. of Tripura the former Secretary to the Governor of undivided Assam has been appointed by the Government of Meghalaya as the Secretary to the Governor of Meghalaya. He is looking after asffairs of Nagaland. There is also a another Secretary for Assam.

Shrimati Renuka Devi Barkataki —So far as I am able to understand the Hon. Chief Minister, there are two Secretaries for the Governor of Assam—one for the State of Assam and another for Nagaland & Meghalaya. May I know from the Hon. Chief Minister whether the Government is aware that the border disputes

between Assam and Nagaland, Assam and NEFA and Assam and Megalaya are the creation of this Secretary ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) - I do not think so, Sir.

Shri Dulal Chandra Barua—Is the Government aware of the fact that though we have another Secretary from our side in the Governor's establishment and Meghalaya is also having one Secretary who was formerly the Secretary to the Governor of undivided Assam, and he is the person who has practically created all the boundary disputes by taking away many of the documents for which charges were brought against him ? May I know whether the same man is still continuing as the Secretary to the Governor for Meghalaya ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) - That is not within our jurisdiction, Sir.

Shrimati Renuka Devi Barkataki—Sir, the gentleman who is the Secretary to the Governor of Meghalaya was Secretary in the Assam establishment also and there were allegations made on the floor of the House that this Secretary has taken away some of the very important and confidential documents from the State offices and handed over the Government of Meghalaya and Nagaland and afterwards there boundary disputes between these Governments started. May I know whether Government enquired into the matter ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—We have not found the Government of Nagaland using such documents against us.

Shri Dulal Chandra Barua—After raising this matter did the Government care to enquire into it?

Shri Sarat Chandra Sinha—(Chief Minister) I have said Sir, we have not found of such documents being used by the Nagaland Government. If the hon'ble members desire, we will look into the matter.

Shri Dulal Chandra Barua—We raised the matter one year before. Are we to understand that Government did not pay any heed to the discussion made in the House?

Shri Sarat Chandra Sinha—(Chief Minister) I have already said Sir, we have not found any document used against us by the Nagaland Government.

Shri Dulal Chandra Barua—May I know how long the payment for Governor's establishment will continue to be made from our Exchequer?

Shri Sarat Chandra Sinha—As soon as the Government of India decides it, the matter will end.

Shri Dulal Chandra Barua—Is the Govrernment aware of the fact that the Auditor General of India has written a letter to the Government of Assam raising objection and to finalise this issue immediat ely?

Shri Sarat Chandra Sinha – I have no information. But sooner the matter is finalised the better for us.

Re : DUDHNAI STATE DISPENSARY

Shrimati Anandi Bala Rava asked :

*382. Will the Minister, Health be pleased to state –

(a) Whether Government is aware of the existence of the general ward attached to the Dudhnai State Dispensary consisting of more than 20 beds ?

(b) If so, whether Government is aware of the present condition of the bed stead, and linens supplied to the patients there ?

(c) Whether it is a fact that the patients hospitalised there are to stay at night without light either petromax or a lamp ?

(d) If the replies to questions Nos. (a), (b), (c) are in the affirmative, whether Government propose to improve the said ward ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health and Family Planning) replied :

382. (a) – There are 20 beds in the Dudhnai State Dispensary.

(b)—Yes. Action has been taken by Civil Surgeon, Dhubri for supply of these articles.

(c)—No.

(d)—Does not arise in view of reply at (a), (b) and (c) above.

শ্ৰীমতী আনন্দী বালা ৰাভা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰীমহোদয়ে চি-ৰ প্ৰশ্নোত্তৰত কৈছে যে, হস্পিটালত কোনো ৰোগীয়েই তাত কোনো-ধৰণৰ পোহৰ আদি নোহোৱাকৈ থাকিব লগা হোৱা নাই। কিন্তু যিহেতু চিকিৎসাৰ কাৰণে যথেষ্ঠ গুৰুত্ব দিব লগা হৈছে তেনে ক্ষেত্ৰত তাত বিজুলী শক্তি প্ৰেৰণ কৰাৰ কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ে চিন্তা কৰিবনে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, যাৱতীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিম।

Starred Questions Nos. 383 and 384 were not put as the Hon'ble Questioner was absent.

বি: ধোদৰ আলি

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে :

*৩৮৫। মাননীয় গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বুৰঞ্জী বিখ্যাত ধোদৰ আলিটোৰ মহকুমাত অৱস্থিত অংশটো মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কেতিয়াবা দেখিছেনে ?

(খ) ধোদৰ আলিটোৰ এই মহকুমাত অৱস্থিত অংশটোৰ কিমান অংশ বা কিমান কিঃ মিঃ তেল দি পকা নকৰাকৈ আছে আৰু কোন কিঃ মিঃ খুটিৰ পৰা কোন নম্বৰ খুটিলৈ আলিটো পকা নোহোৱাকৈ পৰি আছে ?

(গ) এই আলিটোৰ তেল দি পকা নকৰাকৈ পেলাই থোৱা অংশটো কোন কোন ঠিকাদাৰক তেল দি পকাৰ কাম কৰিবলৈ দিয়া হৈছে ?

(ঘ) কি কাৰণে এই কাম এতিয়ালৈকে হোৱা নাই ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :
৩৮৫। (ক) - দেখা নাই ।

(খ)—এই আলিটোৰ কেৱল ৩য় কিলোমিটাৰৰ ১ম অংশ, ২য় কিলোমিটাৰৰ শেষৰ অংশ ধনশিৰিৰ নদীৰ খহনীয়াৰ হেতু পকাৰ কাম বন্ধ ৰখা হৈছে।

(গ) বৰ্তমানলৈকে কোনো ঠিকাদাৰক কাম দিয়া হোৱা নাই ।

(ঘ) —উক্ত কামটো ৪ৰ্থ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ অতৰ্গত বিত্তীয় বছৰৰ পুজী অনুযায়ী অংশ অংশকৈ কাম কৰা হৈছে। তদুপৰি পকাৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় "আলকটৰাৰ" অভাৱত কামত কিছু বাধা পৰিছিল।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা - মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই প্ৰশ্নটোত এটা শুধৰণী কৰি দিও। সেইটো হৈছে যে, 'মহকুমা' শব্দটোৰ আগত এটা শব্দ পৰি গৈছে। এইটো গোলাঘাট মহকুমা হব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই আলিটোৰ কাম যিসকল ঠিকাদাৰে কৰিছিল তেওঁলোকে যি পৰিমাণৰ শিল আদি তাত দিব লাগিছিল সেই পৰিমাণৰ শিল আদি সেই সময়ত নিদি পিছত সেইটোকে অজুহাত দেখুৱাই কামটো নকৰি আকৌ বেছি মূল্যৰ আঁচনি তৈয়াৰ কৰি অতিৰিক্ত টকা খৰছ কৰা কথাটো সঁচানে ?

শ্ৰী লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই আলিটোৰ কাম কৰোতে কিমান জন ঠিকাদাৰ আৰু অফিচাৰক বদলি কৰিব লগীয়া হৈছিল সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, কিমান জন ঠিকাদাৰ আৰু অফিচাৰক ৰদলি কৰা হল সেইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, তাত কাম এতিয়াও চলিয়েই আছে। কিন্তু এই বাৰিষা কালতো তাত কি কাম চলি আছে সেইটো সদনক জনাবনে?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাল বতৰত ব্লক টিপিঙৰ কাম চলে আৰু বেয়া বতৰত কনচলিডেশ্বনৰ কাম চলে।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যি সকল বিষয়াৰ হেমাহিৰ কাৰণে এই ধোদৰ আলিটো এতিয়াও অসম্পূৰ্ণ হৈ আছে সেই সকল বিষয়াক এই ধোদৰ আলিটো সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে ধোদ বুলি অভিহিত কৰিবনে কি?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, বিষয়া বা ঠিকাদাৰ সকলৰ সিমান দোষ নাই কিন্তু কামটো যে লাহে লাহে হৈছে সেইটো সত্য কথা।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ধোদৰ আলিটোৰ মেৰামতিৰ কাম গড়কাপ্তানী বিভাগৰ কোনটো চাব ডিভিজনত পৰিছে আৰু তাত শ শ বীটুমিনাছ নাইকীয়া হোৱা কথাটো জানেনে?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, বিটুমিনাচৰ কথাটো মই নেজানো কিন্তু এইটো গোলাঘাট চাব ডিভিজনত পৰিছে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে এই আলিটোৰ কিছু অংশ ধনশিৰি নৈৰ খহনীয়াৰ কাৰণে বন্ধ ৰখা হৈছে কিন্তু পথটোৰ বাকী অংশৰ কাৰণে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে সেইটো মন্ত্ৰীমহোদয়ে জনাবনে?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, ডাইভাচনৰ কাৰণে চিন্তা কৰি থকা হৈছে।

Re : RABI CROP PROGRAMME

Shri Girindra Choudhury asked :

*386. Will the Minister, Agriculture be pleased to state—

(a) The total acreage of land under wheat cultivation in Assam in general, and in Kamrup District in particular under the Rabi Crop Programme this year ?

(b) Whether all the fields have been covered with irrigation facilities where the Government spent enormous amount of money by way of seed loan ?

(c) If so, what is the approximate area of irrigated fields where the crop has failed, and the amount of money involved as wasteful expenditure due to such failure ?

(d) Whether Government could provide irrigation facilities to the wheat growers ?

(e) If not, why the cultivators were encouraged to grow wheat by involving them financially and waste their energies as a result of the unfruitful promises of providing them with irrigation facilities ?

(f) Whether Government proposes to procure crops from the cultivators after the harvesting, so that they can get a reasonable price for their crop ?

(g) If so, through what agency such procurment will be made ?

(h) What is the minimum requirement of threshers necessary to thresh the wheat which can be expected during this season ?

(i) What is the number of threshers now ready for use ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied :

386. (a)—Total acreage under wheat is estimated to be approximately as follows :—

(in Hec.)

	State	Kamrup
Wheat	1,12,030	38,500

(b)—No, neither was it aimed at.

(c)—The Government have no information of crop failure in irrigated areas.

(d)—No, neither was it aimed at.

(e)—As stated above, there was no intention or promise of providing irrigation facilities to all wheat areas. Wheat is and can be grown in unirrigated land specially in areas, like Assam, where sufficient soil moisture and atmosphere

precipitation is available for this crop in winter. While the yield per acre of unirrigated and unfurtilised fields will be less, the absolute yield is nevertheless good, if improved high yielding varieties as issued by the Government during the last Rabi season, are used. But correspondingly the cost is also less if fertilisers and irrigation are not utilised. This is the case not only in Assam but else where in India and other advanced countries of the world.

Thus, during the last Rabi crop season in Assam while only wheat seeds were issued on loan for unirrigated lands, seeds as well as fertilisers were given for irrigated areas in order to maximise production from such areas.

(f)—Government had made arrangements for this.

(g)—F. C. I. and Apex Marketing Society.

(h)—Approximately 2000 Nos.

(i) Approximately 300 Nos.

Shri Girindra Choudhury—Sir, what the Minister explained I could not follow mostly. Anyway, will the Minister please repeat that there was no failure of Rabi crop during the last season ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—I have already stated that there was no total crop failure of Rabi crop.

Shri Jalaluddin Ahmed - May I know from the hon. Minister whether the main causes for the failure of Rabi crop are due to lack of co-ordination and co-operation between the State Electricity Board and the Agriculture Department ?

Shri Upendra Das (Minister)—I have already said, Sir, that there is no crop failure in the irrigated areas.

Shri Girindra Chaudhury—Sir, it is very funny that the Minister......

Mr. Speaker—The hon. Member should avoid using the word "funny".

Shri Girindra Chaudhury—I am sorry Sir. Sir, it is very regretable that the Minister-in-charge of Agriculture has announced in the House that there is no crop failure. But in my own constituency where the Minister visited 4 or 5 times he himself has admitted and regretted for the failure of crop. Sir, the Minister has said that in Kamrup district 38,500 hecters of land has been brought under wheat crop. Will the Minister be pleased to state what is the crop return from Kamrup district, particularly from my own constituency, he has received ?

Shri Upendra Das (Minister) —The question was whether in the irrigated areas there was crop failure and I said

that there was no crop failure. Of course, in the non-irrigated areas there may be crop failure.

Shri Girindra Chaudhury—In my own constituency, which is a flood affected area, the Department has sunk 16 shallow tubewells out of which only 5 are working and the remaining 11 tubewells did not work. The people were unnecessarily allured to grow Ravi crop. Does the Minister know that these five tubewells which are working only irrigated 5 bighas of land ?

Shri Upendra Das (Minister)—I have got no information that some of the tubewells did not work. But it may be that some of the tubewells did not work but the fact remains that there was no crop failure.

Shri Girindra Chaudhury—Then how could the Minister say that there was no crop failure ?

Shri Upendra Das (Minister)—I have said that there may be crop failure in the non-irrigated areas.

Shri Girindra Chaudhury - Why these people were assured that they would be given irrigation facilities ?

Shri Upendra Das (Minister) - Sir, only a few acres have been brought under irrigation and almost the entire area still remains unirrigated. In the irrigated area we have got only 80,000 acres of land for Ravi crop culti-

vation and the rest of the area is unirrigated. In the irrigated area there was no crop failure but in the non-irrigated area there may be crop failure.

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস—কৃষিমন্ত্ৰী মহোদয় বৰপেটা মহকুমাত ৰবি শস্য প্ৰগ্ৰেমৰ চেয়াৰমেন আছিল। গতিকে বৰপেটা মহকুমাত ৰবি শস্য কিমান উৎপাদন হল আৰু ৰবি শস্যৰ বাবে দিয়া ধন এতিয়ালৈকে কিমান আদায় হল ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী)—এইটো বেলেগ প্ৰশ্ন।

Shri Badan Chandra Talukdar—It is not a separate question, Sir. Barpeta is in Kamrup district and so how can it be a separate question ?

Shri Upendra Das—I have no information.

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, the Minister has given some figures about total acreage of land under wheat crop cultivation. May I know from the hon. Minister what is the source of his information ?

Shri Upendra Das (Minister)—Sir, there is a Committee consisting of Secretary, Revenue; Secretary, Agriculture, Secretary, Supply, Director Agriculture and Director Supply, Director of Statistics. This Committee collects information and prepare estimates. I have quoted the figures from that estimates.

Shri Giasuddin Ahmed—Wherefrom do they get the figures ? Did they survey the land under wheat Cultivation ?

Shri Upendra Das (Minister) —Certainly. Some of the members of the Committee went to some places and collected data.

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেবী বৰকটকী—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে ৰবি শস্য উৎপন্নৰ ক্ষেত্ৰত ফেইল হোৱা নাই। যিসকল খেতিয়কে ৰবি শস্যৰ কাৰণে লন লৈছিল তেওঁলোকে শস্য উৎপাদন হোৱা নাই কাৰণে এই লনখিনি আদায় দিব খোজা নাই, এইটোৰ কি ব্যৱস্থা লব জনাবনে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী)—দৰখাস্ত বহু বিলাক পাইছো। যদি তেওঁলোক সঁচাকৈয়ে ফেইলাৰ হৈছে তেন্তে অনুসন্ধান কৰি চাই ব্যৱস্থা লোৱা হব।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকী —মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে যিবিলাক ঠাইত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে তাত কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই আৰু যত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই তাত কৃতকাৰ্য্য হৈছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীগিৰীন্দ্ৰ চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে কমলপুৰ সমষ্টিত অকৃতকাৰ্য্য হৈছে। কামৰূপ জিলাৰ ভিতৰত কমলপুৰ সমষ্টিত আটাইতকৈ ডাঙৰ জলসিঞ্চনৰ প্ৰজেক্ট মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে ইলেকৃট্ৰিক পাম্পৰ চুইচ টিপি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাৰ উদ্বোধন কৰিছিল। কামৰূপৰ কোনো সমষ্টিতে কমলপুৰ সমষ্টিৰ নিচিনাকৈ ৩০ টা লিফট ইৰিগেচনৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই। কামৰূপৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ইৰিগেচন প্ৰজেক্ট লোৱা এলেকাৰ সদস্য জনে বিধান সভাৰ মজিয়াত ক্ৰপ্‌চ ফেইলাৰ হৈছে বুলি কোৱাৰ পিচত মন্ত্ৰী মহোদয়ে আগৰ ষ্টেটমেণ্টত ষ্টিক কৰি থাকিব নে সালসলনি কৰিব ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী)—মই আগেয়ে কৈছো যে ক্ৰপ্‌চ ফেইলাৰ হোৱা নাই। মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে কৈছে ফেইলাৰ হৈছে। মই তাৰ উত্তৰ আগেয়ে দিছো।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী—নন ইৰিগেটেড এৰিয়াত বিঘাই প্ৰতি কিমান

কে, জি শস্য উৎপাদন হৈছে ? আৰু যদি হোৱা নাই তেন্তে যি সকল খেতিয়কৰ ক্ষতি হল সেই ক্ষতি বিলাক পূৰণ কৰি দিব নে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) – ১৪ কুইণ্টল আশা কৰা হৈছে।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা – কামৰূপ জিলাৰ কমলপুৰ সমষ্টিত ৰবি শস্যৰ আঁচনিত কিমান উৎপাদন হব বুলি লক্ষ্য কৰা হৈছিল আৰু কিমান উৎপাদন হল ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) –কামৰূপ জিলাত ৩৮,৫০০ একৰ মাটিত খেতি কৰা হৈছিল আৰু ১০ কুইণ্টল হিচাবে আশা কৰা হৈছে।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা -- শস্য উৎপাদনৰ লক্ষ্য কিমান আছিল আৰু কিমান পালে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস– ১০ কুইণ্টল পাম বুলি আশা কৰা হৈছিল।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ – কামৰূপ জিলাত কিমান লক্ষ্য আছিল ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী)– এইটো পূৰণ কৰি চাব লাগিব।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা – পূৰণ কেতিয়াকে কৰিব ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) – প্ৰায় ৩৮৫০০০ হব পাৰে।

Shri Ataur Rahman– Sir, did the Minister receive any invitation from the Mahkuma Parishad, Barpeta to witness for himself the rabi crop failure in Barpeta Sub-division and did he comply ?

Shri Upendra Das (Minister) - Sir on the eve of the session i. e., about 1st or 2nd June I received the information but as I was busy here I could not go.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, as the Minister could not say what was the target and what was the achievement so far as rabi crop is concerned, are we to understand that the figure which has been given is an imaginary figure ?

Shri Upendra Das (Minister) - I think it is not imaginary.

Shri Dulal Chandra Barua - Sir, on what basis the Minister gave us the information ?

Shri Upendra Das (Minister)- Sir, I have already said that in Kamrup District 13500 acres were taken up and the average yield was 10 quintals per hectares and that is how we had calculated.

Shri Dulal Chandra Barua - Sir, from all corners and even from Barpeta where irrigation projects had been taken up we are informed that rabi crop had completely failed. Therefore, the figure that the Minister has given, can we not say that it is baseless ?

Shri Upendra Das (Minister)- It is not baseless, Sir.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—গোটেই অঙ্কটো শুদ্ধকৈ কৰি চালে কামৰূপ জিলাত ৰবি শস্য ভেকো ভাৱনা হোৱা বুলি ধৰি লব নোৱাৰি নে ?

শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী)—ভেকো ভাৱনা বুলি ধৰি লব নোৱাৰি।

Shri Dulal Chandra Barua - May I request the Chief Minister through you, Sir, to constitute an enquary committee in order to find out why there was a failure of the Rabi Crop in the Kamrup District ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – As a matter of fact we are now assessing the gap between the target and the actual production.

বিঃ অসমৰ বিক্ৰীকৰ বিভাগ

শ্ৰীনগেন্দ্ৰ বৰুৱাই সুধিছে ঃ

* ৩৮৭। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমৰ বিক্ৰী কৰ বিভাগৰ কিমান জন অধীক্ষক আৰু পৰিদৰ্শক একে ঠাইতে ৫ বছৰৰ অধিক কাল আছে আৰু তেনে বিষয়া কেইজনৰ নাম জনাবনে ?

(খ) ওপৰোক্ত পদ মৰ্যাদাৰ বিষয়া সকলক বদলি কৰাৰ তালিকা ১৯৭২ ৭৩ চনৰ বছৰটোৰ ভিতৰত আয়ুক্তই কৰি উলিয়াই চৰকাৰৰ অনুমোদনৰ বাবে দিবলৈ অপাৰাগ হোৱাৰ কথা সত্যনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১৮৭। (ক) এতিয়া তেনেকুৱা কোনো বিষয়া নাই (বৰ্ত্তমান বিক্ৰীকৰ বিভাগত কোনো অধীক্ষক বা পৰিদৰ্শক একে ঠাইতে ৫ বছৰৰ অধিক কাললৈ থকা নাই) ।

(খ) -বিক্ৰী কৰ বিভাগৰ আয়ুক্তই অধীক্ষক বদলি কৰাৰ তালিকা ইং ১৯৭২-৭৩ চনৰ ভিতৰত চৰকাৰক দাখিল কৰিছিল। কিন্তু কৰ পৰিদৰ্শকৰ

বদলিৰ তালিকা উপৰোক্ত বিত্তীয় বছৰ শেষ হোৱাৰ অলপ পিচতহে দাখিল কৰিছে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ প্ৰশ্নটোৰ এতিয়া উত্তৰ দিয়া সময়ত হয়তো তেনে অধিক্ষক নাই কিন্তু প্ৰশ্নটো দিয়া সময়ত একে ঠাইতে ৫ বছৰৰ ও অধিককাল থকা অধিক্ষক আছিল। তেওঁলোক কিমান জন আছিল আৰু কি কি কাৰণত ৰখা হৈছিল মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) – অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ কথাটো সঁচা হব পাৰে ; কিন্তু আৰু সেই প্ৰশ্ন নুঠে। ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

বি ঃ ধনশ্ৰী নদীৰ গৰাখহনীয়া

শ্ৰীতুলসী দাসে সুধিছে ঃ

*৩৮৮। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ বৰুৱাবাহীত ধনশ্ৰী নদীৰ গৰাখহনীয়াৰ কথা চৰকাৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে তেন্তে উক্ত গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে ৰাইজৰ আবেদনৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই, বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগে spur আদি দিয়াৰ কাৰণে, ১৯৭২ চনত নিবিদা গ্ৰহণ কৰি শিল আদি পেলোৱাৰ পাচতো উক্ত কাম হঠাতে বন্ধ কৰি দিয়াৰ ৰহস্য কি ?

(গ) বোকাখাট সংমণ্ডলৰ ই, এণ্ড, ডি, বিভাগৰ বিষয়া গৰাকীয়ে spur আদি নিৰ্মাণৰ কাৰণে বন্ধ ৰখা কামখিনি পুনৰ আৰম্ভ কৰিবলৈ মঞ্জুৰী বিচৰাৰ পাচতো উচ্চ খাপৰ বিষয়াই মঞ্জুৰী নিদিয়াটো সঁচানে ?

(ঘ) spur আদি নিদিলে Ring Bund সহ ওচৰৰ গাতবোৰ আগন্তুক বাৰিষাত ধনশ্ৰী নদীৰ গৰাখহনীয়াৰ কবলত পৰি জাহ গলে তাৰ বাবে চৰকাৰ জগৰীয়া হবনে ?

(ঙ) যদি হয় বন্ধ ৰখা কাম খিনি বাৰিষা বতৰ অহাৰ আগে আগে আৰম্ভ কৰিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৩৮৮। (ক)—হয় জানে।

(খ)—১৯৭২ চনত ৰিটায়াদ বান্ধটো নিৰ্ম্মিত হোৱা কাৰণে আৰু সেই ঠাইত গৰাখহনীয়া বৰ্ত্তমান নোহোৱা বাবে শিলৰ প্ৰতিৰক্ষা কাম বৰ্ত্তমান লোৱা হোৱা নাই।

(গ)—'(খ)'ৰ উত্তৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত প্ৰশ্ন নুঠে।

(ঘ)—আগন্তুক বাৰিষাত, গৰাখহনীয়াত, বান্ধটো নাভাগিব বুলি আশা কৰা হৈছে। ভবিষ্যতে খহনীয়াৰ আশংকা দেখা দিলে, প্ৰতিৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব।

(ঙ)—সময়ত প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—অধ্যক্ষ মহোদয়, বান্ধটো ভঙাৰ উপক্ৰম দেখিলেহে মন্ত্ৰী মহোদয়ে ব্যৱস্থা লব বুলি কৈছে। বানপানী যেতিয়া দপ দপকৈ উঠি আহিব তেতিয়া মন্ত্ৰীৰ এই বাক্য বানলৈ বানপানীয়ে বাট চাই ৰৈ থাকিব নেকি ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী)—বৰ্ত্তমান ভঙাৰ কোনো আশংকা নাই।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—ধনশিৰিমুখৰ ছিগা ডোখৰত পাৰ বন্ধাৰ আচনি আছিল কিন্তু কি কাৰণে বন্ধা নহ'ল ? এতিয়া ৰিটায়াৰ বান্ধ দিছে, জুলাই মাহত বানপানী আহিব, বানপানী আহিলে মন্ত্ৰী মহোদয়ে বন্ধাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) – ৰিটায়াৰ বান্ধটো দিয়াৰ পাচত ভবিষ্যতে আৰু ভঙাৰ আশঙ্কা নাই।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—বান্ধটো নতুনকৈ বন্ধা হৈছে নে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী)—নতুনকৈ বন্ধা, ১৯৭২ চনত বন্ধা হৈছে।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—চৰকাৰে জানে নে যে যোৱা বছৰ ৰিপেয়াৰ নকৰাৰ কাৰণে ৰাইজ বানপানীত বিপদ গ্ৰস্ত হৈছিল ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী)—মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ কথাটো সঁচা। কিন্তু বৰ্ত্তমান এই বান্ধটো শক্তিশালিকৈ বন্ধা হৈছে আৰু চোকা নজৰ ৰখা হৈছে।

বিঃ মাধ্যমিক স্কুলবোৰৰ শিক্ষা বছৰ

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰে সুধিছেঃ

*৩৮৯। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে –

(ক) এই বছৰৰ পৰা মাধ্যমিক স্কুলবোৰৰ শিক্ষা বছৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰা কৰাটো সঁচানে ?

(খ) যদি সঁচা হয় তেনেহলে এই ব্যৱস্থা কিয় কৰা হ'ল ?

(গ) এই বিষয়ে চৰকাৰে কোন তাৰিখে এই সিদ্ধান্ত ললে আৰু কোন তাৰিখে এই সিদ্ধান্ত ঘোষণা কৰিলে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (শিক্ষা মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছেঃ

৩৮৯। (ক)—হয়, সঁচা।

(খ) – এই ব্যৱস্থাৰ ফলত স্কুলৰ কাৰ্য্যদিন (working days) বৃদ্ধি পাব আৰু ইয়াৰ ফলত শিক্ষা দানত লাভবান হব বুলি আশা কৰা হৈছে।

(গ) মাধ্যমিক বোৰ্ডৰ ১৯৭৩ চনৰ ২৮ মাৰ্চৰ প্ৰস্তাৱ অনুসৰি শিক্ষাধী-কৰ্ত্তাই তেখেত্তৰ ১১ জুন তাৰিখৰ জাননীৰ দ্বাৰাই নতুন শিক্ষা বছৰ প্ৰণ-য়ণৰ কথা স্কুল পৰিদৰ্শক, উপ-পৰিদৰ্শক, আৰু বিভিন্ন শিক্ষানুষ্ঠান সমূহক জনাই দিছে।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ – এই যে শিক্ষা বছৰ সলনি কৰা হ'ল, ইয়াৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বিলাকে ১২ মাহৰ ঠাইত ১৫ মাহ পঢ়িবলগীয়া হ'ল কাৰণ আগতে জানুৱাৰীৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল। এই বছৰ ১২ মাহৰ ঠাইত ১৫ মাহৰ মাচুল দিব লাগিব। বৃদ্ধি মাচুল কোনে দিব?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী)—এইটো পৰীক্ষা কৰি চোৱা হব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা – এই যে শিক্ষাৰ বছৰ বদলি কৰা হ'ল কি কি কাৰণত আৰু কি কি পৰিবেশত বদলি কৰা হ'ল?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী)—পৰিবেশ বা কাৰণৰ কথা মই আগতে বিধান সভাত কৈছিলো। এই বছৰ কিবা কিবা বিষয় বেছি হৈছে আৰু পিৰিয়দও বেছি হৈছে। এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা দেখা গৈছে অন্ততঃ ২৯ দিনমান বেছি সময় পাব, গতিকে এই ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—এই শিক্ষা বছৰটো সলনি কৰা হ'ল, স্কুল বিলাকৰ পাঠ্যক্ৰম বা পাঠ্য পুথিৰ ৰেমেজালিৰ কাৰণে সময় বঢ়াব লগীয়া হোৱাত এনে কৰাটো সঁচা নে?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) – এইটো নহয়, চাব। এই বিষয়ে জিলা পৰ্য্যায়ৰ হেড মাষ্টৰ সকলৰ কেইখন মান একাডেমিক কাউন্সিলৰ পৰামৰ্শমতে কৰা হৈছে। তেখেত সকলে দিন বঢ়াব লাগে বুলি আগৰ পৰা পৰামৰ্শ দি আছিল। বৰ্ত্তমান তেখেতসকলৰ পৰামৰ্শ বিবেচনা কৰা হৈছে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা – মন্ত্ৰী মহোদয়ে একাডেমি কাউন্সিলৰ সিদ্ধান্তক্ৰমে কৰা হৈছে বুলি কৈছে কিন্তু তেখেত সকলে শিক্ষা বছৰ সলনি হলে ১২ মাহৰ ঠাইত ১৫ মাহ যে পঢ়িব লাগিব আৰু মাছুল আদি ক্ষেত্ৰত যে লোকচান হ'ব এই ক্ষেত্ৰত আপত্তি কৰা নাছিল নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) – মাছুলৰ বিষয়টো চৰকাৰে এতিয়াও পৰীক্ষা কৰি আছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—এইটো দ্বাৰা পৰামৰ্শ মতে কৰা হোৱা নাই মাত্ৰ ইচ্ছাকৃতভাবে উচ্চতম কৰ্তৃপক্ষৰ মইমতালিৰে কৰা হৈছে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে স্বীকাৰ নকৰে নে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী)—এইটো বোৰ্ডৰ প্ৰস্তাৱমতে কৰা হৈছে। বিভিন্ন শিক্ষা সংগঠন আৰু কাউন্সিল বিলাকৰ পৰা পৰামৰ্শ আহিছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—এই বিলাক কাণ্ড কাৰখানা কৰি লৰাছোৱালী বিলাকক পৰীক্ষা কৰি চোৱা উচিত হৈছে জানো ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) - পৰীক্ষা নহয়, চাৰ। এইটো ভাল হব বুলিহে কৰা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা – ইয়াৰ কোনো প্ৰমাণ হোৱা নাই, পৰীক্ষাহে কৰা হৈছে। ভাৰতবৰ্ষৰ কোনো প্ৰদেশত এনেকুৱা ব্যৱস্থা আছে নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) – এইটো আছে নে নাই কব নোৱাৰো, চাব লাগিব।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা – মই জানো অন্য কোনো প্ৰদেশতে এনে ব্যৱস্থা নাই। আমাৰ ইয়াত কিয় প্ৰয়োগ কৰা হ'ল ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—কিয় কৰা হৈছে মই জনাইছো।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ – শিক্ষা বছৰ আৰম্ভ হোৱাৰ পিচত বোৰ্ডৰ সিদ্ধান্ত হল। গতিকে এই বছৰ আৰম্ভ নকৰি পিছৰ বছৰলৈ কিয় ৰাখিব নোৱাৰিলে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী)—চাৰ, এইটো সময়োপযোগী বুলি ভবা হৈছে। কাৰণ বিষয় বেছি হৈছে আৰু সেইকাৰণে পিৰিয়দ বেছি কৰিবলগীয়া হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—এইটো সিদ্ধান্ত বা পৰামৰ্শমতে কৰা হোৱা নাই মাত্ৰ পাঠ্য ক্ৰম বদলি হোৱাৰ ফলত নতুন কিতাপ লৰা ছোৱালীক যোগান ধৰিবৰ নোৱাৰা কাৰণে এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে বুলি নাভাবে নে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) – নহয় চাৰ। এই ব্যৱস্থাৰ কথা আগতে চিন্তা কৰা হৈছে।

Re : GRIEVANCES OF ALL ASSAM COPYISTS' ASSOCIATION

Shri Dulal Chandra Barua asked –

*391. Will the Minister, Registration be pleased to state :

(a) Whether Government is aware of the fact that members of the All Assam copyists' Association have represented to the Government from time to time for their various grievances ?

(b) If so, what steps the Government has so far taken to meet the legitimate demands of the said Association ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Registration) replied :

391. (a)--The Copyists as referred to in the question are under the control of the Law Department. If the intention of the Hon'ble member is to raise the question regarding the Extra-Writers of the Registration Department, the reply is as follows –

(a) – Yes. The main gievances of the Extra-Writers are as follows :–

(1) To recognise them as fullfledged Government servants.

(2) To stop their retrenchment.

(3) To appoint them as office assistants.

(4) To grant them D. A., C. A. etc.

(b) – The Extra-Writers are appointed on the basis of extra work-load and as they are not Government servants these cannot be considered. However, a proposal is under consideration of the Government to absorb the academically qualified Extra-Writers who have rendered minimum five years of service as such as office assistants by creating some posts of Lower Division Assistants in the District Registry and Sub-Registry Offices.

Question No. 390

Mr. Speaker--Mr. Hanan Choudhury ... (Absent)

Question No. 391

Shri Dulal Chandra Barua – Mr. Speaker, Sir, is the Govt. aware of the fact that the Government and the Association came to an agreement on certain demands and latter on some declaration was given by the Government on the floor of the House that some percentage of the Copyists or Writers are to be taken as Government servants and some other grievances are to be fulfiled. But till today no action has been taken by the Government in that regard. Why it is so ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Registration)—Sir, there was no such agreed decision. But there was a discussion and in that disussion it was decided that as far as possible the qualified extra-writers may be absorbed by creating some posts of Lower Division Assistant in different Subdivisions and this is under examination of the Government.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, how long the examination will continue ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Registration) – Sir, the Department is considering the matter and it depends upon the fund and Finance Department's concurrence is also necessary and that is under examination of the Finance Deptt.

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, the agreement was in 1970 and now it is 1973. I want to know how long the Government will take to examine the question and come to final decision ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Registration) – Sir, that decision was taken in the year 1971 March. For processing and collecting data the Registration Deptt. and the Inspector General of Registration took some times. Now we have sent our proposal with recommendation to Finance Deptt and it is under active under active consideration of the Finance Department.

Shri Mal Chandra Pegu – Sir, may I know what is the total expenditure incurred by the Government in giving commission to the Copyists.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Registration)—Sir, that depends upon the work done by them and for the extra-writers the Registration Deptt. gives each writer rupees 3 per day. They have to copy 10 pages and compare 20 pages per day. The Copyists working under the judges get 16 paise per follio.

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী– এই যে কপিষ্ট সকল আছে তেওঁলোকক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ? যদি চৰকাৰে নিযুক্তি দিয়ে তেনেহলে আজি বহুদিন ধৰি আবেদন নিবেদন কৰি থকা স্বত্বেও কিয় বিবেচনা কৰা হোৱা নাই ? গতিকে অতি সোনকালে কিবা ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী)---এই প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ মই বৰুৱা ডাঙৰীয়াৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছো।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—এই কপিষ্ট সকলক যিটো ৰেট দিয়া হৈছে এই ৰেটটো কেতিয়া কৰা হৈছিল ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি(মন্ত্ৰী)—এই ৰেটতো ১৯৬৪ চনৰ পে কমিচনৰ অনুমোদন ক্ৰমে কৰা হৈছে আৰু সেই নিয়ম অনুসাৰে ৩ টকাৰ পৰা ৪ টকা কৰা হৈছে। কোৰ্টৰ ক্ষেত্ৰত ১৬ পইছাৰ পৰা ২০ পইছালৈ বঢ়াবলৈ কথা চলি আছে।

Re: CONSTRUCTION OF ROAD

*Shri Biren Ram Phookan asked:

392. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state—

(a) Whether there is any proposal for constructing a road from the junction of the National High way and Rani Road to Maina-Khorong connecting Charkardoa, Dew Sotal Panohi etc.

(b) Whether Government is aware of the fact that the people of the localities are suffering a lot for non existence of Road ?

(c) Whether there is any proposal for blacktopping the road to Rani ?

(d) Whether Government is aware of the fact that the road is in a very bad condition ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) – replied :

392.(a) – No.

(b)— May be.

(c) – No such proposal at present.

(d) The road is being maintained as a gravelled road as far as fund permits.

শ্ৰীবীৰেন ৰাম ফুকন – এই ৰাষ্টাটো চাৰ্ভে কৰা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) – হয়। চাভে কৰা হৈছে।

শ্ৰীবীৰেন ৰাম ফুকন – কেতিয়া ৰাষ্টাটো চাভে কৰা হৈছিল ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান—(মন্ত্ৰী) তাৰিখটো মনত নাই, কিন্তু চাভে কৰা হৈছে।

শ্ৰীবীৰেন ৰাম ফুকন—আজাৰা ৰানী ৰাষ্টাতো ব্লেক টপিং সোনকালে কৰিব নে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) – এম এল এ চাব কমিটিয়ে অনুমোদন দিব লাগে কিন্তু দিয়া নাই। তথাপি এই প্লেনত কৰিম বুলি আশ্বাস দিব নোৱাৰো, পঞ্চম পৰিকল্পনাত চাব লাগিব।

শ্ৰীবীৰেন ৰাম ফুকন – ৰাষ্টাটোৰ অৱস্থা অতি বেয়া। এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে নে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)—ৰাষ্টাটোৰ অৱস্থা খুব ভাল নহয় ।

Re: SONAPUR TEA ESTATE

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

*393. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the land belonging to the Sonapur Tea Estate has been acquired for use of State Government and Defence Department?

(b) If so, when the same was acquired?

(c) What is the total area of land acquired?

(d) What it is the compensation given per bigha and total amount paid till to date?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue)—replied:

393. (a), (b), (c) and (d)—Yes, the details of the lands acquired etc. for State Government and Defence Department are furnished in the statement laid on the Table of the House.

Shrimati Renuka Devi Barkataki—Sir, the details of the statement, though necessary, are not with me. However I would like to know from the Minister what is the total compensation given by the Government?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) Sir, so far compensation paid is Rs. 48, 4382.00.

Shrimati Renuka Devi Barkataki–Sir, what is the total area ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) – That is in one case 31 bighas, in another case 242 bighas and some odds and in another case 2 bighas.

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া—প্ৰত্যেক বাহ গছৰ কিমানকৈ ক্ষতিপূৰণ দিয়া হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী)—তেনেকুৱা হিচাব মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ক্ষতিপূৰণ যিমান দিয়া হৈছে সেইটো বেছি হৈছে বুলি চৰকাৰে নাভাবানে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ—যিহেতু দিয়া হ'ল ক্ষতিপূৰণ বেছি হৈছে বুলি ভাবিবৰ থল নাই।

(Question hour over)

UNDISPASED QUESTIONS

Re : EPIDEMIC TYPE OF DISEASE

Shrimati Anandi Bala Rava asked :

*394. Will the Minister, Health be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware of the epidemic type of disease which spread over Simlitola area of the Subdivision of Goalpara recently ?

(b) If so, what was the death toll ?

(c) Whether it is a fact that the Medical Officer of the Simlitola State Dispensary was quite inactive in giving proper treatment to the patients, which was reported verbally to the Sub-divisional Officer (civil), Goalpara and the Sub-divisional Medical and Health Officer of Goalpara by the people of that area ?

(d) If so, what action has so far been taken in that regard ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

394(a) - Yes, Bacillary dysentery broke out as epidemic form in Simlitola area since 1st March 1973.

(b)—11(eleven) deaths upto 23rd April 1973. No further attack and death are reported.

(c) The Medical Officer of Simlitola State Dispensary tried to treat the cases with available drugs, but it appeared that common antidysentery drugs were not very effective. Medicines like Furoxone, Strep-to-paraxin used later were found to be effective. The Medical Officer reported the matter to the Subdivision Medical and Health Officer, Goalpara who visited the area on 4th April 1973.

(d) – Does not arise.

Re : ALLOTMENT OF CEMENT

*Shri Dulal Chandra Khound asked :

395. Will the Chief Minister be pleased to state –

Total amount of Cement allotted for Dibrugarh, Jorhat, Sibsagar and Golaghat Subdivision from 1st April 1972 to 1st April 1973 (to be shown separately).

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

395—No cement is allotted by Government district-wise or Subdivision-wise for free sale through stockists,

বি ঃ বৰপেটা মহকুমা

শ্ৰীআব্দুল হান্নান চৌধুৰীয়ে সুধিছে ঃ

*৩৯৬। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বৰপেটা মহকুমা জিলালৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ কথা চৰকাৰে কিবা বিবেচনা কৰিছেনে ?

(খ) যদি কৰিছে তেনেহলে কি সিদ্ধান্ত কৰিছে আৰু যদি কৰা নাই, কৰাৰ কিবা আশা আছেনে ?

(গ) যদি অতি সোনকালে কৰাৰ কোনো আশা নাই তেনেহলে বৰ্ত্তমানৰ প্ৰশাসীয় অসুবিধাৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা লৈছেনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩৯৬। (ক), (খ) আৰু (গ) বিষয়টো চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

বি ঃ গোলাঘাট ফৰকাটিং আলি

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে ঃ

*৩৯৭। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ ফৰকাটিং ৰেল জংচনটোৰ ওপৰেদি (ক্ৰছ কৰি) গোলাঘাট ফৰকাটিং আলিটো যোৱাৰ কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

(খ) এই ফৰকাটিং ৰেল জংচনটোত যি সময়ত ৰেলৰ চাইদিং হৈ থাকে আৰু ৰেলৰে নিয়ম অনুসৰি ৰেল গাড়ীবোৰ অহা যোৱা কৰাৰ সময়ত গাড়ী যোৱা বা অহাৰ বহু পূৰ্ব্বৰ পৰাই ক্ৰছিং গেটখন বন্ধ কৰি থব লগা সময়ত অন্য মটৰ ট্ৰাক, বাছ, ছাইকেল, গৰু, ম'হৰ গাড়ী আদি সকলো যান বাহন আহি বন্ধ হৈ থাকিব লগা হোৱা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

(গ) অকল যান বাহনেই নহয় খোজ কাঢ়ি যোৱা লোক সকলো ৰৈ থাকিব লগা হয়নে ?

(ঘ) যদি হয় তেন্তে এই বহুকলীয়া সমস্যাটো দূৰ কৰিবৰ কাৰণে এই ফৰকাটিং ৰেল জংচনৰ ওচৰত আলিটোৰ এটা শাখা পথ নিৰ্মাণ কৰা হব পাৰেনে ?

(ঙ) এই শাখা পথটো ফৰকাটিং বজাৰৰ ওচৰ নগোৱা লিঙ্ক ৰোডটোৰ কাষৰ মছজিদটোৰ ওচৰৰ পৰা নি ৰেলৱেৰ আউট চিগনেল দালৰ বাহিৰ পাকে নি গ্ৰেজিং মাটিৰ ওপৰেদি ফৰকাটিং গজানন্দ জালান বালিকা বিদ্যালয়ৰ কাষেদি উষা আলিত উলিয়ালেই সুচল হব বুলি চৰকাৰে জানেনে ?

(চ) এই শাখা পথ বা বিকল্প পথটো নিৰ্ম্মাণ কৰিলে কিমান খৰছ হব ?

ডাঃ লুতফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :—

৩৯৭। (ক) হয়

(খ)—হয়, জনা আছে।

(গ)—হয়।

(ঘ) হয়, পৰা হব যদিহে প্ৰাক্‌কলন অনুসৰি টকাৰ মঞ্জুৰী পোৱা যায়।

(ঙ) প্ৰাক্‌কলন তৈয়াৰ কৰাৰ সময়ত এলাইনমেণ্ট পৰীক্ষা কৰি চোৱা হব।

(চ)—গতি পৰিবৰ্ত্তন কৰি বিকল্প পথটো নিৰ্মাণ কৰিলে সৰ্ব্বমোট ৯,৮০,০০০ টকা খৰচ পৰিব। উক্ত শাখা পথৰ দীৰ্ঘতা হব দুই কিলোমিটাৰ।

বিঃ গোবিন্দপুৰ কৃষি পাম নিগম

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেবী বৰকটকীয়ে সুধিছে :

*৩৯৮। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বাঘবৰ সমষ্টিত শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীৰ জন্ম দিনৰ দিনা উদ্বোধন কৰা গোবিন্দপুৰ কৃষি পাম নিগমত মাটিহীন মানুহক সদস্য ভৰ্ত্তি কৰা হল নেকি ?

(খ) কৃষি পামৰ কাম কিমান দূৰ আগ বাঢ়িছে ?

(গ) এতিয়ালৈ এই নিগমক দিয়া চৰকাৰী সাহায্যৰ পৰিমাণ কিমান ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩৯৮। (ক)—এতিয়ালৈকে গোবিন্দপুৰ ৰিজাৰ্ভত কোনো কৃষি পাম নিগম গঠন কৰা হোৱা নাই। গতিকে সদস্য ভৰ্ত্তি কৰাৰ প্ৰশ্ন নুঠে।

(খ) আৰু (গ)—প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : CONSTRUCTION OF APPROACH ROAD

Shrimati Anandi Bala Rava asked :

*399. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Whether any land at Dudhnai has so far been acquisitioned for the construction of approach road of Dudhnai R. C. C bridge over the Dudhnai river ?

(b) If so, who are the persons from whom land has been acquisitioned ?

(c) Whether any payment of compensation for the land has been made ?

(d) If not, why and when the payment is going to be made ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) replied ;

399. (a)—No, but land is being acquired for the purpose.

(b) The lands of following persons will be acquired : -

1. Shri Rajendra Rabha.

2. Shri Hari Chandra Rabha

3. Shri Hem Chandra Rabha

4. Shri Pabitra Kumar Sarkar

5. Shri Hakim Chandra Rabha

7. Shri Joytinmoy Roy

(c) No.

(d)—Compensation will be paid as soon as land is finally acquired and sanction given by the requiring Department.

বি ঃ ধুমুহা আৰু অগ্নিত বিধ্বস্ত পৰিয়াল

শ্ৰীনগেন্দ্ৰ বৰুৱাই সুধিছে :

*৪০০। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) ধুমুহাত আৰু অগ্নিত বিধ্বস্ত পৰিয়ালক টিংপাতৰ সাহায্য চৰকাৰে কৰিছে নেকি ?

(খ) জিলা কর্তৃপক্ষই আৰু চৰকাৰে ১৯৭২ চনত আৰু ১৯৭৩ চনত ধুমুহা আৰু অগ্নিত ক্ষতিগ্ৰস্ত গোলাঘাট মহকুমাৰ কিমানজন লোকক চৰকাৰে ঋণ দিছে আৰু সেই ঋণৰ পৰিমাণ কিমান ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (ৰাজহ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৪০০। (ক)—নাই কৰা।

(খ)—১৯৭২ চনত ১৪ জন ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকক মুঠ ১২,৫০০ টকা আৰু ১৯৭৩ চনত ৫ জন ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকক মুঠ ১৭,০০০ টকা পুনৰ সংস্থাপন ঋণ দিয়া হৈছে।

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS

Maulana Abdul Jalil Choudhury —স্যার, আমার একটা Suggestion আছে, যে, যারা বাজেটর উপর বক্তৃতা ছাড়া আর কোন বক্তৃতা দেন্ নাই— তাদেরে যেন Preference দেওয়া হয়।

Mr. Speaker – তা আমি কি করে বলি।

Next item, discussion on demand for grants. There are 21 speakers. How to accommodate them ? If the hon'ble members co-operate then ofcourse we can continue. When do you expect the Minister to reply ? আপুনি অলপ চমু কবক।

Shri Dulal Chandra Barua Mr. Speaker, Sir, while supporting the cut motion moved by my friend Shri Premadhar Bora on the Education head, I want to make certain observations. It seems the plan that has been put forward before the House in respect of Improvement of education is rosy but in actual practice it is not so. The percentage of literacy in Assam in 1970-71 is only 28.8% including Mizo hills and minus Mizo hills population it will come to 14·/. ; that is we are far behind the all India average. Now, Sir, I will come to the policy that has been followed by the Governmnet in respect of changing the education system. To my mind the new system that has been introduced by the Govt. is an experiment on the future of the younger generation and I

*Speech not corrected

should say for such kind of haphazard policy adopted by the Govt. the posterities will not excuse us. The new education system ought to have been examined by experts before being adopted ; but without discussing, without examining in detail the socio-economic aspect, the socio-economic structure of the State, a dictatorial policy has been followed by this Govt. without caring for affect on the future generation. Nowhere in India except in Mysore the new system has been introduced and it is learnt that even the Mysore Govt. is going to abandon it. This experiment on the younger generation, this should have been processed from the lower level but the change is taking place everywhere and change is taking place in such a way that major portion of the population of the State is being left out of consideration. That is why I want to say that the Govt. has completely forgotten the masses who are living in the rural areas and how their children are to be educated. For us we are not worried because we can manage to send our boys and girls to schools but what about those people, where they will educate their children. My whole contention is that the change should have taken place from the beginning, from the pre-primary stage. Sir, the Education Commission also has pointed out that 'the primary stage will be preceded, wherever possible, by pre--primary education of one to three years ; the age of admission to class I will ordinarily be not less than 6. That has

*Speech not corrected

been completely ignored by the Govt. at the time of introducing the changed education policy. Now, Sir, again it has been recommended by a high powered Committee that the State should take the programme spread over the next 20 years. Then with the beginning of the Fifth Plan the implementation of the programme should be started on a large scale and it should be completed by the end of Sixth plan. Provision should also be made for the introduction of different types of vocational courses varying in duration from one to three years which would prepare young persons for employment. To my mind no ground was prepared to change the system ; it was done suddenly, haphazardly, without caring about the implementation and the future of the younger generation. This Govt. is now making an experiment on the youngers who are the future of the country. Modernisation of education should not be done in such a haphazard way. Modernisation of education is practical only from the beginning. They want to produce more educated people ; they want to give education to the children by completely ignoring the basic question of the need based education. Unless there is need based education from the beginning you cannot solve the acute unemployment problem that is mounting year after year. Govt. has not considered that aspect of the problem. Inspite of the recommendations made by the Education Commission, the Govt. did not scrutinise those recommendations, simply on the

*Speech not corrected

whims and just to show power they are making experiment on the children. God will not excuse them for this.

I should submit, Sir, that it would be most unwise to change the educational policy so abruptly. The recommendation of the Education Commission is very clear on this point. The recommendation is that the educational policy should not be changed abruptly. But this Government has changed the academic structure abruptly thereby depriving the down-trodden people from getting education. If the Government is sincere then there is time even now to get expert opinion on the subject. The Minister was a Professor and a Literary man, but he is not an expert; his Secretary may be an I. A. S. Officer but he is also not an expert. In Assam we are not short of academicians. Govt. should take the opinion of these people. Administratively it is not possible for any Government to embark upon such a major change. I am told that the Government of India has also not approved this sort of change and they have raised certain objections. They are of opinion that such a change will not bring good academic atmosphere in the State of Assam. We want needbased education, and for that we must first create a sound footing. We want need based education from the beginning so that from whatever stage a boy goes out he can fit himself in any job

*Speech not corrected

that may be created by the development projects. My suggestion is that there should be a high-powered commission to go into the question, and only after getting their recommendation the Government should go for any change. If the proposed change is given effect to it will do irreperable loss to the society. I do not know whom the Government want to sati fy ? Whether they want to satisfy their whims or the whims of political hierchy at the cost of the children of the State. In another respect also they have totally failed ; it is to provide text books to the children. In the year 1970-71 this Government decided to call for certain selected books from different writers. Accordingly writers submitted books—some one or two thousand books but suddenly some reactionery group whose names were not included in the list came and created hulla whereupon the Government suddenly changed the policy and withdrew the list and kept mum for so many years. Now again in the year 1972-73 Government published another list and they have included some books which were obtained from the interested group. Some of these books contain many mistakes. Objections were raised by many academicians but no action seems to have been taken on this. When this Government is not in a position to provide necessary text books they have no right to be in office. I will cite an example how this has led the youngsters to indulge in corruption. In Jorhat my own

*Speech not corrected

cousin had to go and pay Rs. 8.20 for the book 'Kuhipat'. Inspite of flowery speeches from the Minister for his failure to provide the basic need of the children, he has no moral right to be in Office. The Education Minister is a good friend of mine and I have no personal grudge against him, but for his failures I feel inclined to ask him to resign. This Government is paying huge amounts of money for some white elephants. What are they ? First in the list is the Secondary Board of Education, next, is the Publication Board and the third is the Text Book Corporation but without any text books. All these three have not been able to produce the goods, but we are spending lakhs of rupees after them. That is why I call them White elephants. There are so many anomalies in the Public Board. I have got no grudge against the individual who is now heading the organisation, but I am interested in seeing how this organisation is functioning. My friend Shri Saharia yesterday expressed satisfaction with some of the books that have been published by the Publication Board, but in my opinion this Publication Board is a farce. One enquiry was instituted against this Board but the results are not known to us till today. So also two enquiries were instituted against the Secondary Board and the House is completely in darkness about the findings. The Publication Board is meant for a particular individual. This is being used not as a public property but as an

*Speech not corrected

individual property. Some of the books published by them are not at all wanted – they are of the most ordinary type barring a few. Even the Secretary was not properly recruited and this organisation is being used by this Government as a political instrument. To accommodate a certain individual and to satisfy the political whims of certain politicians there was anomally in the recruitment. It is alleged that the head of the organisation has brought slur not only to the State of Assam but to the entire country.

During his foreign tour it is alleged that he has taken one hundred dollars from a person on condition that he will give him some Muga cloth. That gentleman used to write to him but without any effect. Ultimately he took the help of the Embassy and the Embassy took up the matter with Govt. and finally police had to be used to get back the money. This is a bad record. The Embassy was in a very difficult situation. If this is the case then I do not understand how this man can continue as the head of such an important Institution. It was he who brought slur on the entire country and the entire people. I do not understand how he could do like this. Sir, coming to another important aspect of the thing (the bell rang)··· You are ringing the bell. But I have got some important points to be touched. How the Govt. is following a dictatorial policy, I am

*Speech not corrected

narrating this. Sir, the Minister for Education Shri Talukdar and me are born and brought up together and he is my friend. I could not understand him even today in what way his mind is working. He does not like to respect his Guru. He wounded the honest sometime of his Guru. Our age old tradition is to respect the Guru. Akalabya sacrificed his finger for Guru dakshina. That was an example of respect towards a Guru. But here under the leadership of our Chief Minister the otherday the Gurus were beaten in front of the Assembly. I was initially not interested to know what was happening outside, but later on when they were beaten I took interest in it. The Guru class is the most respected class in the world. But the otherday we could see that the disciples are hostile against the Gurus. This amply illustrates how the Govt. is functioning. Sir, we have got two D.P. Is now. One Shri K. N. Sarma and the other Shri R. N. Goswami. Sir, you might remember the other day a question was put by our leader about the appointment of the D. P. I. and at that time my friend Shri Talukdar, the Minister for Education told us that the D. P. I. will be recruited through the A. P. S.C. but on 16th last suddenly he changed his mind and ignoring the House itself appointed Shri R. M. Goswami as D. P. I. Sir, it is major policy matter as the post of D. P. I. is to be filled up from the teachers and not from the I. A. S. cadre. Sir, I would like

*Speech not corrected

to refer here the case of Dr. H. Bhuyan. Dr. Bhuyan was a man of the Education Service and lateron he was promoted to the post of Secretary Education. But in this case our friend Shri Talukdar, I do not know whether he consulted the cabinet, or not, appointed a man from the administrative service to the post of D. P. I. I also want to refer to Notification issued from the Education Deptt. on 16/6/73 appointing Shri R. M. Goswami as D. P. I. The language of the notification is as stated below. "On his services being placed at the disposal of the Education Deptt. Shri R. M. Goswami Deputy Secy. to the Govt. of Assam, Education Deptt. is appointed ...." My point here is that the language of the notification should have been in the proper form such as—the Governor of Assam is pleased to appoint such and such officer in such and such post . . . . . . I do not understand while the officer is already in the Education Deptt. how his services could be placed again in the Education Deptt. He is already working in the Education Deptt. as Deputy Secretary. Now, Sir, another point is there. I do now understand how both the D. P. Is namely Shri Sarma and Shri Goswami could simultaneously issue circulars to the Inspector of Schools and to other officers, almost the same dates. Two circulars are there one is signed by Shri Sarma on 20/-6/73 and the other is signed by Shri Goswami on 21/6/73. I think Sir, Shri Goswami's appointment is defective.

*Speech not corrected

I do not also understand the fact how it could happen when an efficient and experienced officer like Shri A. K. Choudhury, I. A. S. is there as Secretary Education. I do not also understand, as I have already said, how his services could be placed at the disposal of the Education Deptt. since he is already there in the Education Deptt. The appointment of D.P.I. should be from the teaching staff as is the convention. I know that the teachers have submitted memorandum to the Govt. to that effect. The Minister was also a Guru and therefore I do not understand how he can ignore the claims of the Gurus. Therefore, Sir, I on behalf of the people of the State demand that the order of appointment of Shri Goswami as D. P. I. should be cancelled and the post should be filled up from the teachers and through the A. P. S. C. If this is done this will mean showing respect towards the teachers.

Sir, another thing is there which I should mention. The Education Deptt. has become a department of misappropriation. The Education Department is indulging in misappropriation and the fact is clear when we know that there are 348 cases of misappropriations are there.

Sir, out of 21 Regional Boards, 18 were involved in misappropriation cases. So is the case in almost all the colleges. Every college is involved in misappropration.

*Speech not corrected

Nobody knows in what way, these money are being spent. Therefore, Sir, my demand was that there should be an authority to be entrusted with the work of special audit of these Colleges and Boards. The P. A. C may be authorised to supervise the work of special audit or a body should be appointed from the Hon'ble Members of this House. I am once again urging upon the Hon'ble Chief Minister and the Education Minister to ask for a special audit. Unless this is done, how can we make our system of education a clean one. Sir, if our Primary Education, Secondary Education, Collegiate Education and University Education are polluted with corruption, then there cannot be any education at all. Therefore, sir, we want that Hon'ble Education Minister must commit before the House that he will make all necessary efforts to clean the education department. Sir, I have got another suggestion that there should be a Committee of the House to go into the entire question of corruption in the Education Department. Sir, there are 1200 Adhoc Schools in the State and every teacher of these schools is getting a salary of Rs 40 to Rs. 60 per month. But no attempt has been made to raise their salaries. Therfore, sir, my submission is that the system of Basic Training is to be abolished. I agree with one Hon'ble Member who has suggested that Normal System of Education is the best system of education at the younger stage. Therfore, sir, my suggestion is that Normal Education system should be intro-

*Speech not corrected

duced in place of Basic Education and the L. P. school Teachers should be upgraded to Matric-Normal standard. Apart from that, we are to give emphasis on Science Education, if we are to keep pace with the rest of the country. Sir, what about the Science College at Jorhat? No appointment has been made as yet in the Science College at Jorhat. I, therefore, suggest that department should take proper action for the appointment of teachers in the Science College. Now, I would like to say something about the Flying Club. Sir, the Flying Club was established in 1958. But so far only 4 or 5 boys got the commercial licenses and that also with the help of other institution. Those boys, who are undergoing training in the Flying Club, do not enjoy the fruits because of the callousness of the Govt. But the boys coming from outside are enjoying the fruits of the Indian Airlines whereas our boys do not get the fruits. Then lastly, sir, I would like to submit that the present stereotyped system of technical education is to be changed if we are to compete with the rest of the country. Our technical education should be modernised according to the needs of the hour. In this connection I would like to point out the fate of the Regional Engineering College of Silchar. The headquarters of the College is still at Shillong though it ought to have been at Silchar. Therefore, sir, my submission is that the present stereotyped system of technical education should be changed and we

*Speech not corrected

hope that the Govenment will change the entire policy of technical education. Syllabuses of technical system of education should be made in such a way that our boys can be absorbed in modern industries. Unless we do this, it will not be possible to build our State. Before I corclude, sir, once again I mantain that Govt. has totally failed to meet the requirement of the people, & requirement of the State as well in the field of education. Therefore, sir, I must submit that if the Hon'ble Minister, Education has got that moral sense, then he should quit immediately from the from the Office. With these observations, sir, I support the Cut Motion.

Shri Charan Narzary – Mr. Deputy Speaker, Sir, I would like to speak at least 15 minutes from the minoriry group.

Mr. Deputy Speaker – There are so many speakers from the minority group. Now, Moulana Abdul Jalil Choudhury will speak.

Maulana Abdul Jalil Choudhury—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আসাম সরকার শিক্ষা সম্পর্কে যে নীতি অবলম্বন করেছেন, যদিও সেই নীতির ফলাফল এখন পর্যন্ত পরিলক্ষিত হয় নাই তথাপি আমি সে সম্পর্কে ভাষণ দেব। কারণ এর আগে অনেক নীতি গ্রহণ করা হয়েছে, কিন্তু বর্ত্তমানে যে নীতি গ্রহণ করা হয়েছে, সেই নীতি প্রকৃতভাবে কার্যকরী হলে যে আসামের শিক্ষার উন্নতি হবে সেই আশা করি। কিন্তু মহাশয়, এই সব নীতির প্রকৃত কার্যকরী ব্যবস্থা অবলম্বন না করায় সরকারের অনেক দুর্নাম হয়েছে। সেজন্য আমি এই শিক্ষা বিভাগকে একটি পরামর্শ দিতে চাই।

*Speech not corrected

আমাদের শিক্ষা বিভাগে একজন D. P. I., একজন Jonit D. P. I. এবং তিনিজন A.D.P.I. আছেন। এই হিসাবে যদি আসামকে চার ভাগে বিভক্ত করা হয় যেমন, ধুবড়ী, গৌহাটী, নগাওঁ এবং শিলচর এবং এরকম চারটা শিক্ষা দপ্তর খোলা হয় ও প্রত্যেকটিতে এক একজন A. D. P. I. দেওয়া হয় এবং আসামের মধ্যস্থল হিসাবে নওঁগাতে Elementary Education এর অধিকর্তাকে দেওয়া হয় তাহলে এখন আমরা যে সব অসুবিধা ভোগ করছি তার থেকে পরিত্রাণ পাব বলে আশা করি এবং তার ফলে প্রত্যেক দায়িত্বপূর্ণ ব্যক্তি নিজ নিজ কাজে সুবিধা পাবেন। এই হিসাবে আসাম চরকার যেন এই সমস্ত উর্ধতন কর্মচারীদেরে এক জায়গায় না রেখে বিভিন্ন জায়গাতে দায়িত্ব দিলে এই সব নীতি কার্যকৰী করাতে অনেক সহায়তা করবে।

মহাশয় এই শিক্ষার ব্যাপারে একটা কথা আমি উল্লেখ না করে পারছিনা, যা বল্‌লে অনেকের হয়ত ভাল লাগবেনা, সেটা হলো, যদি আমাদের উদ্দেশ্য জনসাধারনের সেবা করা হয় এবং শিক্ষা যদি সেই সেবার মূল ভিত্তি হয় এবং সেই ভিত্তিতে যদি আসাম রাজ্যকে গঠন করতে হয়, তাহলে অফিস গুলির এই যে Delaying method, তাকে দূর করতে হবে।

কিন্তু সেটা দূর করতে হলে, আমি আগেও বলেছি, যে যদি দায়িত্ব Decentralisation না করা যায় তাহলে সেটা করা কঠিন। স্যার, এই ব্যাপারে আমি মুখ্যমন্ত্রী ও শিক্ষামন্ত্রী মহাশয়ের নিকট প্রায় একুশটা (২১) চিঠি ১৯৭২/৭৩ ইংরাজীর ভিতরে দিয়েছি। আমার চিঠি ফলে কোন প্রতিক্রিয়া হয়েছে কি না সেটা আমার বক্তব্যের বিষয় নয়। কিন্তু দুঃখের বিষয় হলো, যে, একজন সদস্য হিসাবে যদি তার উত্তর আশা নাও করতে পারি, তার কি একটা acknowledgement ও পাবনা। যদি একজন বিধান সভার সদস্যের চিঠিপত্রের এই অবস্থা হয় তাহলে জনসাধারনের দেওয়া চিঠিপত্রের কি অবস্থা হচ্ছে, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপনি বিবেচনা করুণ। মহাশয়, এই ব্যাপারে আমি শিক্ষামন্ত্রী মহাশয়ের দৃষ্টি আকর্ষণ করছি, তাছাড়া, তিনি নিজে আমার সম্মুখে ২৭/২/৭২ ইংতে যে তদন্তের জন্য বিভাগীয় কর্তৃপক্ষকে লিখেছিলেন, সে

তদন্ত হয়েছে কি ? তার উপর আমাদের উপসচিব আমার লেখা ২২/২/৭২ ইং তারিখের দীর্ঘ পাঁচ পাতার লেখা চিঠির উপর যে তদন্তের নির্দ্দেশ দিয়েছিলেন, তা হয়েছে কি না এবং যদি হয়ে থাকে তার কি ব্যবস্থা গ্রহণ করা হয়েছে ? মহোদয়, আপনি শুনলে অবাক হবেন, আমারা অনেক নীতির ঘোষণা করি এবং এই ব্যাপারে আমরা দেখেছি, সাধারণ শিক্ষার guideline দেখলে বোঝা যায়, মুস্‌লিম শিক্ষার ক্ষেত্রে ও সরকার নির্দিষ্ট করে দেন। এই বিধানসভায় প্রায় তিনি বার এই ব্যাপরে আমি আলোচনা করেছি।

মহাশয়, যখনই এই guideline তৈরী করার ব্যবস্থা লওয়া হয়, তখনই রাতারাতি যে সব কর্মচারীরো তার বিরোধীতা করে এবং ষড়যন্ত্রে লিপ্ত হয়, তাদের বিরুদ্ধে যদি শাস্তিমূলক ব্যবস্থা লওয়ার ক্ষমতা যদি সরকারের না থাকে বা থাকা সত্ত্বেও যদি না নেন্‌ তাহলে এই সব নীতি রাস্তায় বিলি হবে। যখন আসামের শিক্ষামন্ত্রী শ্রীদেবকান্ত বড়ুয়া মহাশয় ছিলেন তখন তিনি এই মুছলিম্‌ Education এর guide line এর ব্যাপারে একটি বুনিয়াদি প্রথা অবলম্বন করেছিলেন এবং সেই হিসাবে তিনি আসামে মাদ্রাসা শিক্ষার উন্নতির জন্য ১৯৬৩ ইংতে সভাতে ঘোষণা করেছিলেন। কিন্তু দুঃখের বিষয় যে তার পরেও বিভাগীয় কর্ত্তৃপক্ষ, বিশেষ ভাবে D. P. I. মহাশয় ব্যাঙ্গের ছাতার মতো, আসামের ভিতরে এই উর্দ্ধতন Institution তৈরী করেন কিন্তু তার জন্য আমার কোন ক্ষোভ নাই। অনেকে হয়ত ভাববেন যে বদরপুরে এই কেন্দ্র হয়নি বলে মৌলানা সাহেব বিরোধিতা করছেন, —কিন্তু তা নয়, আমার বক্তব্য হলো রাজ্যের ভিতরে যে নৈতিক দুর্নীতি এবং অর্থনৈতিক দুর্নীতি আছে-- তা-ই দেশের প্রধান শত্রু। আমি মিথ্যাকে ঘৃণা করি। যদি সরকারও মিথ্যা কথা বলেন, মিথ্যা আশ্বাস দেন, আমি সেই সরকারের প্রতিও বীতশ্রদ্ধ। মহাশয় আমি সরকারের কাছে, মন্ত্রীর কাছে, কর্ত্তৃপক্ষের কাছে অনুরোধ করেছি যে ব্যপারে বিভাগের সাথে আমার যে কথা বার্তা হয়েছি চিঠি পত্র আদান প্রদান করা হয়েছে পরীক্ষা করে দেখতে। তদন্তে যদি আমার কথা মিথ্যা প্রমাণিত হয় তাহলে আমাকে যে শাস্তি দেন আমি মাথা পেতে নেব আর যদি, কোন সরকারী কর্মচারীর দোষ প্রমাণিত হয়

তাহলে যেন তার প্রতি শাস্তিমূলক ব্যবস্থা অবলম্বন করা হয়। কিন্তু কেন আজ পর্যন্ত কোন তদন্ত হয় নি ? তদন্তের Report আস্‌লে কেন কোন ব্যবস্থা লওয়া হয়না ?

মহাশয় ১০/২/৭২ ইং তারিখে মাদ্রাসা শিক্ষার একটি Highest Institution (M. A. class in Arabic) কাছার জেলায় স্থাপিত হয় এবং ১৭/৪/৭২ ইং তারিখে স্বয়ং Secy, Madrassa Board তা পরিদর্শন করেন। কিন্তু তার পর আজ পর্যন্ত কোন Inspection হয় নাই। After Partition কোন মাদ্রাসা আজ পর্যন্ত Inspection হয় নাই। যার ফলে general Education এর মান দিন দিন অধঃপাতিত হচ্ছে। তার জন্য Academic Inspection হওয়া প্রয়োজন।

মহাশয়, শুনে আপনি অবাক হবেন্‌ যে, যারা classical Subject এ (Arabic) M. A. পাশ করছেন, সরকার আজ পর্যন্ত তাদের Cetificate দিতে পারেননি। কারণ Certificate এর Form নাকি Out of Print ! ছাত্ররা মাদ্রাসা শিক্ষার বই ক্রয় করতে পারেনা কারণ তাও Out of Print ! আমি নিজে টাকা খরচ করে এই বই-এর Copy Print করিয়ে দিই—পরে আসাম সরকার আমাকে টাকা দেন্‌। তাছারা এই Certificate এর Form ও আমি নিজের টাকায় Print করে রেখেছি। কিন্তু আজ পর্যন্ত D. P. I. মহাশয়ের 'সই' এর অভাবে certificate issue করা হয় নাই।

মহাশয়, আমি একথা বল্‌তে চেয়েছিলাম যে ১৭/৪/৭২ তারিখে এই মাদ্রাসা Inspection হয় এবং আশ্চর্য্যের বিষয় যে, সেখানে অন্য একজন Regular শিক্ষককে D. P. I. Principal হওয়ার জন্য মনোনয়ন করেন। সেজন্য আমি বলেছিলাম যে, British Govt. যে Divide &Rule policy adopt করেছিল আজও সেই অবস্থা বিদ্যমান। উর্দু কবি বলেছিলেন যে

(in Urdu)

সেজন্য আমি বক্তৃতা দিতে চাইনা।

(Vioce : বাংলায় তর্জমা করে বলুন)

তার অর্থ হলো এই,—" যদি আপনার দুঃখ প্রকাশ করার পরে কোন পরিবর্তন না হয়, যদি, কেউ অংশীদার না হয়, তাহলে নিজের মনের মধ্যেই তা চেপে রাখুন, প্রকাশ করা বন্ধ করুন।

(in Urdu)

মহোদয়, ১৯৭২ ইংতে ব্যাপার নিয়ে একটা তদন্ত করার ব্যবস্থা সরকার করেন। কিন্তু আজ ১৯৭৩ ইংরাজীর জুন মাস, আজপর্যন্ত এই তদন্তের কোন Report করা হয় নাই। যিনি তদন্ত করেছিলেন, তিনি বললেন যে, তিনি নাকি তিন মাসের মধ্যে সরকারকে তদন্তের Report দাখিল করেছেন, অথচ এখানকার Secretary বললেন যে তারা তা পাননি, আসল কথা হলো, সরকারী কর্মচারীদের নৈতিক এবং অর্থনৈতিক দুর্নীতির কারণে, তারা এই Report hush-up করে রেখেছে। এই নৈতিক দুর্নীতি ও অর্থনৈতিক দুর্নীতি যদি শিক্ষা বিভাগ থেকে দূর করা না যায়, তাহলে, শিক্ষা ব্যবস্থার কোন উন্নতি হবেনা, সরকারের সমস্ত Scheme জলে যাবে।

মহোদয়, অনেকে বলেন যে আমি মুসলমান শিক্ষার ব্যাপারে অত্যন্ত গোঁড়া। কিন্তু আমি, এমন একটা শিক্ষার প্রয়োজন অনুভব করি যা দেশের এবং জাতির উজ্জ্বল ভবিষ্যত গঠন করতে পারি। সে যে ধর্মাবলম্বীরই হউক না কেন !

আসাম প্রদেশ যখন ১৯৫৩ ইংতে সাম্প্রদায়িকতার মানসিক রোগে আক্রান্ত ছিল, তার মূলে আংশিক ভাবে লর্ড আর্চপোল্ড এবং লর্ড ম্যাকলের শিক্ষার Scheme দায়ী ছিল। তখন আমি আসাম প্রাদেশিক জমায়েত উলেমার সাধারণ সম্পাদক ছিলাম, তখন আমি প্রাদেশিক জমিয়ত দ্বারা এক প্রস্তাব গ্রহণ করেছিলাম যে, বর্তমান স্বাধীন ভারতে সাধারণ শিক্ষা যে ভাবে উন্নত ও আধুনিক করার ব্যবস্থা আসাম সরকার হাতে নিচ্ছেন তেমনি ভাবে মাদ্রাসা শিক্ষাও যেন আধুনীকি করার ব্যবস্থা সরকার গ্রহণ করেন। ইহা সকলেরই অবিদিত যে মুসলমান সমাজ কোন অবস্থায় কোরানের পরিবর্তন বা পরিবর্দ্ধন সহ্য করতে পারেনা। তাই British Govt. এর দিনেও সরকার

যতক্ষণ পর্যন্ত পবিত্র কোরানের রক্ষা কবচ Muslim Personal Law দ্বারা দেন নি, ততক্ষণ পর্যন্ত মুসলমান তাদের শাসন বরদাস্ত করতে রাজী হন্ নি। মহাশয় আপনি জানেন যে গত বছরের শেষ নাগাদ বা এবছরের প্রথম ভাগে বোম্বেতে Muslim Law Conference হয়েছে। এবং তাতে আসাম হতে কেবল আমাকে প্রতিনিধি হিসাবে ডাকা হয়েছিল এবং আমি তথায় উপস্থিত হয়ে গৃহীত প্রস্তাব গুলির স্বপক্ষে বক্তৃতাও দিয়েছি। মহাশয়, এত লোক সমাগম ও মুশ্লিম জনবহুল সভা জীবনে আর দেখিনি যদিও ভারতে আরও বহু Conference এ উপস্থিতির সুযোগ আমি অনেক পেয়েছিলাম। সভার একমাত্র উদ্দেশ্য; আমি আগেও বলেছি, কোরান ও ছুন্নতের উপর, তার শিক্ষা পদ্ধতি ও প্রচারের উপর রাজ্য কিংবা কেন্দ্রীয় সরকারের পরোক্ষ ও প্রত্যক্ষ হস্তক্ষেপ সহ্য করবেনা, এই নীতি Conference এ ঘোষিত হয়েছিল। এমতাবস্থায়, মহাশয়, কোরান শিক্ষার এই প্রচলিত পদ্ধতির আমূল পরিবর্তন মুসলমান জনসাধারণ গ্রহণ করবেনা, অথচ, এই পরিবর্তণ করার ক্ষমতাও কারো নেই, অন্যদিকে British Govt. এর পরিচালিত Scheme এ কেবল এই সব Selection পঠিত হইতেছিল, যদ্বারা মুসলমানের উপর অমুসলমানের অত্যাচার জোর জুলুম হয়েছিল। ফলে কিছু সংখ্যক লোক এই ইংরাজ সরকার নির্মিত ও মনোনীত Scheme কেই পূর্ণ ইস্লামী শিক্ষা মনে করতো এবং ফলে এই দেশের অ-মুসলমানকে শত্রু হিসাবে দেখত। যার ফলে মুস্লীম লীগ তার উদ্দেশ্য সফল করতে সক্ষম হলো। দেশ স্বাধীন হওয়ার সঙ্গে সঙ্গে যখন এখনকার কিছু সংখ্যক অ-মুসলমান মুসলমান লোককে দেশ বিভাগের জন্য দায়ী মনে করে সাম্প্রদায়িকতার আড়ালে দেশে অশান্তির ফন্দি আঁটতে আরম্ভ করলো, তখন আমি ভাবলাম, এক সম্প্রদায়ের লোক অন্য সম্প্রদায়কে দোষারোপ করে দেশে শান্তি আস্বেনা বরং শান্তির জন্য আমাদের সমাজের উপর British এর দেওয়া আদর্শের পূর্ণ পরিবর্তন আনতে হবে এবং কোরান হদিসের বিশ্বপ্রেমের জাতীয় আদর্শে সমাজকে সংগঠিত করতে হবে। এবং ইহা তখনই সম্ভব হবে যখন কোরান-ও হদিসের কেবল উদ্ধৃত অংশ না রেখে Course হিসাবে ধারাবাহিক ভাবে পূর্ণ কোরান ও হদিসের প্রচলিত বই গুলো পূর্ণমাত্রায় অধ্যয়নের সুযোগ যেন

Scheme এ করে দেওয়া হয় এবং তার সঙ্গে বর্তমান যুগের সঙ্গে তাল রেখে সামান্য অঙ্কশাস্ত্র, কিছুটা ভূগোল ও ইস্‌লামী ইতিহাস ছাড়া কিছুটা বিশ্ব-ইতিহাস শিক্ষার সুযোগ দেওয়া কর্তব্য। অথচ গোটা জগতের সঙ্গে নিজেকে মানিয়ে নেওয়ার জন্য ইচ্ছাকরলে অর্থাৎ সাধারণ শিক্ষায় নিজের উন্নতি করতে চাইলে ও যেন বিশেষ কোন বাধা না থাকে তার জন্য যতটুকু ইংরাজী শিক্ষায় প্রয়োজন তাও যেন থাকে এবং রাষ্ট্রভাষা হিন্দী যদি কেউ শিখ্‌তে চায় তাতে যেন মাদ্রাসার কোন বাধা না থাকে এই ব্যবস্থা করতে হবে। তাহাড়া, যে সব ছেলে খারিজী মাদ্রাসায় (যাহা আসামে সংখ্যায় কম নয়) পড়ে তারা ইংরাজী ও হিন্দী শেখার সুযোগ পায়না তারা ও যেন আমার বর্ণিত Scheme এ শিক্ষা নিতে চাইলে তার সুযোগ পায় তারও ব্যবস্থা উন্নত উর্দ্ধ শিক্ষার দ্বারা রাখা প্রয়োজন। এই সমস্ত কথা চিন্তা করে, পুরাতন মাদ্রাসার স্কীমের Modification করে, একটি নতুন Scheme জমিয়ত মারফতে সরকারের নিকট প্রস্তাব দিয়েছিলাম এবং উক্ত Scheme দ্বারা উপকৃত ছেলেদেরে কর্মমুখী-শিক্ষায় শিক্ষিত করার নিমিত্তে কৃষি, ছোট শিল্পকলা, হস্তশিল্প প্রভৃতিও রাখা হয়েছিল যাতে একদিকে হাদিস্ কোরানের রিসার্চ করা সম্ভব হয় অন্যদিকে অর্থনৈতিক জীবনে যেন তারা আত্মনির্ভরশীল হতে পারে। এই হলো আমার উদ্দেশ্য। আমার উপর Conservative" বলে যে একটা বদ্‌নাম আছে, আশা করি এখন ভুল দূর হবে।

মহাশয়, আসাম সরকার শিক্ষার জন্য যে ব্যয় বরাদ্দ করেছেন আমি তাকে সমর্থন করি এবং cut-Motionএর বিরোধীতা করে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

শ্রীপিটসিং কোঁৱৰ - উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মই শিক্ষা শিতানত কেইআষাৰ মান কথা কব খুজিছো। আমাৰ প্ৰথম হৈছে প্ৰাথমিক শিক্ষা। কিন্তু এই প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কাৰণে যি আঁচনি কৰিছে সেই মতে আমাৰ লৰা ছোৱালীয়ে ছয় বছৰলৈকে পঢ়িব নোৱাৰে। ঘৰতে বহি থাকিবলগীয়া হৈছে। তাৰ কাৰণে -

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যই আন এটা মাইকৰ পৰা কৰলৈ অনুমতি দিলে ভাল হয়।

(মাননীয় সদস্য শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰে আন এটা মাইকৰ ওচৰলৈ আহে)

শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰ—এই ছয় বছৰ ঘৰত বহি থকা লৰা ছোৱালী বিলাকৰ কাৰণে কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আগতে স্কুল বিলাকৰ কাৰণে স্কুল মাডাৰৰ ব্যৱস্থা আছিল। তেওঁ বিলাকে সৰু সৰু লৰা ছোৱালী বিলাক স্কুললৈ লৈ যায় আৰু লৈ আহিব পাৰে। কিন্তু আজিকালি তেওঁ বিলাকৰ চাকৰি আছে নে নাই, তেওঁলোকে দৰমহা পাইছিল মাত্ৰ ২৫ টকা। মই জানো যে আঞ্চলিক পৰিষদ বিলাকত ২০-২১ জনীৰ বাহিৰে কোনো স্কুলতে মাডাৰ নাই। এতিয়া জানিব পাৰিছো যে সেই বিলাকক গুচাবৰ দিহা কৰিছে। তাৰ পিচত উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পাঠ্যপুথি তৈয়াৰ কৰিবলৈ এখন নিগম কৰিছে। টেক্স বুক কপোৰেচন কৰিছে। তেওঁবিলাকে কিতাপ লিখকৰ পৰা জধে-মধে কিছুমান কিতাপ ছপা কৰি উলিয়ায়। তাৰ ভিতৰত কি আছে নাই তালৈ মনোযোগ দিয়া নাই। এটা ইয়াত কথা কব বিচাৰিছো যে তৃতীয় মান শ্ৰেণীৰ কাৰণে যি খন পাঠ্যপুথি তৈয়াৰ কৰিছে তাত এঠাইত অনুশীলনিত আছে অভিমন্যু কাৰ পুতেক আছিল ? কিন্তু গোটেই কিতাপ খন পঢ়ি উলিয়ালেও নাপাব তাত। সেইটো যদি কিতাপ খনত দিয়া নাই তেন্তে অনুশীলনিত দিছে কিয় ? তাৰ উত্তৰ ক'ৰ পৰা দিব ? জয়দ্ৰথৰ পুতেক আছিল নে ভীমৰ পুতেক আছিল নে মিনিষ্টাৰ তালুকদাৰৰ পুতেক আছিল কেনেকৈ জানিব ল'ৰা বিলাকে। এইটো কথা স্পষ্ট যে কিতাপ খনত তাৰ অকণো উল্লেখ নাই। তৃতীয় মান শ্ৰেণীৰ লৰা ছোৱালীয়ে কেনেকৈ জানিব অভিমন্যু কাৰ পুতেক আছিল ? হিন্দু লৰা ছোৱালী সকলে হয়তো জানিব পাৰে মাক বাপেকৰ পৰা কিন্তু মুছলমান লৰা ছোৱালী সকলে কেনেকৈ জানিব ?

(ভইচ : কিতাপ খনৰ নাম কি)

নামটো মিনিষ্টাৰ জনে বিচাৰি লব। হিন্দু লৰাই মাক বাপেকৰ পৰা জানিব পাৰিলেও মুছলমান লৰা ছোৱালী সকলৰ কাৰণে কি অৱস্থা হব যদি সেইটো কম্পালচৰি প্ৰশ্ন আছে তেতিয়া কি লিখিব তেওঁবিলাকে ?

জয়দ্ৰথৰ পুতেক নে ভীমৰ পুতেক নে শিক্ষাৰ মন্ত্ৰীৰ পুতেক কি বুলি লিখি আহিব ? শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ পুতেক বুলিয়েই লিখি আহিব । এতিয়া আকৌ গাঁৱে গাঁৱে এল-পি স্কুলবোৰ এমালগেমেচন কৰিবলৈ দিহা কৰিছে । মইও আমাৰ মৰিগাওঁ সমিতিৰ চেয়াৰম্যান আছিলো ।

এই ধৰণে আমাৰ স্কুলবিলাকত কাম-কাজ কৰাত চৰকাৰ অকৃতকাৰ্য্য হৈছে । আৰু সেই কাৰণেই কোনো কোনো স্কুলো 'এবানডেণ্ট' কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে, ইয়াৰ মতলব কি ? ফিজিকেল ভেৰিফিকেশ্যন কৰিবলৈ হলে মৰিগাওঁ সমষ্টিত গৈ মই কেনেকৈ ফুৰিম ? এতিয়া বিধান সভা চলি থকা অৱস্থাতে ৩০ তাৰিখৰ ভিতৰতে গাৱেঁ গাৱেঁ গৈ অনুসন্ধান কৰাতো সম্ভৱপৰ নহব । সেই কাৰণে দৰকাৰ হলে ৭০০, ৫০০, ৬০০ মান টকা দিব লাগে আৰু সেই-টোকে বিচৰা হৈছে ।

তাৰ পিচত বৃত্তিৰ কথা কও, যোৱা বছৰ কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে তেওঁলোকৰ বৃত্তি নাপালে, বৃত্তিৰ পৰা তেওঁলোকে আৰু তেওঁলোকৰ 'গাৰজেনে' কোনো সহায় নাপালে । আনকি এতিয়াও ছাত্ৰ সকলে বৃত্তি নাপালে, এতিয়া নতুনকৈ এই বছৰৰ কাৰণে এপ্লাই কৰিবৰ সময় হ'লহি । ইয়াৰ কাৰণ কি ? টকাই নাইনে ? মানুহেই নাইনে কৰ্ম্মচাৰী নাইনে অফিচাৰ নাই ? যিটোৰ কাৰণে বৃত্তি পোৱা নাই । আগতে ছাত্ৰসকলে ৪০০,৫০০ টকা পাইছিল কিন্তু এতিয়া ১৫০ টকা, ২০০, ২৫০ টকা হে পাইছে, ইয়াৰ স্পষ্ট কাৰণ কোনেও কব পৰা নাই, গতিকে বৰ্ত্তমানে থকা ডি, পি, আই অফিচটো উঠাই দিলেই ভাল হয় ! নগাঁওৰ হোজাই কলেজতো তেনে ধৰণৰ কিছুমান ঘটনা হৈছে, সেই কলেজৰ অধ্যক্ষ আৰু গভৰ্নিং বডিয়ে ছাত্ৰ সকলৰ পাবলগীয়া বৃত্তিৰ টকা-পইচা দিয়া নাই আৰু শুধিলে কয় সেইবিলাক ছাত্ৰক বৃত্তি দিয়া হোৱা নাই তেওঁলোকে পৰীক্ষাত ফেইল কৰিছে আৰু কোনোটোক হয়তো 'উইথহেল্ড' কৰি ৰাখিছে । এই দৰে নানা ফন্দি পাতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বৃত্তিৰ টকা পইচা এওঁলোকে আত্মসাত কৰিছে, নিজৰ বেংক বেলেন্স বঢ়াইছে আৰু নতুন নতুন বিল্ডিং বান্ধিব ধৰিছে ।

আমাৰ যিবিলাক মেনেজিং কমিটি আছে তাত ইন্সপেক্টৰ দিলে ভাল হয় কিন্তু এতিয়া দেখা গৈছে এই ইন্সপেক্টৰ সকলে মেনেজিং কমিটিৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিব ? আকৌ কেতিয়াবা কিছুমান সদস্যই তেওঁ গৈ নোপোৱা পৰ্যন্ত মেনেজিং কমিটি গঠন নকৰিবলৈ আদেশ দিয়ে, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীপণ্ডিত ডাঙৰীয়াই এখন চিঠি লিখি তেওঁ নোযোৱা পৰ্য্যন্ত কমিটি গঠন নকৰিবলৈ কয়। এইদৰে ৩ মাহে ৩মাহে কমিটি গঠন কৰি থকা হয়, কিন্তু আচৰিত কথা যে এই পৰিদৰ্শক সকলে কোনো কালে এই স্কুল বিলাক পৰীক্ষা কৰা দেখা নাযায়। তাৰ পাচত দেখা যায় আমাৰ স্কুলবিলাকত হেডমাষ্টৰ আৰু চেক্রেটাৰীয়ে স্কুলৰ টকা-পইচা খাই নিজৰ নিজৰ ফাণ্ড বঢ়াইছে কিন্তু আজিলৈকে তাত অডিট কৰা নহ'ল। যিজনক কৰিবলৈ দিয়া হৈছে সেই জনেও আধা আধি কাম কৰি গুচি যায়, কোনোবাটো স্কুল হয়তো ২৮ হাজাৰ টকাৰ অডিট কৰিছে, কিন্তু সেইটো সম্পূৰ্ণ নহওতেই আকৌ আন এঠাইত য'ত ৩২ হাজাৰ টকাৰ অডিট আছে তালৈ গুচি যায় ফলত কোনোটো অডিটেই সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠে। গতিকে মই কব খোজো যে এই স্কুল বিলাকত অডিটৰ কামৰ মেইটেইন অৰ্থাৎ অধিক শক্তিশালী কৰা উচিত আৰু দৰকাৰ হলে সেই অডিটৰ কামত মানুহ বঢ়াই লব লাগে। কোনে টকা-পইচা খাইছে সেইটো ভালদৰে পৰীক্ষা নিৰিক্ষা কৰি যিসকলে টকা পইচা খোৱা প্ৰমাণ পোৱা যায় তেওঁলোকৰ ওপৰত 'ষ্ট্ৰিক্ট মেজাৰ' লব লাগে।

আমাৰ এম, ভি স্কুলত ইংৰাজী শিক্ষা দানৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই; হিন্দী শিক্ষা দানৰো কোনো ব্যৱস্থা নাই। মই আশাকৰো এই কথা বিলাক ভালদৰে চোৱা হব। এটা কথা আমি শুনো যাতে আমাৰ দেশত গৰিবী হাতাও ধ্বনি তুলি কিছুমান নিবনুৱা ডেকাক সংস্থান দিবৰ কাৰণে বহু সংখ্যক পদ খোলা হব। আমাৰ ৭ হাজাৰ নিবনুৱা ডেকাক চাকৰি দিব পৰা হব বুলি কৈছে, গতিকে আমাৰ ২।১ মাহৰ ভিতৰতে ৭ হাজাৰ চাকৰীৰ সৃষ্টি হব। গতিকে আমাৰ নিবনুৱা ডেকা সকলক আমি চাৰ্টিফিকেট ইত্যাদি সংগ্ৰহ কৰি সাজু হৈ থাকিবলৈ কোৱা হ'ল, গতিকে শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে যাতে তেওঁৰ সমষ্টিতে আটাই-

বিলাকক নলৈ আন আন সমষ্টিৰ নিবনুৱা ডেকা সকলকো দিবলৈ নাপাহবে তাৰ বাবে মই তেখেতক সকিয়াই দিছোঁ। কিয়নো ইয়াৰ আগতেও এবাৰ বহুত পোষ্ট আহিছিল তেতিয়াও আমাৰ জনসাধাৰণে একোকে গম নাপালে কিন্তু তেখেতৰ সমষ্টিৰে বেছি ভাগ লোকক পোষ্ট নিযুক্তি দিয়া হ'ল। গতিকে মই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক জনাও তেখেতে যাতে এই পদ বোৰ পূৰণ কৰোতে সকলো সমষ্টিতে সমানে বিতৰণ কৰে আৰু এই ক্ষেত্ৰত সুবিচাৰ কৰে। জনজাতিয়ৰ ক্ষেত্ৰত যাতে চৰকাৰে সংৰক্ষিত পৰিমাণৰ ১০ ভাগ দিয়াৰ ব্যৱস্থা সঠিক ভাবে কৰে। মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এতিয়ালৈকে যিমান বিলাক কথা কৈছে সেই মতে তেখেতে জোৰ দি কলেই নহব সমাজৰ সংগতি বজাইহে কামত আগবাঢ়িব লাগিব। আজি চৰকাৰে নানা ধৰণৰ মূল্যবান কথা কয় কিন্তু কামত হলে তেনেধৰণৰ উদাহৰণ দেখা নাযায়। গতিকে কথা আৰু কামৰ মাজত সামাঞ্জস্য থাকিব লাগে। কিয়নো যোৱা অধিবেশনতে মই চিঠি দিছিলো আৰু সেইমতে আশ্বাস দিছিল কিন্তু আজিও আশ্বাস মতে কাম নহল। গতিকে ৰাইজক আশ্বাস দিয়া মতে যিবিলাক কাম কৰাৰ কথা চৰকাৰে ঘোষণা কৰে সেইবিলাক থিক মতে কৰিব বুলি আশা ৰাখি মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সৰ্মথন কৰি বহিলো।

(Mr. Speaker occupied the chair and Mr. Deputy Speaker vacated it at 12.03 P. M)

শ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত যিটো মঞ্জুৰী আহিছে তাৰ ওপৰত আমাৰ বিৰোধী পক্ষৰ ফালৰ পৰা দিয়া 'কাট মোচনটো'ৰ বিৰোধীতা কৰি মই কেই আষাৰমান কথা কবলৈ আগবাঢ়িছোঁ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এই স্বাধীনতাৰ পৰবৰ্ত্তী সুদীৰ্ঘ কাল-ছোৱাৰ ভিতৰত দেখিছোঁ যে, আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ যথেষ্ট উন্নতি হৈছে। সাধাৰণতে যি বিলাক ঠাইত এখন প্ৰাইমেৰী স্কুলো নাছিল তাত প্ৰাইমেৰী স্কুল হৈছে, য'ত এখন এম, ই স্কুল নাছিল তাত এম, ই স্কুল হৈছে, য'ত হাইস্কুল নাছিল তাত হাইস্কুল হৈছে, য'ত কলেজ নাছিল তাত কলেজ হৈছে

আৰু য'ত বিশ্ববিদ্যালয় নাছিল তাত দুই তিনিখন পৰ্য্যন্ত বিশ্ববিদ্যালয়ো হৈছে। গতিকে ইয়াৰ পৰাই দেখা যায় যে, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ৰাজ্যখনে যথেষ্ট অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে। আমি বাস্তৱত দেখা পাইছোঁ যে, আমাৰ ৰাজ্যখনে ১৯৭২ চনৰ পৰা এতিয়ালৈকে যিমান অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে হয়তো ভাৰতৰ ভিতৰত অন্য কোনো ৰাজ্যতে তেনেকুৱা অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ বাহিৰেও শিক্ষাবিভাগৰ সংশ্লিষ্ট অফিচ বিলাকত যিবিলাক দুৰ্নীতি হৈছিল সেইবিলাকত আমাৰ মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে দৃঢ় পদক্ষেপ লৈ তাক দূৰীভূত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। সংশ্লিষ্ট অফিচ বিলাকৰ দুৰ্নীতি প্ৰায় ৭৫ ভাগ ইতিমধ্যেই দূৰীভূত হৈছে আৰু বাকী যি ২৫ ভাগ আছে সেই ২৫ ভাগো দূৰীভূত হব বুলি আশা কৰা হৈছে। বাকী যি বিলাক ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি হৈছে সেই বিলাকত দুৰ্নীতি দূৰীভূত কৰিবলৈ হলে আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে আৰু বিশেষ ভাৱে নজৰ দিব লাগিব। ডি, আই আদি অফিচত এচ, আই সকলৰ লগত লগ লাগি যিবিলাক দুৰ্নীতি আমাৰ কেৰাণী সকলে কৰি আছে সেই-বিলাক বিষয়ে মই দুই এটা উদাহৰণ দিব পাৰোঁ।

মোৰ সমষ্টিৰে বৰপেটাৰ দক্ষিণ পাৰে বহুত স্কুল আছে। তাত ৫০/৬০ মাইল দূৰৰ পৰা শিক্ষক আহি কাম কৰেহি। এই শিক্ষক সকল মাহটোৰ প্ৰায় দুই-তিনি দিন মানহে স্কুলত উপস্থিত থাকে বাকী ২৭।২৮ দিন তেওঁ-লোক স্কুললৈ নাহেই। ঘৰত বহি থাকিয়েই এই শিক্ষক সকলে ডি, আই অফিচৰ কেৰাণী সকলৰ লগত লগ লাগি মিছা বিল দি টকা মাৰি আছে।

ইয়াৰ পিছত আমাৰ বিৰোধী পক্ষৰ এজন মাননীয় সদস্য শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰাদেৱে এষাৰ কথা কৈছে যে, অসমত আই, এ, এচ আৰু আই, পি, এছ অফিচাৰৰ সংখ্যা কম। আমাৰ প্ৰদেশ খনৰ লোকে এই বিলাক শ্ৰেণীৰ পৰীক্ষা পাছ নকৰাৰ প্ৰধান আৰু একমাত্ৰ কাৰণ হৈছে এইটোৱেই যে এই বিলাক কেন্দ্ৰীয় লোকসেৱা আয়োগে ইংৰাজীতে পাতে। ফলত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল তাত কৃতকাৰ্য্য হব নোৱাৰে। ভাৰতবৰ্ষৰ ১4 টা স্বীকৃত ৰাজ্যিক ভাষাৰ লগতে আমাৰ অসমীয়া ভাষাটোও পৰিছে। গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয়, মই চৰকাৰক এটা পৰামৰ্শ দিওঁ এই বুলি যে, অহা ১৯৭৩ চনৰ

পৰা যাতে কেন্দ্ৰীয় লোকসেৱা আয়োগে অসমীয়াতে এই পৰীক্ষা বিলাক পাতিব পাৰে তাৰ কাৰণে আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী কৰিব লাগে।

তাৰ পিছত মই কওঁ যে আমাৰ চৰকাৰে বিভিন্ন বিভাগৰ কাৰণে যি বিলাক টকা ধৰিছে সেই টকা বিলাক 'প্ৰস্তাবিত-পাৰ্পাচ'তে খৰচ কৰা হয়। সেই বিলাক কেতিয়াও 'ননপ্ৰডাক্টিভ পাৰ্পাচ' ত খৰচ নহয়। সেই ফালৰ পৰা মই চৰকাৰক এইটো পৰামৰ্শ হিসাবে আগবঢ়াও যে, আমাৰ প্ৰত্যেক চাব্‌ডিভিজনতে একোখন কৈ পলিটেক্‌নিক স্কুল আৰু এগ্ৰিকালচাৰেল কলেজ আদি খুলিব লাগে। এইটো কৰিলে আমাৰ চৰকাৰে ইতিমধ্যেই লোৱা এগ্ৰোৰেচম্‌ ইন্দাষ্ট্ৰি'ৰ আঁচনি খন কৃতকাৰ্য্য হব আৰু লগতে আমাৰ চৰকাৰে লোৱা কৃষি বিষয়ক আঁচনিও কৃতকাৰ্য্য হব। আমি আৰ্টচ কলেজ খোলাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। কাৰণ এই কলেজ বিলাকত আমি যি দেখা পাইছো তাৰ দ্বাৰা কেৱল আমাৰ চৰকাৰে লোৱা আঁচনি বিলাক ব্যাহত কৰিবৰ কাৰণে কেনেকৈ বুদ্ধি পাঙিব লাগে বা কেনেকৈ টকা আদি খাব লাগে তাৰহে চিন্তা চৰ্চা কৰাৰ থল হৈ পৰিছে। সেই ফালৰ পৰা আমি আৰু আৰ্টচ কলেজ আদি খোলাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা কথা কওঁ, সেইটো হৈছে যে, আমাৰ ৭ম মানৰ পৰা আৰবিকৰ শিক্ষা দিয়াটো যি নিয়ম আছিল সেইটোৰ পৰিবৰ্ত্তে প্ৰাইমেৰি পৰ্য্যায়ৰ পৰাই মুছলিম লৰা ছোৱালী বিলাকক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কাৰণ এইটো কৰিলে পিছত আৰবিক ভাষাত এম, এ আদি পাছ কৰিবলৈও ইয়াৰ দ্বাৰা সুবিধা হব। গতিকে প্ৰাইমেৰী পৰ্য্যায়ৰ পৰা মুছলিম সকলৰ কাৰণে আৰবিকৰ শিক্ষা দিয়াটো বাধ্যতামূলক কৰিব লাগে।

ইয়াৰ পিছত অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰক এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াওঁ যে, আমাৰ যিবিলাক চৰকাৰী সাহায্য প্ৰাপ্ত হাইস্কুল আদি আছে তাত চেক্ৰেটৰী জন হব লাগিব সেই স্কুলৰে হেড্‌মাষ্টৰ জন আৰু সভাপতি জন চৰকাৰৰ মনোনীত প্ৰাৰ্থী হব লাগিব কিয়নো তাকে নকৰাৰ ফলত এই শিক্ষানুষ্ঠান বিলাক আমাৰ দলীয় ৰাজনৈতিক খেলাৰ আদ্দা হৈ পৰিছে। কিছুমান এনেকুৱা স্কুলত আমি এনেকুৱা ঘটনাও দেখা পাইছোঁ যে, স্কুলত চেক্ৰেটৰী

জনে স্কুলৰ টকা ড্ৰ কৰি পাতৰ ব্যৱসায় আদায় কৰে । আৰু এটা কথা অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ২২ এপ্ৰিলৰ দিনা এনেকুৱা এটা ধুমুহা হৈছিল যাৰ ফলত আশে পাশে ৭৫টা মান প্ৰাইমেৰী স্কুল, ১০।১২ টা মান এম, ই স্কুল, হাইস্কুল আদি ধুমুহাত বিধ্বস্ত হল । কিন্তু এই কথাটো সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ বৰমূৰীয়া সকলৰ ওচৰত বাৰে বাৰে কোৱা স্বত্বেও কোনো ব্যৱস্থা এটিয়ালৈকে লোৱা নহল । এই ক্ষেত্ৰত মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিহিত ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে মই অনুৰোধ কৰিছোঁ। ।

(সময়ৰ সংকেত)

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু দুই এটা কথাকৈয়ে মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিম । আমাৰ 'ৰেজিয়নেল' বৰ্ড'ৰ অফিচ আৰু ডি, আই অফিচ বিলাকত যিবিলাক দূৰ্নীতি হৈছে সেই দূৰ্নীতি ইমানেই পুৰণা হৈ গৈছে যে তাক ভাঙিবৰ কাৰণে আজি গোৰেংকা "ষ্টীল হাউচ"ৰ হাতুৰীৰে তাক ভাঙিব পৰা নেযাব, তাক ভাঙিবলৈ হলে "ৰোৰকেল্লাৰ ষ্টীল প্লেন্ট"ৰ হাতুৰীহে লাগিব । তাৰ পিছত মই আৰু এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিম । সেইটো হৈছে—আমাৰ পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লৰা ছোৱালী বিলাকে সাধাৰণতে মেট্ৰিক আদি পাছ কৰোতে প্ৰথম বিভাগ বা দ্বিতীয় বিভাগ আদি নেপায় যাৰ ফলত তেওঁলোকে চাকৰি আদিত অগ্ৰাধিকাৰ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত নেপায় । কিন্তু অনান্য ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে পৰীক্ষাত ভাল স্থান পাব পাৰে সেই সকলে যিকোনো ক্ষেত্ৰতে সুবিধা আদি পাব পৰাৰ ব্যৱস্থা আছে । গতিকে মই এই পিছপৰা লোকসকলেও যাতে বিশেষ বিভাগত পাছ নকৰিলেও কিবা এটা 'স্পেচিয়েলকন্চিডাৰেশ্বন' পাব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো ।

Shri Charan Narzary - Mr. Speaker Sir, while supporting the Cut-motion I want to make a few observations. Only 10 minutes time left and I will try to finish my observations very hurriedly. Mr. Speaker, Sir,

in my view the entire system of education has been a big intellectual brobdingnag where the intellectual giants have been making experiments on the future of the youths. And, what is the resultant achievement ? It is practically nil and as a result to-day, we have seen the flames in the eyes of lakhs of our youths. We have seen that all these youths, who have no scope for employment, are angry with their closed fists and this is really a very bad singn for the State.

Mr. Speaker, Sir, immediately after independence the Govt. of India loudly proclaimed that illeteracy would be removed from the whole country within the shortest possible time and to-day we have seen that the vast majority of the population in the counrty have ever remained illiterate. The people are deprived of the basic education to which they are entitled under the provisions of the sacred Constitution. The Govt. of Assam have not followed and implemented the loudly proclaimed policy of the Govt. of India.

Mr. Speaker, Sir, Assam is regarded as a miniature India because of the peculiar nature in the composition of its population, There are many linguistic and ethnic groups in Assam and provision has been enshrined in the sacred Constitution of India that children belonging to all the linguistic minorities are entitled to receive education in their mother tongue atleast at the primary stage. But to-day what we have seen ? Inspite of repeated

demands coming from different linguistic minorities for enabling the children to receive education in their mother tongue, this Government have not cared to comply with those demands. It is the manifestation of the step-motherly attitude of the state government towards the linguistic minorities.

Mr. Speaker, Sir, to-day I will refer to the peculiar problem now in existence following the inroduction of the Bodo language as a medium of instruction up to the secondary stage of education. A serious problem has arisen in many areas where the Bodo medium has been implemented. Many of the schools have now become double-medium schools. There are the problems of accommodation, dearth of teachers so on and so forth. Inspite of repeated demands put forward by the Bodo Teachers' Association and the Bodo Sahitya Sabha this Govt. has totally failed to fulfill the demands. There is disparity of pay of the teachers, and the problem of accommodation sometimes has led even to confrontation between the Assamese medium students and the Bodo medium students. It is really a very ominous symptom and I am sure our hon'ble Education Minister might be quite aware of it. Mr. Speaker, Sir, because of lack of time it will not be possible for me to enumerate all the problems. At the elementary level to-day many anomalies have arisen and personally I think all these anomalies have arisen because of the misadministration in the Regional Boards. Sometimes decisions in the Regio-

nal Boards are made on political considerations and that is why, Mr. Speaker, Sir, the Chairman of the Regional Boards should be a non political educationists, and I think it will be better if we can have non-MLA, non-political man of education with sufficient experiences to avoid political influences which are very often exercised by the Chairmen of the Regional Boards.

Mr. Speaker, Sir, I do not want to enumerate the sad story of corruptions in which the officers in the Education Department indulge themselves. Briefly I want to say that at the highest level, as far as the academic side of this department is concerned, the entire machiney should be manned by men of education with sufficient requisite qualifications and experiences because we know that at the highest level men from other departments have also been recruited to govern this department. If we can man this department fully with men of education then we can definitely expect better achievement.

Mr. Speaker, Sir, to-day we have seen that the question of Bodo medium implementation remains unsolved. As a result there is a deep resentment among my people and I hope that as this Govt. have given this medium of instruction, the Govt. should implement it wholeheartedly and without any heart burning. There must be no heart burning in implementing this medium because it is obligatory on the part of this Govt. to

implement it successfully. But as far as my experiences tell, we know that many of the officers entrusted with this reponsibility still want to see how the cause of implementing the Bodo medium can be frustrated. This is the attitude and it is very bad. With this attitude the problem cannot be solved; instead it invites bigger problems of deeper dimension. Mr. Speaker, Sir, time is almost over, although I had many things to say. I will conclude my observations by simply saying that this Govt. should adopt such a policy in all matters which can meet the aspirations of all sections of people. Any policy of the Govt. which cannot satisfy the aspirations of different sections of the people, linguistic and ethnic, will be resisted with our whole might. Sir, with these words I conclude.

Mr. Speaker—The House stands adjourned till 2 P.M.

(After Lunch)

Mr. Deputy Speaker—I think the debate should continue only upto 3.30 P.M. Thereafter the minister will reply.

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া —মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই শিক্ষাৰ চাৰিটা শিতানত যি মঞ্জুৰীৰ দাবী বিচাৰিছে সেই দাবীটো সমৰ্থন কৰি মই কেইটামান পৰামৰ্শ দিবলৈ বিচাৰিছো। এই বিভাগটোৰ বিভিন্ন কাৰ্য্যকলাপ সম্বন্ধে কালি সদনত যথেষ্ট আলোচনা হৈ গৈছে। মোৰ বিবেচনাৰে এই বিভাগৰ খেলিমেলিৰ ওপৰত হোৱা আলোচনাটো ভাল ধৰণেৰেই হৈছে। এই আলোচনা প্ৰসংগত মাননীয সদস্য সকলে এই বিভাগত যি বিলাক খেলিমেলি হৈছে বা এই বিভাগত যি বিলাক দেখা গৈছে তাৰ

*Speech not corrected

সমালোচনা ভাল ধৰণেৰেই হৈছে। এই বিভাগটোৰ খেলি মেলি বিলাক সমালোচনা কৰিবই লাগিব। কাৰণ এই বিভাগটোতেই আমাৰ প্ৰদেশ খনৰ, ভবিষ্যত জাতিটো নিৰ্ণয় কৰিছে। এই বিভাগটোৱেই আমাৰ গোটেই মানব জাতিটোক উচ্চ স্তৰলৈ লৈ যাব পাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱাবাৰ বাজেট অধিবেশনত এই পবিত্ৰ সদনত মাননীয় সদস্যই ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰি পৰামৰ্শ দিছে আৰু কৈছিল যে এই বিভাগটোত যথেষ্ট টকা পইচা খৰচ কৰা হৈছে। যথেষ্ট ধৰণেৰে টকা পইচা খৰচ কৰিলেই আমি শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিত যথেষ্ট ধৰণেৰে আগবাঢ়িব নোৱাৰিব পাৰো। আজি আমি দেখিবলৈ পাইছো যে আমাৰ যিবিলাক অঞ্চল আগবঢ়া সেই বিলাক অঞ্চলত শিক্ষানুষ্ঠান বেছি আৰু যি বিলাক অঞ্চল পিচ পৰি আছে সেই বিলাক অঞ্চলত শিক্ষানুষ্ঠান কম। আৰু দেখা গৈছে যি বিলাক অঞ্চলত ৰাজনৈতিক ক্ষমতা থকা লোক আছে বা যি বিলাক অঞ্চলৰ ভিতৰত শিক্ষা বিভাগৰ উচ্চ বিষয়া আছে সেই বিলাক অঞ্চলৰ স্কুল বিলাকে যথেষ্ট ধৰণেৰে সা-সুবিধা পাইছে, আৰু যি বিলাক অঞ্চলত তেনে ক্ষমতাশালী লোক নাই সেই বিলাক অঞ্চলৰ স্কুল সমূহে সা-সুবিধা পোৱা নাই। আজি আমাৰ চৰকাৰে এই বিলাক কথা চিন্তা কৰি চোৱা নাই। স্কুল বিলাক কেনে ধৰণেৰে চলিছে আমি তেনে এটা সমীক্ষা চলাইছিলো। সেই হিচাবে আমি দেখা পাইছিলো যে প্ৰতি ১২ শ মানুহৰ বসতি ঠাইত একোখনলৈ হাই স্কুল দিব লাগে। কিন্তু দেখা গৈছে যে কেইখনমান জিলা ইমান বেছি ধৰণেৰে আগবাঢ়ি গৈছে আৰু কেইখনমান জিলা খুব বেছি ধৰণেৰে পিচ পৰি গৈছে। এই ধৰণৰ বৈষম্য থকাটো থিক হব নোৱাৰে। এতিয়া যি কোনো অঞ্চলতেই শিক্ষানুষ্ঠান বাঢ়ি উঠিব নালাগে। শিক্ষানুষ্ঠানবিলাক পৰ্যায় ক্ৰমে বঢ়াব লাগে আৰু চাৰ লাগে যাতে সকলো অঞ্চলৰ মানুহে সমানে সুবিধা পায়।

তাৰ উপৰি শিক্ষা বিভাগত যি বিলাক দুৰ্নীতি চলিছে এই সম্পৰ্কত চৰকাৰে কঠোৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। সিদিনা মাননীয় সদস্য শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন চাহাবে এটা ভাল কথা কৈছে যে কেই বছৰ মানৰ আগতে শিক্ষা

*Speech not corrected

বিভাগত দুৰ্নীতি থকাৰ কথাটো ভাবিবই পৰা নাছিলো। এতিয়া এইটোৰ আবিৰ্ভাব হৈছে। শিক্ষাৰ নিচিনা বিভাগত কোনো দুৰ্নীতি থাকিব নালাগে আৰু তাৰ বাবে চৰকাৰে এই দুৰ্নীতি বিলাক কঠোৰ হাতেৰে দমন কৰিব লাগে। আনন্দৰ বিষয় যে গোটেই কথা খিনি বিবেচনা কৰি চৰকাৰে যোৱা বছৰ যিবিলাক পৰামৰ্শ দিছিল এটা শিক্ষা নীতি নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ, যিটো ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিৰ লগত সংগতি আছে। মই আনন্দ পাইছো আমাৰ চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি অনুসৰি আমাৰ ইয়াতো চৰকাৰে শিক্ষা পুনৰ আৰম্ভ কৰিছে। আজি চৰকাৰে এইটো মইমতালি ভাবে কৰিছে বুলি কৈছে কিন্তু এইটো উচিত হোৱা নাই। মূল নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ নকৰাকৈ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ যদি বঢ়াই যোৱা হয় তেনেহলে এইটো ফলবতী নহব। আমি দেখিবলৈ পাইছো যি অঞ্চলৰ ভিতৰত শিক্ষা বিভাগৰ বিষয়া আছে সেই অঞ্চল আগবাঢ়ি গৈছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীদেবেন বৰা ডাঙৰীয়াই এটা ভাল কথা কৈছে আজি বিদ্যা চৰ্চ্চা হব লাগে। গতিকে এনেকুৱা শিক্ষা পদ্ধতি কৰিব লাগিব যি পদ্ধতিৰ দ্বাৰা আমাৰ দেশত বিদ্যা লাভ কৰিব পাৰে আৰু জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব পাৰে। এনেকুৱা ব্যৱস্থা নকৰিলে এই বিভাগটোৰ টকা পইচা খৰচ কৰি থাকিলেও কোনো লাভত নাহিব। সেই কাৰণে মই যোৱা বছৰৰ দৰে দাবী জনাইছো ৰাষ্ট্ৰই যি শিক্ষা নীতি গ্ৰহণ কৰিছে সেই মতে আমাৰ ইয়াতো পুনৰ আৰম্ভ কৰিব লাগে। আজি মাননীয় সদস্য সকলে শিক্ষা বিভাগৰ যি বিলাক দুৰ্নীতি আৰু খেলিমেলিৰ কথা উত্থাপন কৰিছে সেই বিলাক যদি দূৰ কৰিব পৰা যায় তেন্তে আমাৰ যি শিক্ষা নীতি সেই নীতি যি বিলাক বেমেজালি আছে সেই বিলাক আঁতৰি যাব। আৰু শিক্ষাত প্ৰসাৰ লাভ কৰিব পৰা হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাষ্ট্ৰ নীতি কি কৰিছে। বিনামূলীয়া শিক্ষা বাধ্যতা মূলকভাবে ১৪ বছৰলৈকে দিব লাগে। এই সম্পৰ্কত চৰকাৰে কৈছে যে প্ৰাথমিক শিক্ষক সকলৰ অৱস্থা ভাল কৰিবলৈ হাতত লৈছে আৰু পৰ্য্যায় ক্ৰমে স্কুলৰ ঘৰ বিলাক ভাল কৰাৰ চেষ্টা কৰিব। লগতে প্ৰাক প্ৰাইমাৰী স্তৰত সৰু

*Speech not corrected

সৰু লৰা ছোৱালী বিলাকৰ যি অসুবিধা হ'ব সেই অসুবিধা দূৰ কৰিববৰ কাৰণে ৫ ম পৰিকল্পনাত চৰকাৰে বিশেষ আঁচনি লবলৈ চিন্তা কৰিছে। প্ৰাথমিক স্কুলৰ লগতে মাধ্যমিক স্কুলকো এক কৰাৰ যিটো ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো ভালেই হৈছে। এতিয়া প্ৰাথমিক আৰু মজলীয়া এই দুয়োটা শ্ৰেণী চলাবলৈ কোনো বৰ্ড নাৰাখি এজন সুকীয়া সঞ্চালকৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়ে তেন্তে এইটো ভাল হ'ব। এই দৰে কৰিলে শিক্ষক সকলৰ অসন্তুষ্টিৰ স্থল নাথাকিব।

ইয়াৰ উপৰিও আঞ্চলিক ভাষাৰ সম্পৰ্কত কব বিচাৰিছো যে এইটো অপ্ৰাসংগিক হলেও আঞ্চলিক ভাষা চলাবলৈ চৰকাৰে চকু দিব লাগে। প্ৰাথমিক আৰু মজলীয়া স্কুলৰ লগে লগে আনহাতে চহৰ বিলাকত কিছুমান ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল খোলা হৈছে আৰু তাত চহৰৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বিষয়া সকলৰ লৰা ছোৱালীয়ে পঢ়ে আৰু তাৰ বাবদ বহুতো টকা খৰচ কৰে। গতিকে মই কব খুজিছো যে এই স্কুল বিলাকত যি বিলাক সাহায্য দিয়ে সেই সাহায্য দিয়াটো বন্ধ কৰিব লাগে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া — আঞ্চলিক ভাষাৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে চৰকাৰে চহৰৰ ইংৰাজী স্কুল বিলাকত যি পৰিমাণৰ টকা-পইচা দি সাহায্য কৰিছে সেই বন্ধ কৰিব লাগে। মই আশা কৰো আঞ্চলিক ভাষাৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰে গোটেই দিশটো চিন্তা কৰি তাৰ বিহিত ব্যৱস্থা কৰিব।

ইয়াৰোপৰি উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা গ্ৰহণত সমধিকাৰ পাবৰ কাৰণে চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি গ্ৰহণ কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত মই আগতেই অভিযোগ আনিছিলো যে প্ৰত্যেক অঞ্চলৰ মানুহেই যাতে সমানে শিক্ষা লাভৰ সুবিধা পায় তাৰ বাবে চৰকাৰে বিশেষ মন দিয়ক। তাৰ বাবে যত অধিক স্কুল আছে তাত মজুৰী বন্ধ কৰিব লাগে আৰু যত স্কুল কলেজ নাই বা কম আছে তাত খোলাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গাওঁ অঞ্চলত ৰাইজৰ শিক্ষাৰ বাবে চৰকাৰে যিমান টকা খৰচ কৰিছে সেই টকা ৰাইজে পোৱা নাই। শিক্ষা বিভাগৰ এই

*Speech not corrected

দিশটো চৰকাৰে ভালকৈ চাব লাগে আৰু যাতে কোনো বেয়া পদ্ধতিৰে স্কুল-কলেজ খুলিব নোৱাৰে সেই ধৰণেৰে ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি অবলম্বন কৰিব লাগে। তাৰোপৰি অৰ্হতা সম্পন্ন ছাত্ৰ আৰু শিক্ষকক উচিত মূল্য দিব লাগে। চৰকাৰৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিত সেই কথা উল্লেখ কৰা হৈছে, যোৱা বছৰেই ঘোষণা কৰা হৈছিল যে প্ৰতেক অঞ্চলতে একোখনকৈ ৰাষ্টীয় নীতিৰে স্কুল পতাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব। এই কথাত আমি আনন্দ পাইছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে আমাৰ ইয়াত কাৰিকৰী শিক্ষা আৰম্ভ হোৱা নাই। কাৰিকৰী বিদ্যালয় বা মহা বিদ্যালয় প্ৰচলন ক্ষেত্ৰত মই এটা কথা নিবেদন কৰিব খুজিছো সেইটো হৈছে ইঞ্জিনিয়াৰিং পাছ কৰিলেই ইঞ্জিনিয়াৰ হব নোৱাৰে, তাৰ উদাহৰণ আমি পদে পাদ পাইছো। অৰ্হতা সম্পন্ন লোকৰ নিয়োগৰ ব্যৱস্থা আমাৰ ইয়াত নাই। কাৰিকৰী শিক্ষা লাভ কৰি অহাৰ পিচত চাকৰিৰ কাৰণে হাবাথুৰি খাব লগীয়া হয়। সেই কাৰণে শিক্ষা লাভ কৰাৰ পিচত যাতে স্বাবলম্বী হব পাৰে এনে এটা পৰিবেশ সৃষ্টি কৰাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো। ইয়াৰোপৰি বৈজ্ঞানিক গৱেষণাগাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি সৃষ্টি কৰা হৈছে। এই বিষয়ত বহুত টকা খৰচ কৰা হৈছে, কিন্তু সেই অনুপাতে কাম হোৱা নাই। অহা পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত যাতে এই বিষয়ত অধিক আগ বাঢ়ি যাব পৰা হয় তাৰ বাবে এতিয়াৰ পৰাই ব্যৱস্থা লব লাগে। উদ্যোগ আৰু কৃষি বিষয়ত যি ধৰণেৰে জোৰ দিব লাগিছিল তেনে ধৰণেৰে দিব পৰা নাই। গতিকে মই আশা ৰাখিছো এই বিষয়ে চৰকাৰে চিন্তা কৰিব।

ইয়াৰোপৰি উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কিতাপ প্ৰকাশনৰ কাৰণে যিটো ব্যৱস্থা কৰাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি চৰকাৰে লৈছে সেইটো ঠিকেই হৈছে। তাত যিবোৰ খেলিমেলি আছে সেইবোৰ সোনকালে আঁতৰাব বুলি মই আশা কৰিছো। পৰীক্ষা পদ্ধতিৰ সম্পৰ্কত কোৱা হৈছে এতিয়া যিটো পদ্ধতি চলি আছে সেইটোৰে মাত্ৰ কেইজনমান লৰাক পৰীক্ষা কৰাৰ বাহিৰে আন ব্যৱস্থা নাই।

* Speech not corrected

ইয়াৰ ফলত প্ৰকৃত অৰ্হতা থকা লৰাক বাচি উলিয়াব পৰা নহয়। সংখ্যা লঘিষ্ঠৰ কাৰণে যাতে শিক্ষাৰ উচিত ব্যৱস্থা কৰা হয় এই কথাটো যেন চৰকাৰেও চিন্তা কৰে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মই আন এটা কথা কব খুজিছো। সেইটো শিক্ষাৰ শিতানত ইতিমধ্যে বহুতো আলোচনা কৰা হৈছে। হেপহেজাৰ্দলি নতুন শিক্ষাৰ পদ্ধতি আৰম্ভ কৰা হৈছে। এনে ব্যৱস্থাৰ ফলতে এনে ঘটনা ঘটি গৈছে আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মূৰ খোৱাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। পোন প্ৰথমতে নতুন পদ্ধতি আৰম্ভ কৰাৰ কাৰণেই যে কিছু খেলিমেলি হৈছে এইটো ঠিক। সেই বুলি এইটোৱে প্ৰমাণ নকৰে যে গোটেই শিক্ষা পদ্ধতিটো একেবাৰে নিম্ন খাপৰ হৈছে। শিক্ষক সাহিত্যিক সকলে আৰু অৰ্হতা থকা লোকসকল একে লগে বহি আলোচনা বিলোচনা কৰিহে এনে পদ্ধতি লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। হঠাৎ যে এনে নতুন পদ্ধতি আৰম্ভ কৰা হল এনে নহয় বহুত দিন আগতে অন্ততঃ ১৯৭১ চনৰ পৰা এই পদ্ধতি প্ৰচলন কৰাৰ কথা আছিল। আৰু এটা কথা আলোচনা কৰা হৈছে যে আমাৰ শিক্ষা বিভাগটোত বিশেষকৈ আমাৰ স্কুল-কলেজ বোৰত দুৰ্নীতি চলিছে আৰু তাত আমাৰ শিক্ষক সকল জড়িত আছে।

মিঃ স্পীকাৰ -- আপুনি চমু কৰিব।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া—দুৰ্নীতি দমনৰ কাৰণে কঠোৰ ভাবে ব্যৱস্থা লবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো, ইয়াকে কৰিবলৈ যাওঁতে গুৰু শিষ্যৰ যি সম্বন্ধ সেইটো অটুট থাকিব নোৱাৰিব। মাননীয় সদস্য গিয়াচুদ্দিন চাহাবে কোৱাৰ দৰে ময়ো কওঁ দুৰ্নীতি নিবাৰণৰ ক্ষেত্ৰত যদি কৰ্মচাৰী, বিষয়া বা মন্ত্ৰীও জগৰীয়া হয় তেন্তে কোনো সাৰি যাব নোৱাৰিব। ভাই-ভতিজা, আই-বোপাই আৰু গুৰু শিষ্যৰ পাৰ্থক্য ইয়াত থাকিব নোৱাৰিব। দোষী হলে সকলোৱে সমানে শাস্তি পাব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিতানত ভালেমান কথা আলোচনা হৈ গৈছে। শিক্ষা বিভাগটোৱে যেনে ধৰণেৰে কাম কৰিব লাগিছিল তেনেধৰণে কৰিব

*Speech not corrected

পৰা নাই। এই খিনিতে চেকেন্দাৰী বৰ্ডৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। প্ৰকাশন পৰিষদৰ কথাও ইয়াতে উল্লেখ যোগ্য। তাৰ লগতে প্ৰকাশন নিগমৰ কথাও কব পাৰি। এই বিভাগবোৰত যে দুৰ্নীতি চলিছে সেইটো সঁচা। কিন্তু সেই বুলিয়েই যে নতুন শিক্ষা পদ্ধতিটোৰেই খেলি-মেলি হৈ গৈছে এনেও নহয়। নতুনকৈ আৰম্ভ কৰাৰ কাৰণে কিছু খেলি-মেলি হৈছে। মোৰ বিশ্বাস এই খেলি-মেলিবোৰ সদায় নাথাকিব। এই খেলি-মেলিবোৰ আৰু বিভাগীয় দুৰ্নীতিবোৰ আঁতৰ কৰিব পৰা হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শেষত মই মাত্ৰ দুটা কথাৰ পৰামৰ্শ দি মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিম। প্ৰথমটো হৈছে, শিক্ষা বিভাগটো পুনৰ গঠন কৰিব লাগে। পুনৰ গঠন কৰি প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়, মাধ্যমিক পৰ্য্যায়, আৰু ৰিশ্ববিদ্যালয় পৰ্য্যায় এই আটাইকেইটা পৰ্য্যায় বেলেগে কৰি বেলেগ বেলেগ সঞ্চালকৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যদি এই আটাইকেইটাতে এজন শিক্ষাধিকাৰ দিয়া হয় তেতিয়া হলে ইমানবিলাক বিল চহী আৰু অফিচৰ অন্যান্য কাম আদি কৰি তেওঁ শিক্ষাৰ প্ৰতি কেতিয়াও চকু দিবলৈ অৱসৰ নাপায়! আজি কাৰিকৰী বিভাগত যি দৰে এজন বেলেগ সঞ্চালকৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সেইদৰে আন আন স্তৰতো শিক্ষাধিকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে। আজি দেখা গৈছে যে, মঞ্জুৰী আৰু বৃত্তি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পলম হয়। তাৰ এটা ব্যৱস্থা লব লাগে। যদি দৰকাৰ হয়, আৰু কিছুমান কৰ্মচাৰী লৈ এই কামবিলাক যাতে সোনকালে হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়া হলে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যাও সমাধান হব। তাৰোপৰি লৰা-ছোৱালী বিলাকে যাতে সময়মতে বৃত্তি পায় আৰু চাকৰিয়াল সকলে যাতে ঠিকমতে দৰমহা আদি পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি এল, পি স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ দৰমহা পোৱাত যথেষ্ট পলম হয়। গতিকে তেওঁলোকে যাতে সময় মতে দৰমহা আদি পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰীকা – মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত অহা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই শিক্ষা সম্পৰ্কে দুআষাৰ কথা কবলৈ

*Speech not corrected

বিচাৰিছো। সদনত উত্থাপন কৰা মঞ্জুৰী বিলাকৰ ভিতৰত, অন্যান্য মঞ্জুৰীৰ শিতানত ধৰা টকা অনুপাতে এই মঞ্জুৰী টকাৰ পৰিমাণ যথেষ্ট বেছি। এই-বাৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বেছি টকা ধৰা হৈছে। কিন্তু আমাৰ দেশত স্বাধীনতাৰ পিছৰ এই ২৫ বছৰে শিক্ষালৈ যদি লক্ষ্য কৰো, এই বিভাগৰ ভিতৰত যিদৰে অনিশ্চয়তা চলিছে, সেইদৰে আন বিভাগত চলা নাই। আজিলৈকে মুৰলিয়া কমিচন, ৰাধাকৃষ্ণন কমিচন, কোঠাৰি কমিচন আদি নানা কমিচনেই বহুৱালে, কিন্তু দুখৰ বিষয় যে, এই কমিচনৰ পৰামৰ্শ বা মন্তব্য কোনো-টোৱেই আজি শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰিবলৈ প্ৰয়োগ কৰা হোৱা নাই। বৰ্ত্তমান শিক্ষা বিষয়ে যি আন্দোলন হৈছে, তাৰ মূলতে দুটা উদ্দেশ্য। প্ৰথমতো হল শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণ ঘটাব লাগে আৰু দ্বিতীয়টো হল সাম্ৰাজ্যবাদী শিক্ষাৰ ওৰ পেলাব লাগে।

মহোদয়, আমাৰ দেশত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বাধ্যতামূলক কৰা হৈছে। তাৰ পিচত দেশ স্বাধীন হোৱা ২৫ বছৰ হৈ গল, এতিয়াও আমাৰ শিক্ষিতৰ হাৰ হল ২৮ জন। আমাৰ দাঁতিকাষৰীয়া পশ্চিমবংগলৈ যদি এবাৰ চকু ফুৰাও তেন্তে আমি দেখিম যে, সেই ৰাজ্যৰ শিক্ষিত হাৰ আমাতকৈ বহুগুণে বেছি। আজি ইয়াত বহুতে কৈছে যে আমাৰ ইয়াত প্ৰাইমেৰী স্কুল, মজলীয়া স্কুল, হাইস্কুল আদি ইমান বেছি হৈছে যে, আগতে বিশ্ববিদ্যালয় নাছিল এতিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ো আমাৰ ইয়াত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে সেই কাৰণে চৰকাৰে দাবী কৰিব খোজে যে ই এটা চৰকাৰৰ প্ৰচেষ্টাৰ ফলহে মাথোন। কিন্তু মই কওঁ, যে এই অনুস্থান বিলাক চৰকাৰৰ নিজৰ প্ৰচেষ্টাত গঢ়ি উঠা নাই। এই ক্ষেত্ৰত যদি ৰাইজৰ প্ৰচেষ্টা নাথাকিলহেঁতেন তেন্তে এই শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়ি নুঠিলহেঁতেন। আমাৰ দেশত শিক্ষা সম্প্ৰসাৰাৰ ক্ষেত্ৰত সকলো কথাই পত্ৰই বৈ গল। এতিয়াও যি হৈছে তাৰ বহুখিনিয়েই কাগজে পত্ৰই বৈ আছে। মহোদয়, কালি আপুনি শুনিছে যে আমাৰ বহুতো ঠাইত স্কুল আছে কিন্তু তাৰ ঘৰ বেৰ নাই। বহুতো স্কুল কণ কণ ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে নামঘৰ, মচজিদ আদিৰ বাৰান্দাত বহি স্কুল কৰে, বহুতো স্কুল আছে বৰষুণ দিলে স্কুল ছুটি হৈ যায়। আজি প্ৰায় বিলাক

*Speech not corrected

স্কুলতে ব্লেক বৰ্ড নাই। খিৰিকিৰ কাঠ খুলি আনি অক্ষৰ শিকোৱা হয়। তাত মেপ, গ্লোব নাই। শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী বহিবলৈ চকি মেজ নাই, পিয়াহত পানী খাবলৈ পানীৰ ব্যৱস্থা নাই। আৰু এটা ডাঙৰ কথা হ'ল, মহোদয় আমাৰ শিশু কালত আমি কান্ধত বস্তা, ফটাপাটি আদি লৈ স্কুলৈ গৈছিলো, কিন্তু আজিৰ এই আধুনিক যুগতো আমি যেতিয়া বাধ্যতামূলক শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰিবলৈ প্ৰয়াস পাইছো, এইটো এটা স্বাভাবিক কথা যে সেই অৱস্থাৰ পৰিবৰ্তন হবই লাগিব। আজি গৰীব জনসাধাৰণে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ কিছুপৰিমাণে বঞ্চিত কৰি একাখন স্কুল তৈয়াৰ কৰিছে। বহু দিনৰ পাছত যদিও মঞ্জুৰী দিয়া হয়, একোখন স্কুলত মাত্ৰ এজন শিক্ষক। আজি বহু দিনৰে পৰা কোৱা হৈছে যে এখন স্কুলত এজন শিক্ষক এগোহালি গৰুৰ এটা গৰখীয়া হোৱাৰ বাহিৰে আন একো নহয়। এতিয়া জিলা মহকুমা বিলাকলৈ হুকুম দিয়া হৈছে, যে, এই প্ৰাইমেৰী স্কুলবিলাক লব লাগে। এনে অৱস্থাতো যদি এজনীয়া শিক্ষকৰ স্কুলবিলাক এজনীয়াকৈ ৰখা হয়, তেন্তে বহু বছৰলৈ আমাৰ শিক্ষিতৰ হাৰ বাঢ়িব নোৱাৰে। আমি শিক্ষিতৰ সংখ্যা বঢ়োৱা আৰু আমাৰ মহত আদৰ্শ গঢ়ি তোলা যি আমাৰ ইচ্ছা সেই সকলো ব্যৰ্থ হব। মহোদয় মই আপোনাৰ জৰিয়তে অলপ পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰো। চৰকাৰে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ গুৰুত্ব আৰু বেছিকৈ দিব লাগে। যিবিলাক ঠাইত ৰাইজে নিজে স্কুল পাতে সেইবিলাকত যাতে মঞ্জুৰীৰ কাৰণে বাট চাই থাকিব নালাগে আৰু ৰাইজৰ মুখলৈ নাচাই চৰকাৰে নিজেই যাতে সেই ঠাই বিলাকত স্কুল পাতে তাৰ কাৰণে মই দাবী জনালো।

মহোদয়, বৰ্ত্তমান চৰকাৰে ৰাজ্যত এটা জাননী দিছে যে আমাৰ ইয়াত স্কুলৰ মাছ কম হৈ অনাই বনাই যতে ততে স্কুলবিলাক গঢ়ি উঠিছে। মই কওঁ যদি তাৰ কাৰণে কোনোবা দায়ী হয় সেইয়ে হল চৰকাৰ। চৰকাৰৰ ইতিমধ্যে কোনো পৰিকল্পনা নাই। ক'ত প্ৰাথমিক স্কুল পাতিব, ক'ত মজলীয়া স্কুল পাতিব ক'ত হাইস্কুল পাতিব, তাৰ কোনো আচনি নাই।

*Speech not corrected

গতিকে ৰাইজে ইচ্ছা মতে পাতিলে। আজি ১২।১৪ বছৰৰ পিছত যেতিয়া একত্রিকৰণ সম্প্রসাৰণৰ কথা উঠিলে তেতিয়া শিক্ষাৰ সম্প্রসাৰণ নহৈ শিক্ষা সংকোচহে হব গতিকে আমাৰ আজি প্রাথমিক শিক্ষা একত্রিকৰণৰ যি প্রস্তাৱ সেই প্রস্তাৱ ৰদ কৰিব লাগে। আৰু আমাৰ আগৰ যি শিক্ষা নীতি সেইটো চলাব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই কৈ গৈছে যে প্রাথমিক স্কুল সমূহৰ শিক্ষক সকলৰ দৰমহাৰ ক্ষেত্রত বৰ খেলিমেলি হয়। আপুনি আচৰিত হব তেওঁলোকে প্রত্যেক মাহে মাহৰ শেষৰ ফালে চিলঙৰ ফালে মূৰ দাঙি চাই থাকিব লাগে দৰমহা কোন দিনা আহিব। মন্ত্রীৰ ওচৰলৈ, জইন্ট ডি, পি, আইৰ ওচৰলৈ টেলিগ্রাম কৰিব লাগে। বিহু সংক্রান্তি আহিলে পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা হয়। বিহুত লৰা ছোৱালীক কাপোৰ কানি দিয়ে কেনেকৈ, লৰা ছোৱালীৰ মুখত গাখীৰ অকণ দিয়ে কেনেকৈ। এই শিক্ষক সকলক সময় মতে দৰমহা দিয়াত কি অসুবিধা আছে মই বুজি নাপাও। তাৰোপৰি প্রত্যেক বছৰে দেখা যায় ৩১ মাৰ্চলৈ মঞ্জুৰীলৈ বাট চাই থাকিব লাগে। শিক্ষক সকলক তুই তিনি মাহৰ মূৰে মূৰে দৰমহা দিয়াত যিটো পদ্ধতি তাক পৰিবর্তন কৰিব লাগে। কিন্তু আজিলৈ একো তাৰ পৰিবর্তন হোৱা নাই। এই অৱস্থাৰ অনতিপলমে অৱসান ঘটাব লাগে। মই চৰকাৰক সুধিব খুজিছো ৩১ মাৰ্চলৈ কিয় মঞ্জুৰী বিলাক থাকিব লাগে? ১৯৭২ চনত কিচুমান স্কুল লোৱা হল। তাৰ শিক্ষক সকলে ১৯৭২ চনৰ মাত্র তুমাহৰ দৰমহা পাইছে বাকী দৰমহা এতিয়ালৈকে পোৱা নাই। কি দোষত এই শিক্ষক সকলে দৰমহা পোৱা নাই? চৰকাৰী ৰীতি মতে দৰমহা দিয়াৰ যিটো ব্যৱস্থা সেই ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব নে নাই তাৰ স্পষ্ট জবাব দিব লাগে।

তাৰ পিচত মই হাইস্কুলৰ বিষয়ে কব বিচাৰিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে আমাৰ সদনৰ সন্মুখত হাইস্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ কি অৱস্থা

*Speech not corrected

হল ? আমাৰ দেশে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিচত শিক্ষক সকলে স্কুলবৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিব লগা হৈছে, ৰীতি মতে দৰমহা পাবৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিব লগা হৈছে, শিক্ষক সংহতি দিবস, দাবী দিবস পালন কৰিব লগা হৈছে, ইয়াতকৈ আৰু দুখৰ কথা কি হব পাৰে। গোটেই অসমত ১২ শখন এডহক সাহায্য প্ৰাপ্ত হাইস্কুল চৰকাৰে কৰিলে। কিছুমান স্কুল আজি ৮-১০ বছৰ আগতে চৰকাৰী নিয়ম মতে ঘাটি মঞ্জুৰী পাব লাগে। তেওঁলোকে ঘাটি মঞ্জুৰীৰ সকলো চৰ্ত্ত পূৰণ কৰিলে। এতিয়া চৰকাৰে কৈছে যে ২৯২ খন স্কুল ঘাটি মঞ্জুৰীৰ পৰ্য্যায়লৈ নিব। কিন্তু বাকী থকা স্কুল বিলাকৰ অৱস্থা কি হব ? আমাৰ বহুতো স্কুল আছে যি বিলাক স্কুলৰ শিক্ষক সকলে মাহিলী ৬০ টকা দৰমহাত একোজন গ্ৰেজুৱেট শিক্ষক খাতি আছে। এই শিক্ষক সকলে এই সামান্য দৰমহাৰে একোটা পৰিয়াল চলাব লগীয়া হৈছে। অন্যান্য শিক্ষকৰ দৰেই এওঁলোকে কণ কণ লৰা ছোৱালীক শিক্ষা দিছে। গতিকে স্কুলক মঞ্জুৰী দিয়াৰ যিটো পদ্ধতি তাক পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। সকলো স্কুল একে পৰ্য্যায়লৈ আনিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। সকলো স্কুলকে ডেফিচিট গ্ৰাণ্ট দিব লাগে আৰু ঘৰ দুৱাৰৰ অৱস্থা ভাল কৰিব লাগে। চৰকাৰৰ শিক্ষাৰ নিয়ম মতে অতিৰিক্ত শ্ৰেণী খুলিবৰ কাৰণে চৰকাৰী পৰ্য্যায়লৈ আনিবৰ কাৰণে অনুমতি লাগে। কিন্তু চৰকাৰী নিয়ম মতে এই শ্ৰেণী বিলাক খোলা আজি ৭-৮ বছৰ হল মঞ্জুৰী দিয়া হোৱা নাই। এবাৰ ডি, পি, আইৰ পৰা টেলিগ্ৰাম গল এই স্কুল বিলাকৰ অতিৰিক্ত শিক্ষক সকলক মঞ্জুৰী দিয়া হব। তাৰ কিছুদিন পিচত আকৌ কলে এই সকলো বিলাক বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। গতিকে শিক্ষাৰ বিষয়ে কবলৈ গলে অনুমান হয় যে আমি মহম্মদ টোগলকৰ ৰাজ্যতহে বাস কৰিছো। তাৰ পিছত কলেজবিলাকত স্বীকৃতি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা হল যে ইত্তিপূৰ্ব্বে সেই কলেজৰ জমাধন ৩৫ হাজাৰকৈ লাগিব। আৰু ২০ হাজাৰ জমা থাকিলেহে পি, ইউ খুলিবলৈ অনুমতি দিব। এনেধৰণৰ নিয়ম বিলাক শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণৰ পৰিপন্থীহে। তাৰ পিছত মই আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতিতো সাম্ৰাজ্যবাদী শিক্ষা নীতিত গঢ়াৰ যিটো কৈছো সেইটো হল

*Speech not corrected

বৰ্ত্তমান পদ্ধতিত কোনোবা ছাত্ৰই তলৰ পৰা জাপ মাৰি ক্লাচ এইটত উঠিল। আকৌ ইতিমধ্যে কিছুমান ক্লাচ এইটত আছে। এতিয়া ভাগ কৰা হল এটা পুৰণা আৰু এটা নতুন ক্লাচ এইট। অৱশ্যে এই বিষয়ে মই সমালোচনা নকৰো। কিয়নো এইটো এটা নীতিগত আচনিৰ কথা। এই পৰিবৰ্তন সাম্ৰাজ্যবাদী শিক্ষানীতিৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ কথা। মাননীয় সদস্য গিয়াছউদ্দিন আহমদে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিৰ কথা কৈ গৈছে। এই ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি কাল্পনিক সমাজতন্ত্ৰ বাদৰ নীতি হলে নচলিব। ই হব লাগিব বৈজ্ঞানিক সমাজতন্ত্ৰ বাদৰ নীতি। আগৰ সেই গাখীৰত পানী মিহলাই লাভ কৰা লিখা পঢ়া কৰে যেয়ে ঘোঁৰা গাড়ীত উঠে সেয়ে এই যে কথা বিলাক আমোল পৰিবৰ্তন কৰিব লাগিব। আৰু তাত সমাজ তন্ত্ৰবাদৰ আৰ্হিৰ এটা সূচনা কৰিব লাগিব। সেই বিলাক একেবাৰেই নিৰ্মূল কৰি ৰাজ্যত যাতে ব্যৱহাৰিক শিক্ষাৰ প্ৰবৰ্তন হয় সেইটো কৰিব লাগিব। ব্যৱহাৰিক জ্ঞান নাথাকিলে লৰা ছোৱালীয়ে চাকৰি বিচৰাৰ বাহিৰে অন্য ৰাস্তা নাথাকিব। গতিকে ব্যৱহাৰিক জ্ঞানৰ লগত সমন্বয় ৰাখি শিক্ষা নীতি কৰিব লাগিব। তাৰ পিচত মই গ্ৰাণ্ট বিতৰণ সম্পৰ্কে দুষাৰ কব বিচাৰিছো। গত বছৰ গ্ৰাণ্ট বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত দেখিছো যত প্ৰভাৱশালী ব্যক্তি আছে সেই অঞ্চলত গ্ৰাণ্ট বিতৰণ কৰা হৈছে। এই ধৰণে এটা বৈষম্যৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে। আমাৰ দল ব্যক্তি নিৰ্ব্বিশেষ পাহৰি সমান ভাবে গ্ৰাণ্ট বিতৰণ কৰিব লাগে। আমি আশা কৰিছিলো এই চৰকাৰৰ দিনত দুৰ্নীতি কমিব। আচলতে দুৰ্নীতি বাঢ়িছে। এজন হেডমাষ্টৰৰ নিজৰ হিচাবৰ পৰা বাচিবৰ কাৰণে চাৰ্টিফিকেট দিছে। এটাৰ বাহিৰে সকলো বিষয়তে ফেইল কৰিছে অথচ চাৰ্টিফিকেট দিছে। এই ধৰণে দুৰ্নীতি বাঢ়িছে। শেষৰ গাঁৱে ভূঞে এই কথাটো প্ৰচাৰ হোৱাৰ পিচত শিক্ষক জনক এৰেষ্ট কৰা হল অথচ শিক্ষা বিভাগৰ কোনো খবৰ নাই। পুথি ভৰাল বিলাকত যিবোৰ কিতাপ বিতৰণ কৰা হয় দুই তিনি বছৰৰ পুৰণা কিতাপ বিতৰণ কৰা নহয়। কাৰণ কমিচন বেচি পায়। কিন্তু নতুন কিতাপ এখন বিচাৰি নাপায়। কাবণ কমিচন কম। গতিকে এই সামাজিক শিক্ষা বিভাগৰ যি দুৰ্নীতি চৰকাৰে চুকা নজৰ

*Speech not corrected

ৰখা উচিত। এই আত্মসাত কৰা টকা বিলাকৰ এটা তদন্ত হব লাগে। এই খিনিতে শেষ কৰিলো।

ডাঃ ৰবীন গোস্বামী—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰিছো। মাধ্যমিক শিক্ষাবোৰ্ডে নতুন পাঠ্যক্ৰম প্ৰৱৰ্ত্তন কৰি মাধ্যমিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত কিছুমান পৰিবৰ্ত্তন কৰিব বিছাৰিছে যিবোৰৰ ফলাফল সুদূৰপ্ৰসাৰী হব কিন্তু এই পাঠ্যক্ৰম অনুসৰি শিক্ষাদান কৰিবলৈ যিখিনি সা-সুবিধা আৰু প্ৰস্তুতি লাগে সি পৰ্য্যন্ত আৰু সম্পূৰ্ণ বুলি কব নোৱাৰি।

পাঠ্য পুথিৰ সম্পৰ্কত বহুতো সমালোচনা ইতিমধ্যে সদনৰ বাহিৰে ভিতৰে হৈছে, এই বিষয়ে বহলাই নকওঁ। এটা কথাৰ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব খুজিছো এই পাঠ্য পুথি নিগমৰ ভিতৰৰ যিবিলাক খেলিমেলি তাক আঁতৰ কৰিব লাগে। এই বছৰৰ কাৰণে ১৬খন পুনৰ মুদ্ৰণৰ আদেশ যোৱা বছৰ ১ আগষ্ট তাৰিখে দিয়াৰ পিচতে গোটেইকেইখন কিতাপ উলিয়াব পৰা নহ'ল। ১৯৭৪ চনত ১২০ সম্পূৰ্ণ নতুন কিতাপ ছপা কৰি উলিয়াব লাগিব। যদি কিতাপ সময়মতে নোলাই তেনেহলে ১৯৭৪ চনত শিক্ষা ব্যৱস্থা ভাঙি পৰাৰ সম্ভাবনা আছে। পাঠ্য পুথি নিগমৰ কামকাজৰ বিষয়ে চৰকাৰে এটা তদন্ত চলোৱা উচিত। অসমৰ গাঁৱে ভূঞে স্কুল সমূহৰ সৰহভাগ অনুন্নত আৰু দুৰ্দশাগ্ৰস্থ। এইবোৰত আৱশ্যকীয় অৰ্হতা সম্পন্ন শিক্ষকৰ অভাৱ। লগতে ভূগোল বিজ্ঞান আদি বিষয় শিকাবলৈ আৱশ্যকীয় সা সজুলি আৰু পৰীক্ষাগাৰৰ অভাৱ। উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্কুল সমূহ কিছুপৰিমাণে উন্নত। কিন্তু অসমত তেনে স্কুলৰ সংখ্যা হ'ল ৩২ খন।

কেৱল পাঠ্য ক্ৰম আৰু পাঠ্য পুথিয়ে শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সকলো নহয়। শিক্ষানুষ্ঠান সমূহত শিক্ষাদানৰ সা-সজুলি আৰু পৰীক্ষাগাৰৰ ব্যৱস্থা কৰা, অৰ্হতা সম্পন্ন শিক্ষকৰ নিযুক্তি দিয়া আৰু পুৰণি শিক্ষক সকলক প্ৰশিক্ষন দিয়া, শিক্ষা সংস্কাৰৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু অপৰিহাৰ্য্য বিষয়।

বিজ্ঞান শিক্ষাৰ কাৰণে শিক্ষা বিভাগে সা-সজুলি কিনাৰ ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতিৰ অভিযোগ উঠিছে। এই বিষয়ত এজন বিষয়াৰ বিৰুদ্ধেও বোলে তদন্ত চলিছে। ইয়াৰ সত্যাসত্য সদনক জনাব লাগে। শিক্ষা সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত আগতে লোৱা কেবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্ত আজিলৈকে কাৰ্য্যকৰী কৰা নহ'ল। উদাহৰণ স্বৰূপে ১৯৬৯ চনৰ ২৮ অক্টোবৰত চিলঙত বহা শিক্ষা বিভাগৰ কৰ্মকৰ্ত্তা সকলৰ এখন সভাই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছিল যে ১৯৭৩ চনৰ ভিতৰত অসমত পৰীক্ষা ব্যৱস্থা আমুল সংস্কাৰ কৰা হব। কিন্তু এই বিষয়ে কিবা কৰা হৈছে নে ?

মাধ্যমিক শিক্ষা পৰিষদৰ দ্বাৰা চলোৱা এটা সমীক্ষাত দেখা গ'ল যে অসমত পৰিদৰ্শন ব্যৱস্থা ত্ৰুটিপূৰ্ণ।

The inspection reports squarely reveals that they do not in any way serve the purpose of academic supervision. They point out the false but seldom record the remedy.

উপযুক্তভাবে স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ স্কুল ইন্সপেক্টৰ সকলৰ সময় নাই। তাৰ ফলত শিক্ষক আৰু অধ্যক্ষ শিক্ষাদান আদি বিষয়ত কোনো পৰামৰ্শ আৰু প্ৰেৰণা দিবলৈও তেওঁলোক অপাৰাগ। যি স্তৰৰ স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিব সেই স্তৰৰ অনুস্থান সম্পৰ্কে কোনো অভিজ্ঞতা নথকা লোকক আৰু শিক্ষা বিজ্ঞান আৰু শিক্ষানীতি সম্পৰ্কীয় শিক্ষা নথকা লোকক নিযুক্তি দিয়াৰ কাৰণেই এনে হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মোৰ পৰামৰ্শ হ'ল ইন্সপেক্টৰ সকলৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত এটা উপযুক্ত নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব লাগে। এটা বিশেষজ্ঞ কমিটি বহুৱাই পৰিদৰ্শক সকলৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে এখন কাম হিচাব নিৰ্দ্ধাৰক তালিকা তৈয়াৰ কৰিব লাগে। যিহেতু পৰিদৰ্শক সকল আজিকালি প্ৰশাসনীয় কামকাজত ব্যস্ত থাকে, সেইকাৰণে জ্যেষ্ঠতম প্ৰধান শিক্ষকজনক সহকাৰী পৰিদৰ্শক নিযুক্তি দি পৰিদৰ্শনৰ বেছিখিনি দায়ীত্ব তেওঁৰ হাতত দিব লাগে।

আই, এ, এচ লোকক শিক্ষা বিভাগৰ সচিব কৰা নিয়ম পৰিত্যাগ কৰা উচিত। কাৰণ এই বিষয়াসকলক ডল্লাৰ বগৰীৰ দৰে বিভিন্ন বিভাগত বগৰাই লৈ ঘূৰোৱা হয়। যাৰ কাৰণে কোনো এটা বিষয়ত আগ্ৰহী, মনোযোগী দক্ষ হোৱা সহৰ নহয় আৰু বৰ্ত্তমান সময়ত শিক্ষা অত্যন্তই বিজ্ঞান ভিত্তিত হৈ পৰা সচিবজন সমস্যাবোৰৰ গভীৰতালৈ যাব নোৱাৰে। ডাঃ হিৰণ্য ভূঞাক সচিব কৰিবৰ কাৰণে যিটো টোকা অসম চৰকাৰে প্ৰস্তুত কৰিছিল তাতে শিক্ষাবিদক কিয় শিক্ষা সচিব কৰিব লাগে তাৰ অকাট্য যুক্তি সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, স্কুল কলেজেই শিক্ষাৰ একমাত্ৰ বাহন নহয়। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পুথি ভৰালৰ এটা গুৰুত্ব অৰদান আছে। কিন্তু অসমত ইয়াৰ সম্প্ৰসাৰণ কম আৰু যি কেইটা পুথি ভৰাল আছে তাৰো অৱস্থা টনকিয়াল নহয়। যিখিনি মঞ্জুৰী দিয়া হয়, সি যত্ সামান্য।

উল্লেখ যোগ্য যে পুথিভৰালৰ কাৰণে দিয়া ৭০ হেজাৰ টকাৰ কেন্দ্ৰীয় মঞ্জুৰী যোৱা বছৰ ঘূৰাই দিয়া হৈছে। পুথিভৰালৰ কিতাপ কিনে শিক্ষা বিভাগে। এই ক্ৰয় নীতি দোষমুক্ত নহয়। বাহিৰৰ দুটামান কোম্পানীয়ে নিম্ন মানৰ কিতাপ যোগান ধৰি হাজাৰ হাজাৰ টকা অৰ্জন কৰে। পুথিভৰালৰ কিতাপ কিনিবৰ কাৰণে যোগ্য বিশেষজ্ঞলোকেৰে বহল ভিত্তিত এখন ক্ৰয় কমিটি গঠন কৰিবলৈ মই চৰকাৰক পৰামৰ্শ দিলো।

সাধাৰণ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মোৰ ৬ টা পৰামৰ্শ আছে। আমাৰ দেশত ৰাষ্ট্ৰীয় আদৰ্শ আৰু উদ্দেশ্যৰ লগত সংহতি ৰাখি পাঠ্য পুথি বিলাক নতুনকৈ লিখি উলিয়াব লাগে। সাম্প্ৰাদায়িকতা বিৰোধী আৰু সমাজৰ শ্ৰেণী বৈষম্য দেখুৱাই সকলে পৰাই সমাজবাদী দৃষ্টি-ভঙ্গি সৃষ্টি কৰিব পৰা শিক্ষা দিব লাগে।

দ্বিতীয়তে সংবিধানৰ নিৰ্দেশমূলক নীতিত কোৱা হৈছে যে ১৪ বছৰৰ ভিতৰত প্ৰাথমিক শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰিব লাগে। এই নিৰ্দ্দেশমূলক নীতি

কার্য্যকৰী কৰিবলৈ হলে প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষাৰ ওপৰত আটাইতকৈ বেছি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিব।

তৃতীয়তে প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰাই বিজ্ঞান শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগে। ইয়াৰ বাবে সা-সজুলি আৰু পৰীক্ষাগাৰৰ প্ৰয়োজন নাই। এই শিক্ষা আমি গছ-গছনি ফলমূল আদিৰ লগত পৰিচয় কৰাই দি অৰ্থাৎ "বাই একুইন্‌টিং উইথ্ নেচাৰ" প্ৰকৃতিৰ লগত পৰিচয়ৰ যোগেদি আমি সৰুৰে পৰাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মনত বিজ্ঞান শিক্ষাৰ প্ৰতি ধাউতি আৰু আগ্ৰহ সৃষ্টি কৰিব পাৰিব, লগতে মানসিক প্ৰস্তুতিও তৈয়াৰ কৰিব।

চতুৰ্থতে কৰ্মৰ অভিজ্ঞতা পাঠ্যক্ৰমৰ অঙ্গিভূত কৰাত আমি সুখী হৈছো, কিন্তু ইয়াৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিব, তাৰ দ্বাৰাই শাৰীৰিক শ্ৰম আৰু মানসিক শ্ৰমৰ মাজত থকা দ্বন্দ্বমূলক বৈষম্য আঁতৰ কৰিবলৈ সক্ষম হম।

পঞ্চম পৰামৰ্শ হল গজেন্দ্ৰ গাড়কাৰ কমিটিয়ে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিত পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল যে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰশাসনত 'ফেকাল্টি অৰ্থাত শিক্ষক সকলৰ অধিক প্ৰতিনিধি থাকিব লাগে। এই পৰামৰ্শৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ডিব্ৰুগড় আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আইন দুখন সংশোধনী কৰিব লাগে। মোৰ ষষ্ঠ আৰু শেষ পৰামৰ্শ হল শিক্ষা উদ্দেশ্য ধৰ্ম্মী হব লাগে। এইখিনিতে মোৰ আজি মনত পৰিছে জৰ্জ বাৰ্ণাড্ শ্বই লিখা বিখ্যাত নাটক পিগ-মিলিয়নলৈ। এই নাটকখনত সমাজৰ নিম্ন স্তৰৰ দৰিদ্ৰ ফুলবেচা অশিক্ষিতা ছোৱালী এলিজাক প্ৰফেচাৰ হিগিনছে শিক্ষা দীক্ষা দি সুশিক্ষিত কৰি তোলা দেখুওৱা হৈছে। শিক্ষা সাং হোৱাৰ পাছত যেতিয়া প্ৰফেচাৰ হিগিনছে যাবলৈ কলে তেতিয়া তাই দেখিলে যে তাই যি শিক্ষা লাভ কৰিলে তাৰ ফলত তাইৰ ফুলনিত ফুল বেচা জীৱনলৈও ঘূৰি যাব নোৱাৰে আৰু আন হাতেদি উচ্চবিত্ত পৰিয়ালৰ চাকচিক্যত বন্দিনী হৈ যি শিক্ষা পালে তাৰ ফলত নতুন কোনো জীৱিকাৰ পথো বাচি উলিয়াব নোৱাৰে! তেতিয়া খঙত, হতাশাত জৰ্জৰিত হৈ এলিজাই প্ৰফেচাৰ হিগিনছৰ

গালৈ চেন্দেল পাত দলিয়াই দি চিঞৰি উঠিল George Barnard Shaw's Pygmalion – What am I to do, what I am fit for, what have I become – what becomes of me ?

আজি আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাই যি হাজাৰ হাজাৰ ছাত্র-ছাত্রী সৃষ্টি কৰিছে তেওঁলোকৰ সন্মুখতো সেই একে প্রশ্ন – হোৱাট্‌ বিকামচ্‌ অব মী – এই প্রশ্নৰ সঠিক উত্তৰ দিয়াৰ ওপৰতহে আমাৰ সমাজবাদী ৰাষ্ট্রৰ শিক্ষা-ব্যৱস্থাৰ সাৰ্থকতা নিৰ্ভৰ কৰিছে। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্রীৰাম চন্দ্র শৰ্ম্মা – মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্রস্তাৱ সমৰ্থন কৰিছো আৰু এই সন্দৰ্ভত কেইআষাৰমান কব খুজিছো। স্বাধীনতাৰ পিচৰে পৰাই অসমৰ জনসাধৰণৰ মাজত আৰু এই বিধান সভাত শিক্ষা নীতিৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ দাবী চলি অহাৰ পিচত অসম চৰকাৰে ১৯৭৩ চনত শিক্ষানীতি পৰিবৰ্ত্তন কৰিলে। কিন্তু এই পৰিবৰ্ত্তনৰ পিচত জনসাধাৰণৰ মাজত যিটো ধুমুহা আহিছে সিয়েই সকলো চঞ্চল কৰি দিছে। প্রথমতে পাঠ্যপুথি সংকট দ্বিতীয়তে দেশৰ হাজাৰ হাজাৰ লৰা ছোৱালীৰ কাৰণে বজাৰত কিতাপৰ অভাৱ, তৃতীয়তে গাঁৱৰ হোজা অভিভাৱক সকলে শিক্ষক সকলৰ ওচৰত তোলা অভিযোগ যে বজাৰত দোকানত কিতাপ পাবলৈ নাই, কৈফিয়ত বিচাৰিছে আৰু ইয়েই কালীমূৰ্ত্তী ধাৰণ কৰিছে। চতুৰ্থতে বজাৰত কিতাপ পাবলৈ নোহোৱাৰ উপৰিও ছয় বছৰৰ সৰু লৰা ছোৱালী বোৰক স্কুললৈ যাব নোৱাৰা কৰাতো। পঞ্চমতে হল আমাৰ পাৰ্টী, সংস্কৃত আৰু আৰবি ভাষাৰ ক্ষেত্রত সমস্যা আহি পৰিছে। এনেকৈ ৮-৯ টা মান সমস্যা আহি পৰিছে এই শিক্ষা নীতিৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ লগে লগে। নিশ্চয় এই বিলাক এইটো সময়ৰেই আবিৰ্ভাব। অসম চৰকাৰৰ শিক্ষানীতিৰ আঁচনিৰ ক্ষেত্রত দৃঢ় মত নাই, দৃঢ় ধাৰণা নাই আনকি দৃঢ় দৃষ্টিভঙ্গীৰো অভাৱ। সেই দৃঢ়তাৰ অভাৱৰ কাৰণেই পাঠ্যপুথি নিগম কৰা হল কিন্তু ইয়াৰ লগত ডি-পি-আইৰ কোনো সম্বন্ধ নাই। মাধ্যমিক শিক্ষা পৰিষদৰ কোনো সম্বন্ধ নাই। বিভিন্ন বিভাগে নিজৰ

নিজৰ খুচি মতে কাম কৰে। কাৰো কথা কোনেও নুশুনে। ১৯৭২ চনৰ জুলাই মাহত মাত্ৰ ১৪ খন কিতাপ উলিয়াবৰ কাৰণে কোৱা হল কিন্তু আজি ১৯৭৩ চন পৰ্য্যন্ত এই কিতাপ নোলাল। আজি প্ৰাথমিক স্কুলৰ কাৰণে কিতাপ নাই। বিশেষকৈ ক শ্ৰেণী আৰু খ শ্ৰেণীৰ কাৰণে কিতাপ নাই। ভূগোল নাই, গণিত নাই। কোনো কিতাপেই নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰথমতে মই প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ কথাকে কওঁ। ছয় বছৰ নহলে স্কুললৈ ছাত্ৰ যাব নোৱাৰে। যি দুখীয়া অভিভাৱক সেই বিলাকৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা হব চৰকাৰে ভাবি চোৱা নাই। কিয়নো আমাৰ মন্ত্ৰী-এম-এল-এ বা ডাঙৰ ডাঙৰ নেতা সকলে হয়তো ঘৰুৱা টিউটৰ ৰাখি লৰাক এই ছটা বছৰ শিক্ষা দিব পাৰে ঘৰতে কিন্তু দুখীয়া অভিভাবকৰ কাৰণে এই শিক্ষা সম্ভৱপৰ নহয়। এতিয়া আকৌ প্ৰি-প্ৰাইমাৰী খোলাৰ কথা আনিছে। প্ৰাইমাৰী হোৱাৰ পিচত আকৌ প্ৰি-প্ৰাইমাৰী খোলাৰ ব্যৱস্থা কিয় হবলগীয়া হল ? আগতে হব লাগিছিল প্ৰাইমাৰী। তাকে নকৰি আগতে কলেজ পিচত হাইস্কুলৰ পৰা আহি প্ৰাইমাৰী স্কুল পোৱাৰ নিচিনা এই ব্যৱস্থাটোৱে আজি সকলোৱে মনত ওলোটা পথ দেখুৱাইছে। আগতে প্ৰাইমাৰী খুলি দি এতিয়া অকৌ, 'টান পাই ৰাম নাম' লবলৈ বুলি প্ৰি-প্ৰাইমাৰী খোলাৰ দিহা কৰিব খুজিছে। প্ৰথমতে প্ৰি-প্ৰাইমাৰীৰ ব্যৱস্থা কৰা নহল কিয় ? এতিয়া আকৌ পাঠ্য ক্ৰম নাই। প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ ৬০-৭০ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা স্কুলতো দুজন শিক্ষক দিব পৰা নাই। তেনে অৱস্থাত আকৌ প্ৰি-প্ৰাইমাৰী খোলাৰ দিহা কৰিছে। তাত আকৌ কি লব ? স্কুলৰ ঘৰ-দুৱাৰৰ বিষয়ে বহুত মাননীয় সদস্যই ইতিমধ্যে কৈ গৈছে। কিন্তু সেই বিলাক অৱস্থালৈ কোনেও চকু দিয়া নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাইমাৰী শিক্ষা বাধ্যতামূলক বুলি কিমান দিনৰ পৰা চিঞৰি থকা হৈছে কিন্তু অসমত এনে ঠাই এতিয়াও বহুত আছে যি বিলাক ঠাইত ১০-১২ মাইল দূৰত্বৰ ব্যৱধানতো এখন প্ৰাইমাৰী স্কুল নাই। দুখীয়া দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে আজি কি কৰা হৈছে ? তেওঁলোকে যি স্কুল তৈয়াৰ কৰিছে, ঘৰ সাজিছে তেওঁলোকৰ পইচাৰে চাঁদা তুলি সেই স্কুলত ৫০-৬০ জন লৰা ছোৱালী থকা সত্বেও আজিলৈকে চৰকাৰে সেইবোৰ স্কুল লোৱাৰ

কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। ইফালে প্ৰাইমাৰী শিক্ষা বাধ্যতামূলক হব লাগে বুলি চিঞৰিয়েই থকা হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা চৰকাৰৰ ব্যৰ্থতাকে নুবুজাইনে ?

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি হাইস্কুল বিলাকলৈ যদি চোৱা হয় তেতিয়াহলে কি দেখা পাব, যিবিলাক ইলেক্‌টিভ বিষয় দিয়া গৈছে যেনে এডভান্স বিজ্ঞান, অংক আদিৰ কাৰণে কিতাপ নাই। বজাৰত কিতাপ পাবলৈ নাই। পঢ়ুৱৈৰ সংখ্যা বাঢ়িল, ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বাঢ়িল। কিন্তু কিতাপ নাই। হাইস্কুল এখনৰ কাৰণে ব্লটিং পেপাৰ কিনিবলৈ আৰু সাধাৰণ বিজ্ঞানৰ বস্তু কিনিবলৈও সামৰ্থ্য নাই। তেওঁলোকক বিজ্ঞানৰ মঞ্জুৰী দিয়া হোৱা নাই। কিন্তু লৰা ছোৱালীৰ সংখ্যা বাঢ়িয়েই আছে। পঢ়াৰ সুবিধা হলে অকণো বঢ়া নাই। আজি জনসাধাৰণে তেওঁবিলাকৰ টকাৰে স্কুল ঘৰ সাজিছে, শিক্ষকৰ বাবে দৰমহা দিছে, কিন্তু শিক্ষকৰ দৰমহা দিয়াৰে পৰা আৰম্ভ কৰি বিজ্ঞানৰ কাৰণে বস্তু কিনা নিশ্চয় সম্ভৱপৰ নহয়। এই বিলাক কথালৈ চৰকাৰে চাব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি মাধ্যমিক স্কুল সমূহৰ কাৰণে কিছুমানৰ কাৰণে দুশ টকা কিছুমানৰ কাৰণে শূণ্য টকা অৰ্থাৎ মুঠেই নাই। কিছুমানৰ কাৰণে আকৌ তিনিশ টকা দিছে, পাঁচশ-সাতশ টকা দিয়াও বহুত স্কুল আছে। পোন্ধৰশ টকীয়া স্কুলো কিছুমান আছে। আকৌ কিছুমান স্কুল আছে যিবিলাকে পূৰ্ণ মঞ্জুৰী পাইছে। সেই স্কুল বিলাকৰ একেই পাঠ্যক্ৰম, শিক্ষক একেই আৰু সেই বিলাক স্কুলৰ লৰা ছোৱালী অভিভাৱক আদি সকলে এই দেশৰেই লোক। কিন্তু ৰিজাল্টৰ বেচিচত এই স্কুল বোৰ লোৱা হয়। এই স্কুল বিলাক লোৱাৰ কাৰণে ইন্সপেকচন কৰোৱা হয়, ফেচ ইন্স-পেকচন নোট নহলে চৰকাৰৰ ওচৰ চাপিব নোৱাৰি। ইয়াৰ কাৰণে ইন্সপেক্‌টৰ আছে কিন্তু পৰিদৰ্শন কৰিব নোৱাৰে। কিয়নো এজন ইন্সপেক্টৰৰ কাৰণে টি-এ দিয়া হব আঠশ টকা বছৰেকত। গোটেই স্কুল বিলাকলৈ কেনেকৈ যাব এইটো সম্ভৱপৰ নহয়। আৰু তাৰ ফলতেই ক্লাচ চেভেনৰ পৰা এইটলৈ আৰু ক্লাচ নাইনৰ পৰা টেনলৈ যেতিয়া অনুমতি খোজা হয় তেতিয়া মেট্ৰিক ৰিজাল্টৰ কথাৰ ওপৰতহে বেচ কৰা হয়। ইয়াৰ মানে হল মেট্ৰিকৰ

পাৰচেনতেজ যেতিয়া বিচাৰে নিশ্চয় জানে যে ইতিমধ্যে তাত ক্লাচ টেনলৈ পঢ়োৱা হৈ আছে। শিক্ষা বিভাগে জানে যে ক্লাচ চেভেনৰ পৰা ক্লাচ এইটলৈ অনুমতি নিদিলেও ক্লাচ নাইন টেন পঢ়াই থাকে। এনেকুৱা অসংখ্য স্কুল আছে যিবিলাক হল এশটকীয়া শূন্য টকীয়া পাঁচশ টকীয়া, আঢ়ৈশ টকীয়া সকল। যদি সেই স্কুল বিলাকৰ প্ৰয়োজন নিশ্চয় আছে তেতিয়াহলে সেই স্কুলবোৰ কৰ্তৃপক্ষই লব লাগে আৰু ১০-১২ বছৰ ধৰি মঞ্জুৰী নোপোৱাৰ কাৰণে শিক্ষক সকলৰ দুৰ্দশাৰ সীমা নোহোৱা হৈছে আৰু লগতে জনসাধাৰণৰো দুৰ্দ্দশাৰ সীমা নোহোৱা হৈছে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া মজলীয়া স্কুল বা এম, ভি, স্কুললৈ আহো, আজি এই বিলাকু স্কুলত হিন্দী শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই, তাত হিন্দী শিক্ষকৰো ব্যৱস্থা ৰখা নাই। আনহাতেদি হাইস্কুল বিলাকত ক্লাচ ফাইভৰ পৰা হিন্দী শিকোৱা হয় আৰু মাধ্যমিক স্কুলৰ পৰা মজলীয়া স্তৰটো পাছ কৰাৰ লগে লগে সেই লৰা ছোৱালীবোৰে ৭ম আৰু অষ্টমমান শ্ৰেণীত ভৰ্ত্তি হয়, তেতিয়া তেওঁলোকৰ বিশেষ অসুবিধা হয়। সেই কাৰণে মজলীয়া স্কুলতে হিন্দী শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰ পাচত একেটা শ্ৰেণীতে ৫০।৬০ জন ছাত্ৰই ঠেলাহেচাকৈ বহিব লগা হোৱাত নানা ধৰণৰ অসুবিধা হয়, পঢ়া শুনা আৰু শিক্ষাদানত বহুত অসুবিধা হয় গতিকেই অতিৰিক্ত section খুলিবলৈ মঞ্জুৰী দিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যিবিলাক বহুমুখী স্কুল আছে সেইবিলাক স্কুলত যিবিলাক সাজ সৰঞ্জাম আছে তাৰ মূল্য প্ৰায় ১ লাখ মান টকা হব। সেইবোৰ এতিয়া ব্যৱহাৰ নকৰাৰ কাৰণে পচি যাব ধৰিছে, ঘৰদুৱাৰো উৰলি যাব ধৰিছে। গতিকে মই এটা পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছোঁ সেইটো হ'ল এই যে যি সাজ সৰঞ্জাম বোৰ বহুমুখী স্কুলবোৰত ব্যৱহাৰ নোহোৱাকৈ পচি নষ্ট হৈ গৈছে সেইবোৰ আমাৰ কিছুমান কাৰ্য্যকৰী স্কুল প্ৰতিষ্ঠা কৰি তাত সেই ইন্সট্ৰুমেণ্ট বোৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। নহলে এইবোৰ অবাবতে নষ্ট হৈ যাব।

আজি টেকনিকেল ইডুকেশ্যনৰ ক্ষেত্ৰত কিমান টকা ধৰা হৈছে কিন্তু আমাৰ ছাত্ৰ সকলক আজি কৰ্ম অভিজ্ঞতা একেবাৰে দিব পৰা হোৱা নাই। ই মাত্ৰ এটা গৱেষণাৰ বস্তু হৈ পৰিছে। এই স্কুল বোৰৰ ছাত্ৰসকলে কেৱল এঠাইৰ পৰা আন এঠাইলৈ ইটা কঢ়িয়াই থকা দেখা যায়, শিক্ষকে কাকো বুজাই দিব পৰা নাই, ইয়াৰ পৰা কেনেকৈ ছাত্ৰ সকলে কৰ্ম অভিজ্ঞতাৰ আভাস পাব? এইবিলাক অনুষ্ঠানত, আৰু স্কুলবোৰত কাৰ্য্যকৰী শিক্ষাৰ একোটা নিৰ্দ্ধাৰিত কোৰ্চ থাকিব লাগে। আজি স্কুলবোৰত চাবোন ফেক্টৰী ট্ৰাঙ্ক বনোৱা ফেক্টৰী আৰু ছোৱালীৰ কাৰণে চিলাইৰ কাম ইত্যাদিৰ প্ৰশিক্ষন দিব পাৰিলেহে কৰ্মমুখী জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে কিছু আভাস পাব।

(সময়ৰ সংকেত)

সময় বৰ কম হোৱাৰ কাৰণে মই চমু কৰো, আমাৰ পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন পৰিষদক ১৪ খন পাঠ্য পুথি ১৯৭২।৭৩ চনত প্ৰস্তুত কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল কিন্তু সেইবোৰো সময়ত উলিয়াব নোৱাৰিলে। গতিকে অহা বছৰত ১২১ খন পাঠ্য পুথি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ 'ৰিভিউ কমিটিত' কাক কাক দায়িত্ব দিয়া হৈছে আৰু এই পাঠ্যপুথি যে প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব তাত আমাৰ সন্দেহ হয়। আজি এনে এটা সময়ত যদি আমাৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী দপ্তৰ, চেক্ৰেটাৰী, ডি, পি, আই আৰু পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন কমিটিৰ মাজত কোনো ধৰণৰ যোগা-যোগ আৰু সদভাব নাথাকে তেতিয়া হলে কেনেকৈ আজি এই ৰাজ্যখনে শিক্ষা সম্পৰ্কত আগ বাঢ়িব পাৰিব। আজি যদি এই অনুষ্ঠান বোৰে আৰু জনসাধাৰণে ঠিক মতে শিক্ষাৰ উন্নতিৰ পথত ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব নোৱোৰে তেতিয়াহলে কেনেকৈ দেশখনৰ শিক্ষাৰ উন্নত হব?

আজি আমি শুনা মতে ডি, পি, আই অফিচত যিমতে দুৰ্নীতিয়ে শিপাইছে সেইবিলাক ভাল দৰে উলিয়াই যি সকলে ৰাইজৰ আৰু চৰকাৰী কামত দায়িত্ব পালন কৰিব পৰা নাই তেওঁলোকক বাহিৰ কৰি কঠোৰ শাস্তি দিব লাগে। দুৰ্নীতিযুক্ত বুলি গম পালে তাকো কঠোৰ শাস্তি দিব লাগে।

এনেবোৰ কাৰণতে মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো ।

শ্ৰীগোলাপ বৰুৱা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত যিখিনি মঞ্জুৰী ডাঙি ধৰা হৈছে এই মঞ্জুৰী সমৰ্থন কৰি মই দুষাৰমান কবৰ কাৰণে থিয় হৈছো। এই বছৰ শিক্ষাৰ শিতানত আমাৰ যথেষ্ট টকা ধৰা হৈছে। তাৰে আমাৰ ৰাজ্যৰ যথেষ্ট কাম কৰিব পৰা যাব। শিক্ষাৰ শিতানত ইমান বিলাক কৰি অহা হৈছে কিন্তু তাত অৱশ্যে ভুল-ত্ৰুটি যে বৈ যোৱা নাই সেইটো নহয়, আমাৰ অসমত বহু ঠাইত কিছুমান আওহতীয়া আৰু অৱহেলিত অঞ্চল আছে যিবিলাক বিষয়ে আমাৰ মাননীয় কেবাজনো সদস্যই উল্লেখ কৰিছে যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে সেই অঞ্চলৰ ৰাইজক কোনো সা-সুবিধা দিব পৰা নাই। গতিকে আমি আশা ৰাখিলো এই যে শিক্ষাৰ শিতানত যি মঞ্জুৰী ডাঙি ধৰা হৈছে, সেই মঞ্জুৰীৰ দ্বাৰা যাতে সেই অবহেলিত অঞ্চলৰ যি সকলে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অলপো আগবাঢ়িব পৰা নাই সেই সকলক আগবঢ়াই লৈ যাব পাৰে তাৰ কাৰণে মই শিক্ষা মন্ত্ৰী দপ্তৰক অনুৰোধ জনালো ।

আজি ইমান দীৰ্ঘদিন ধৰি যি সকল কৰ্ম্ম আৰু অনুসন্ধিতসু শিক্ষকে তেওঁলোকৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অতি কষ্টৰে শিক্ষা দান দি আহিছিল আৰু তেওঁলোকৰ চেষ্টাতেই সেই ছাত্ৰসকল দেশৰ নাগৰিক হৈছেহি, কিন্তু সেই সকল শিক্ষকে তেওঁলোকৰ বয়স ৫৫ বছৰ হলে কামৰ পৰা অৱসৰ লব, অথচ এনে এটা অৱস্থাতে এই যে শিক্ষক সকলক দৰ্মহাৰ নিৰিখ বঢ়াই দিয়া হৈছে তেনে ক্ষেত্ৰত সেই অৱসৰ প্ৰাপ্ত শিক্ষক সকলে কিবা সুবিধা পাব জানো, তেওঁলোক সেই সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হব লাগিব। গতিকে এই সকল শিক্ষকৰ অৱসৰৰ পাচতো এটা বিশেষ সুবিধা দিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

চৰকাৰে প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ জাতীয়কৰণ কৰাৰ যি ব্যৱস্থা লৈছে সেই হিচাবে আমাৰ আওহতীয়া অঞ্চলবোৰত যাতে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব পাৰি তাৰ এটা বিহীত ব্যৱস্থা লব আৰু এই জাতীয়কৰণ কৰাৰ

কাৰণে মই তেখেতক ধন্যবাদ দিছোঁ। এই পিছপৰা অঞ্চলবোৰত স্কুল ঘৰবোৰৰ অৱস্থা অতি দুখলগা, শোচনীয়। সেইবিলাক ঘৰ ভালদৰে বান্ধি লবৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে এই দপ্তৰ লোৱাৰ আগৰে পৰা শিক্ষা বিভাগত কিছুমান দুৰ্নীতিয়ে ভৰি পৰিছিল, মই মাত্ৰ এটা উদাহৰণ দিও, অসমৰ বিভিন্ন ঠাইলৈ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ যাওঁতে ষ্টেটট পাৰচেজিং কমিটিয়ে ২।১ খন ঠাইত কিছুমান বস্তু যোগান ধৰিছিল, সেইবিলাকৰ ভিতৰত দেখিছিলো ৩ লাখ টকাৰ বোৰ্ড যোগান ধৰিছিল, সেইবিলাক বোৰ্ডৰ অৱস্থা দেখিলে বৰ দুখ লাগে, একেবাৰে ব্যৱহাৰৰ উপযোগী নহয়। এই বৰ্ড বিলাক চেক কৰিবলৈ যাওতে আমি দেখা পাইছো যে তাত যদি আমি হাতখন মাৰি দিও তেন্তে হাতত ৰং লাগি আছে। গতিকে এই বৰ্ড বিলাকৰ দ্বাৰা লৰা ছোৱালীক কি শিক্ষা দিয়া হব সেইটো কব নোৱাৰো। তাৰ পাচত যি বিলাক বাৰ বেদ ওৱাৰ থাকে সেই বিলাকত কিমান ফুট থাকে সেইটো কব নোৱাৰো। আজি আমাৰ স্কুল বিলাকত এই ধৰণৰ দুৰ্নীতি চলি আছে। লোহাৰ ক্ষেত্ৰত তেজপুৰ আৰু লক্ষীমপুৰত আমি দেখিছো তাতো দুৰ্নীতি আছে। এই দুৰ্নীতি দূৰ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে যদি কাৰ্য্য ব্যৱস্থা হাতত নলয় তেনেহেলে কৰ টকা কলৈ যাব ভাবিব নোৱাৰি। আকৌ দেখা গৈছে স্কুলৰ ডি আই এচ এই আদিৰ অফিচত যি বিলাক মেপ গ্লোব আদি স্কুলত আনি থয় সেই বিলাক তাতে উৱে খাই শেষ কৰিছে। গতিকে সেই বিলাকত অনেক ৰাজহুৱা ধন অপচয় হৈছে। তাৰ পাচত যি বিলাক লাইব্ৰেৰী গ্ৰান্ট, বিজ্ঞানৰ গ্ৰান্ট, ছোৱালীৰ কমন ৰোম গ্ৰান্ট, আদি আছে সেই বিলাকতো দুৰ্নীতিৰ সীমা নাই। এই বিলাক কথা মই নিজেই দেখিবলৈ পাইছো। মই এখন হাইস্কুলৰ ক্ষেত্ৰত এই কথা কবলৈ বিচাৰিছো। মই এখন স্কুলৰ চেক্ৰেটাৰী হৈ থাকোতেই এটা গ্ৰান্টৰ কাৰণে চেষ্টা কৰি আছিলো। তেতিয়া চিলঙত কলে যে এই সম্পৰ্কত চিলঙৰ পৰা তলৰ মহলৰ ইন্সপেক্‌টৰলৈকে দেখা নকৰে কিয়? এইটো এটা ৫ হাজাৰ টকাৰ গ্ৰাণ্ট আছিল। দেখা দিবলৈ নোৱাৰ কাৰণটো হল তাৰ এটা সমান অংশ তেখেত সকলক দিব লাগে। এনেকুৱা বিলাক বেমেজালি গ্ৰান্টৰ ক্ষেত্ৰত চিলঙত চলি আছে। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে

গ্ৰাণ্ট বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত নানা ৰকমৰ বেমেজালি ঘটে আৰু টকাৰ অপব্যয় হয়। স্কুল বিলদিঙৰ গ্ৰাণ্টৰো বহুত বেমেজালি আছে। প্ৰাথমিক স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক জন হল সম্পাদক। এওঁলোকে টকা আনিবলৈ যাওতে এটা অংশ তাত দিব লাগে আৰু বাকী অংশৰে কোনো ৰকম অংশটো মিলাই ৰাইজক বিপথে চলায়। এনেকুৱা প্ৰমাণ বহুত আছে। আশা কৰো শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই বেমেজালি বিলাক দূৰ কৰিব তাৰ উপৰি বহুতো মাননীয় সদস্যই পাঠ্য পুথি নিগমৰ কথা হৈছে। তাতো বহুত দুৰ্নীতি আছে। ইয়াৰ ভিতৰত মই এটা কথা কওঁযে হাইস্কুল বিলাকৰ যি বিলাক দেফিচিত চিচটেমৰ স্কুল আছে তেওঁলোকৰ স্কুলৰ শিক্ষকৰ বিভাগীয় অনুমোদন থকা স্বত্বেও সেই বিলাকৰ কাৰণে টকা দিব পৰা নাই। মেনেজিং কমিটিয়ে তেওঁলোকক মাহে ৬০।৭০।৮০ টকাকৈ দি বছৰৰ পিচত বছৰ চলাই আছে। বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষই যদি তেওঁলোকৰ অনুমোদন থকা স্বত্বেও এওঁলোকক দৰ্মহা দিব নোৱাৰে তেনেহলে তেওঁলোকৰ নিযুক্তিৰ কাৰণে অনুমোদন দিব নালাগে। কাৰণ একে লগৰ শিক্ষকে ৩।৪ শ টকা পায় আৰু এওঁলোকে মাহে ৬০।৭০।৮০ টকাৰে বছৰৰ পিচত বছৰ চলিব লাগে। গতিকে এই বিষয়ত চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা লব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষক সকলে আন্তৰিকতাৰে কাম কৰিবলৈ হলে আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ কথা ভাবিবলৈ হলে এই শিক্ষানুস্থান বিলাক মাজে মাজে পৰিদৰ্শন কৰিব লাগে। এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে যি বিলাক স্কুল গ্ৰাণ্ট পোৱা নাই সেই স্কুলে নিজে টকা পইচা খৰচ কৰি মটৰ ধৰি ইনপেক্টৰক স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ আনিব লাগে। কাৰণ ইন্সপেক্টিং ৰিপৰ্ট নহলে সেই স্কুল বিলাকে গ্ৰাণ্ট নাপায়। গতিকে ৰাইজে স্কুল চলোৱাৰ ওপৰিও এই বিলাক অতিৰিক্ত টকা খৰচ কৰিবলগীয়া হয়। এনে অৱস্থাত স্কুল পৰিচালনা কেনেকৈ কৰিব আৰু শিক্ষাৰ মানদণ্ড কেনেকৈ উন্নত হব।

স্পীকাৰ - আপোনাৰ সময় হৈ গল।

শ্ৰীগোলাপ বৰুৱা— সেই কাৰণে মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাও যেন শিক্ষা বিভাগৰ বেমেজালি আৰু তাৰ দূৰীকৰণৰ অৰ্থে যি

বিলাক পৰামৰ্শ এই সদনত আগবঢ়োৱা হল সেইমতে সেই বিলাক দূৰ কৰি যেন এই বিভাগটো আগবঢ়াই নিয়ে। ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটোৰ বিৰোধীতা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰিছো। আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী এজন ভাল সংস্কাৰক। আৰু তেখেতৰ লগতে কিছুমান ৰথী মহাৰথী আছে যাৰ ভিতৰত শিক্ষা মন্ত্ৰীও এজন। তেখেতৰ ৰাজত্ব কালত তেখেতৰ সংস্কাৰৰ সম্পৰ্কত মাননীয় সদস্য সকলে শিক্ষা বিভাগৰ দুৰ্নীতিৰ কথা বহুতো সমালোচনা কৰিছে। আমাৰ শিক্ষা বিভাগত দুৰ্নীতি সোমাইছে আৰু এই বিলাক দূৰ কৰি সংস্কাৰ কৰিব লাগে। এই বিভাগত যি বিলাক কৰ্মচাৰী আছে আৰু তেওঁলোকে যিটো সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি কৰিছে সেই বিলাক দূৰ কৰিব লাগে। যোৱা ১০ মাহৰ ভিতৰত তেখেতে অসমৰ ডি পি আইৰ পষ্টটো প্ৰৰণ কৰিব নোৱাৰিলে। কাৰণ অসমত ভাল শিক্ষাবিদ নাই, অসমত ভাল প্ৰশাসক নাই। গতিকে কাকো বিচাৰি পোৱা নাই।

সেই কাৰণেহে মই কৈছোঁ যে. ডি, পি, আইৰ নিচিনা এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পদবীত নিযুক্তি দিবলৈ আমাৰ সংস্কাৰক শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে এজন প্ৰকৃত শিক্ষাবিদ আজি দহ মাহেও বিচাৰি নেপালে ফলত এই পদবীৰ কাৰণে আজি এই পদবীত নিযুক্তি দিবলগীয়া হৈছে এজন এ, চি, এছ কেদাৰৰ লোকক। এনে এটা গুৰুত্ব পূৰ্ণ পদবী যাৰ তলত হাজাৰ হাজাৰ স্কুল, হাজাৰ হাজাৰ গ্ৰাণ্ট, হাজাৰ শিক্ষকে আদি কৰি ইয়াৰ লগত কিমান বিষয় জড়িত হৈ আছে সেই বিলাকৰ অৱস্থা আজি কেনেকুৱা হৈছে সেইটো সহজেই অনুমেয়। আজি ডি, পি, আই অফিচত এনেকুৱা বিলাক খেলি মেলিৰ কাৰণেই শিক্ষক সকলে নিজৰ ন্যায্য দাবীখিনিৰ সমাধান সময়মতে নোপোৱাৰ কাৰণেই বিধান সভাৰ সন্মুখলৈ আহিছিল। সেই বিলাক বিষয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ কিন্তু সেই খিনি কৰিবলৈ আহিও তেওঁলোকৰ বিলাই কি হল সেইটো সকলোৱেই ইতিমধ্যেই গম পাইছে।

*Speech not corrected

আজি চৰকাৰে যি বাৰ বছৰীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা কৰিছে তাৰদ্বাৰা যে কিবা এটা বিশেষ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব পৰা যায় সেইটো আমি কেতিয়াও কৰিব নোৱাৰো। আজি মেকলে চাহাবৰ দিনৰ পৰাই যিটো শিক্ষা ব্যৱস্থা আমাৰ দেশত চলি আহিছে সেইটোৱেই আজিও চলি আছে। আজি যে আমাৰ চৰকাৰে এক বৈল্পৱিক দৃষ্টি-ভঙ্গীৰে হাইয়াৰ চেকন্দেৰী বা মাল্টি পাৰ্পাচ স্কুলৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, ১১ বছৰীয়া বা ১২ বছৰীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু সেইমতেই যে, ১২ বছৰীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো নহয়। কোনো মৌলিক চিন্তাধাৰাৰে এইটো কৰিছে বুলি আমি বিশ্বাস নকৰো এই কথা ৰাইজেও কয় আৰু আমাৰ শিক্ষাবিদ সকলেও কয়। আজি পৰম্পৰাগত ভাৱে আমাৰ যি শিক্ষা পদ্ধতি চলি আহিছে সেই শিক্ষা পদ্ধতি চাকৰীমুখী শিক্ষা পদ্ধতিহে আমাৰ চৰকাৰে সৃষ্টি কৰি আহিছে। প্ৰকৃততে আমাৰ চৰকাৰে কৰ্ম্মমুখী শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিব পৰা নাই। আজি যিহেতুকে আমি মৌলিক চিন্তাধাৰাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিব পৰা নাই সেই ফালৰ পৰা আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোত কিছু খেলি মেলি থকাটো তেনেই স্বাভাৱিক কথা। আজি আমাৰ এজন মাননীয় সদস্যই কৈছে যে, যোৱা ২৫ বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ বহুত বিলাক কমিশ্যন আদি হল আৰু সেই কমিশ্যন বিলাকে দিয়া পৰামৰ্শ বিলাক যদি গোটেই বিলাকেই আমাৰ চৰকাৰে বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিলেহেঁতেন তেতিয়াহলে আজি এই শিক্ষা ব্যৱস্থাত আউল নেলাগিলহেঁতেন। আজি যিমান বছৰীয়াই নহওঁক লাগে, যি বিলাক ব্যৱস্থা কৰিছে সেই বিলাক নিৰ্দ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত চৰকাৰে কেতিয়াও পৰিবৰ্ত্তন কৰিব নোৱাৰে। আজি যদি আঁচনি বিলাকৰ কাৰ্য্যকৰণ কৰিবৰ কাৰণে যথা বিহিত ব্যৱস্থা আমাৰ যি সকলৰ হাতত ক্ষমতা আছে সেই সকলে নকৰে তেতিয়াহলে, তাৰ কাৰণে তলতীয়া কৰ্মচাৰী আৰু বিষয়ববীয়া বিলাক কেতিয়াও জগৰীয়া হব নোৱাৰে। যিমান গুৰুত্ব সহকাৰে এই কাম বিলাক আমি কৰাৰ প্ৰয়োজন আছিল সেইদৰে আমি কৰিব পৰা নাই। আজি শিক্ষাৰ শিতানত যি ৩৫ কোটি টকা ধৰা হৈছে তাৰ ভিতৰত ৮৫ লাখ টকা অকল টেকনিকেল এডুকেশ্যনৰ শিতানতে ধৰা

*Speech not corrected

হৈছে । কিন্তু কি কৰিলে এই কাৰীকৰী শিক্ষা ব্যৱস্থাটো আমি কৰ্মমুখী কৰিব পাৰিম তাৰ পুংখানুপুংখ বিশ্লেষণ কৰা হোৱা নাই যাৰ ফলত যেনেকৈ শিক্ষা দিব, কেনেকৈ পাঠ্যপুথি আদি প্ৰণয়ন কৰিব, কি কি সুবিধা অসুবিধা আদি আছে এই কথা বিলাক আনৰ কথা নেলাগে শিক্ষক সকলেও বুজি নোপোৱা অৱস্থাতে আছে । যদি কিছুমান কথা এখন স্কুলে বুজি পাইছে তেনেহলে হয়তো অন্য এখনে আকৌ অন্যধৰণে বুজি পাইছে এই ধৰণে এক বিশৃংখল অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। পাঠ্যপুথি প্ৰণয়নৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ মনোবৈজ্ঞানিক কিছুমান কথা সোমাই আছে যিবিলাক কথা আমি পাঠ্যপুথি প্ৰণয়নৰ ক্ষেত্ৰত অলপো চিন্তা নকৰো । মাননীয় সদস্য এজনে নিগমৰ কথা ইতিমধ্যেই কৈ গৈছে । পাঠ্য-পুথি প্ৰণয়নৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান তথাকথিত নীতিকেই ধৰি অহা হৈছে । পাঠ্য-পুথি প্ৰনয়ণৰ কথাত মই কওঁ যে, কিছুমান লোকে নানান ফুচুলনি দি ৰচনা কাৰ্য্যত বাধা দিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে । এই বিলাক কাৰণতেই আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতি আৰু পাঠ্যপুথিৰ কোনো মিল নাইকীয়া হৈ পৰিছে । মুঠৰ ওপৰত মই আজি ইয়াকে কব পাৰো যে, যোৱা ২৫ বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ শিক্ষা নীতিটোত যি অনিশ্চয়তাৰ সৃষ্টি হোৱা নাছিল যোৱা এবছৰৰ ভিতৰতে বৰ্ত্তমানৰ শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে সেই অনিশ্চয়তাৰ সৃষ্টি কৰি পেলালে । এই অনিশ্চয়তাক দূৰীভূত কৰিবলৈ কোনো দৃঢ় চৰকাৰী পদক্ষেপৰ আভাস আমি দেখা পোৱা নাই। আজি পাঠ্যপুথি প্ৰনয়ণ বৰ্ডৰ লগত ডি, পি, আই, শিক্ষাবিদ সকলৰ, এডুকেশ্বন বৰ্ড আদি কাৰো লগত কোনোটোৰ কোনো সম্বন্ধ নাইকীয়া হৈ পৰিছে । শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকত যি মেনেজিং কমিটি আৰু গভৰ্ণিং বডি আদি আছে তাত শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে, নিজে দলীয় লোকক চেক্ৰেটৰী আদি পাতি ৰাজনৈতিক চাতুৰী খেলাবহে উপক্ৰম কৰিছে । এনেকুৱা ৰাজনৈতিক অভিসন্ধিৰে সৈতে শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে হয়তো কোনো সম্পৰ্ক নথকা এটা পদ্ধতি এটাৰহে সৃষ্টি কৰিব পাৰে কিন্তু প্ৰকৃততে সংস্কাৰধৰ্ম্মী কোনো শিক্ষা পদ্ধতিৰ অৱতাৰণা কৰিব নোৱাৰে । অধ্যক্ষ মহোদয়, সময় বৰ তাকৰ । গতিকে এই খিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰি বহিলো ।

*Speech not corrected

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ মঞ্জুৰী দাবীত যি সকল সদস্যাই অংশ গ্ৰহণ কৰিলে আৰু সুন্দৰ ভাবে আলোচনা সমালোচনা কৰিলে সেই সকলক মই অভিনন্দন জনাইছো আৰু লগতে ধন্যবাদ দিছো। শিক্ষাৰ বিষয়টো হল আলোচনা আৰু সমালোচনাৰ মাজেৰে এটা উপায় বিচাৰি উলিয়াব লাগিব। আমি সকলোৱে পাই আহিছো পদ্য বা গদ্য পঢ়াৰ পিচত ক্ৰিটিচিজ্‌ম কৰিব লাগে। এই ক্ৰিটিচিজমটো এটা শুভ লক্ষণ। মই আগতেও এম, এল, এ আছিলো তেতিয়া আজিৰ নিছিনাকৈ সমালোচনা হোৱা নাই। আমি কিবা এটা কৰিবলৈ যোৱাৰ আগতে আলোচনা হোৱাটো শুভ লক্ষণ। আজি আমি কিবা এটা কৰিবলৈ ওলাইছো সেইবাবে এই আলোচনাই ঠাই পাইছে। মই আশা কৰো এই সমালোচনাৰ পিচত এটা ভাল পৰিস্থিতিয়ে দেখা দিব। আজি সমালোচনাত কোৱা হৈছে যে মই নিজে এই শিক্ষা নীতি প্ৰয়োগ কৰিছো। মই সেই কাৰণে এই শিক্ষা নীতি সম্পৰ্কে অলপ কব বিচাৰিছো। মই আগতেই কৈছিলো যে ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পিচৰ পৰাই এটা ভাৰতীয় জনসাধাৰণৰ এটা শিক্ষাৰ পৰিবৰ্তন লাগে। সেই কাৰণে বহুত শিক্ষা কমিচন গঠন কৰা হৈছে। হান্তাৰ কমিছন ১৮৮২ চনত, ইউনিভাৰচিটি কমিচন ১৯০২ চনত, কলিকতা ইউনিভাৰচিটি কমিচন ১৯১৭ ৰ পৰা ১৯১৯ চনত, চাক্ৰ কমিচন ১৯১৪ চনত, ৰাধাকৃষ্ণ কমিচন ১৯৩৮ চনত, চেকেণ্ডেৰী এডুকেচন কমিচন ১৯৫২ চনত, ষ্টেট এডুকেচন মিনিষ্টাৰচ কনফাৰেন্স ১৯৬৩ চনত, কমিটি অব এডুকেচনিষ্ট ইন্টিগ্ৰেচন আৰু কুঠাৰী কমিচন ১৯৬৬ চনত ৰহে। আমাৰ এটা পাৰ্লিয়ামেণ্টৰী কমিটি কৰি দিয়া হৈছিল। এই কমিটিয়ে ভাৰতৰ শিক্ষা নীতি কি ধৰণে হলে ভাল হব সেই কথা বিলাক আলোচনা কৰিছিল। ভাৰতৰ যিমান শিক্ষাবিদ আছে তাৰ উপৰিও বাহিৰৰ পৰা শিক্ষাবিদ আনি শিক্ষা কমিচনৰ সভ্য কৰা হৈছিল। তেওঁলোকে সকলো কথা আলোচনা কৰি এটা ৰিপোৰ্ট দাখিল কৰিছে। ভাৰতীয় পাৰ্লিয়ামেণ্টৰী কমিটিৰ ৰিপোৰ্টৰ ওপৰত পুংক্ষানু পুংক্ষানুৰূপে আলোচনা কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি গ্ৰহণ কৰিছে ১৯৬৮ চনত। ইয়াত ১৭ টা দফা দিয়া হৈছে আৰু প্ৰত্যেক

*Speech not corrected

ৰাজ্যিক চৰকাৰলৈ ইয়াক পঠিয়াইছে। ৰাজ্যিক চৰকাৰে নিজৰ সুবিধামতে ইয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি লব। সেই ৰিপোৰ্ট অসম চৰকাৰলৈ ১৯৬৮ চনত আহিছে। শ্ৰীবৰুৱাদেৱে কৈছে এই বিষয়ত কোনো প্ৰস্তুতি নোহোৱাকৈ শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে নিজে নতুন শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছে।

শ্ৰীনগেন্দ্ৰ বৰুৱা – মই পাঠ্য পুথিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰস্তুতি নাই বুলি কৈছো।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—৩১।১০।৬৮ তাৰিখে শিক্ষা মন্ত্ৰী সভাপতিত্বত প্ৰথম বাৰৰ বাবে আলোচনা হয় আৰু তাতেই সিদ্ধান্ত হয় যে ১২ বছৰীয়া শিক্ষা পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিব লাগে। এই কথাটো পুনৰ আলোচনা হয় ৩১।১।৬৯ তাৰিখে। ইয়াত শিক্ষামন্ত্ৰী ভাইচ চেন্সেলাৰ আৰু বহুত শিক্ষাবিদ উপস্থিত আছিল। 1. Shri M. N. Choudhury, Chief Minister, Assam. 2. Dr. M. N. Goswami, Ex-Vice-Chancellor, Gauhati University, 3. Shri S. C. Rajkhowa, Vice-Chancellor, Gauhati University 4. Dr. S. R. Barooah, V. C, Assam Agri, University, Jorhat 5. Registrar, D. U. 6. Dr. J. M. Choudhury, Head of the Deptt. of Geology, G. U. 7. Shri A. Datta. Head of Deptt. English. G. U. 8. Dr. V. V. Raou, Head of Deptt. Pol. Science, G. U. 9. Dr. H. K. Borpujari, Head of Deptt. History, G. U. 10. Shri B. N. Saikia, Prof. G. U. 11. Shri C. Das, Registrar, G. U. 12. Shri R. C. Fuloria, Prof. D. U. 13. Dr. G. C. Ahuja, Lecturer, D. U. 14. Shri S. N. Goswami, D. U. 15. Shri S. C. Goswami, Handique Girls' College 16. Shri G. Sarma, Principal Aryavidyapith College, Gauhati. 17. Shri B. C. Lahkar, Principal Commerce College, Gauhati. 18. Shri H. N. Borthakur, Principal Darrange College,

*Speech not corrected

Tezpur, 19. Shri P. Chaliha, Principal Sibsagar College, Joysagar. 20. Shri J. J. Borgohain, Principal North Lakhimpur College, 21. Smti U. Bhattacharjee, Principal, Lady Keane Girls' college, Shillong. 22. Father A Joseph, Principal, St. Anthony's College, Shillong. 23. Br. R. B. Vieyra, Principal, St. Edmund's College, Shillong. 24. Shri M. A. Hye, Principal, A. D. P. College, Nowgong. 25. Shri R. N. Upathaya, Principal, Sankardev College, Shillong. 26. Shri H. Goswami, Principal, Nowgong B. T. College, 27. Shri M. R. Sastri, Principal Sanskrit College, Nalbari. 28 Shri P. N. Brahma, Principal, Kokrajhar College. 29. Smti, I Miri, Principal, Banikanta B. T. College, Gauhati. 30. Shri S. M. Mazumdar, Principal Post Graduate Training College, Jorhat. 31. Shri Ajit Kr. Sarma, President, A. G. T. A. 32. Shri B. Talukdar, Vice President A. C. T. A. Shri Mukur Chaliha, Genl. Secy. A. C. T. A., Shri G. C. Sarma Barooah, Rtd. D. P. I., Shri T. K. Bhattacharjee, Principal Cotton College, Shri A. K. Palit, Secretary Education, Shri J. Goswami, Secretary Assam Sahitya Sabha, Shri U. Sarma, D. P. I., Shri S. P. Barua, Director of Information & Public Relations, Assam, Shri F. Panuna, D. S. Ecucation, Shri K. Datta Addl. D. P. I., Shri Jalil Secretary Elementary Board of Education Assam, Shri D. C. Barua, M. L. A. Shri B. Chakraborty, Kokrajhar College, Shri K. Bezbarua, Pragjyotish College, D. Chaliha Shri D. H. S. K. College, Dibrugarh, Shri D. Kakoti, Sibsagar College, Md. N. Islam Addl. D.P.I., Shri

*Speech not corrected

M.D. Chaliha Principal, Eng. College Jorhat. Shri Bhimsing, Shri C. K. Bhuyan, Shri D. Gogoi, Shri R. C. Das, Director State Institute of Science, Smti. S. Dutta, D. D. P. I. Shri M. N. Borkataki, H. M. Sootes, H. S. Darrang Dist. Shri Diron Barua, N. M. Jorhat Politechnic, Shri J. R. Roy, Lect. G. C. College, Silchar, J. N. Roy, Shri R. Bora, Shri R. D. Das, Shri L. N. Bharali, Shri P. Sarma, Syed S. S. Huda, and many others. ইয়াতো সিদ্ধান্ত হয় যে ১২ বছৰীয়া শিক্ষা পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিব লাগে আৰু লগতে দুবছৰীয়া প্ৰি-ইউ-নিভাৰচিটি কৰ্চ কৰিব লাগে। এই সিদ্ধান্ত চেকেণ্ডেৰী বৰ্ডলৈ ৩১-১০-৬৮ তাৰিখে পঠিয়াই দিছে তেওঁলোকে এইটো বিবেচনা কৰি চাব। ৩০-১-৬৯ তাৰিখে প্ৰস্তাব পঠিয়াইছে যে ১২ বছৰীয়া শিক্ষা পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিব লাগে। সেই মৰ্মে ৯-৫-৬৯ তাৰিখে পুনৰ এজন শিক্ষামন্ত্ৰী সভাপতিত্বত সভা বহে। এই সভাত ভাইচ চেন্সেলাৰ আৰু শিক্ষাবিদ আছিল। তেওঁলোকে সিধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে যে ১৯৭১ চনৰ পৰা এই পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰিব লাগে। কেৰিকুলাম কেনে ধৰণৰ হব তাক প্ৰস্তুত কৰিবৰ কাৰণে ২৮-৩-৬৯ তাৰিখে কেৰিকুলাম কৰডিনেচন কমিটি গঠন কৰি দিয়া হৈছিল। সেই কমিটিৰ সভা পতি আছিল শ্ৰীসুৰেশ ৰাজখোৱা। পাঠ্য-পুথি কি গ্ৰহণ কৰা হব তাৰ বাবে ১৯-২-৭১ তাৰিখে ক্লাচ ফাইভ আৰু এইটৰ বাবে বিজ্ঞাপন দিছে। ১৯৭১ চনত ফেব্ৰুৱাৰী মাহত কিতাপৰ কাৰণে বিজ্ঞাপন দিছে। তেখেত সকলে কৈছে যে কাৰো লগত আলোচনা নকৰাকৈ কৰা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মই এতিয়াও কৈছো যে আলোচনা নকৰাকৈ কৰা হৈছে।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ - আলোচনা কৰা হৈছে, আৰু তাত শিক্ষাবিদ সকলক মতা হৈছে।

*Speech not corrected

Shri Dulal Chandra Barua This is a seminar. What is the reading ? Sir, The seminar cannot decide anything about the Govt. Policy. How can I be an educationist ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—এইখন এখন আলোচনাচক্ৰ আৰু সেই আলোচনাৰ পৰামৰ্শ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে।

The group went into the matter of proposed pattern of educational system in various stages and was of the view that the broad divisions of whole educational pattern viz. primary, secondary and degree should be of the following type – Elementary Class I-IV & V-VI, Secondary-3 year High School from Class VIII-X following by 2 year High Secondary course XI and XII, Degree-Ist yr to 3rd year with increased facilities for opening of post graduate and research studies in advanced Colleges.

Shri Dulal Chandra Barua—I stand by my statement. There was no consultation with the educationists.

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—এই কমিটিটো চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা মতা হৈছিল আৰু ইয়াত সুন্দৰ আলোচনা হৈছিল আৰু সেই কাৰণে চৰকাৰে সেই আলোচনা গ্ৰহণ কৰিছে। এই কথাটোৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অসমত ট্ৰাক্চাৰেল চেঞ্জ অনা হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua—What is the subject matter ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (শিক্ষা মন্ত্ৰী) – Education Conference ইয়াত কি কি আলোচনা হৈছিল মই পঢ়ি দিব পাৰিলোহেঁতেন কিন্তু বহুত দীঘল।

*Speech not corrected

সেই কাৰণে মই কবলৈ বিচাৰিছো যে কোনো কথা আলোচনা নকৰাকৈ কৰা হোৱা নাই। যিবিলাক কিতাপ বা চিলেবাচ তৈয়াৰ কৰা হৈছে তাত কোনো শিক্ষাবিদক লোৱা হোৱা নাই বুলি কৈছে। মোৰ লগত লিষ্টখন আছে পঢ়াটো সম্ভব নহব। অসমত যিমানবিলাক শিক্ষাবিদ আছে সকলোকে মতা হৈছে। অৱশ্যে এই কথা সকলোৱে গম নাপায় গোপনে ৰখা হয়।

Shri Dulal Chandra Barua—A Point of order Sir.

Mr Speaker—There cannot be any Point of order. Let him finish.

Shri Dulal Chandra Barua—I want to raise a Point of Order.

Mr. Speaker—What is the Point of Order.

Shri Dulal Chandra Barua—My point of order is that when certain wrong information are given by the Minister before the House is our duty to point it out.

Mr. Speaker—Which rule of our Rules & procedure as Article ? Constitute he is Contavenit ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (শিক্ষা মন্ত্ৰী)—এইটো কোৱা হৈছে এই কাৰণে যে মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে যে কাৰো লগত আলোচনা কৰা নাই। সেই কাৰণে মই কবলৈ বিচাৰিছো অসমৰ ভিতৰত যিমানবিলাক শিক্ষাবিদ আছে, বৰ্ডৰ সচিব আদি সংশ্লিষ্ট সকলোৰে লগত আলোচনা কৰি এই কিতাপ বিলাক লিখা হৈছে। অৱশ্যে কোনোবা পৃষ্ঠাত ২-১ টা ভুল হব পাৰে বা প্ৰুফ চাওতেও ৰৈ যাব পাৰে।

---

*Speech not corrected

সেই কাৰণেই মই কব বিচাৰিছো আমি যিটো শিক্ষা নীতি গ্ৰহণ কৰিছো সেইটো নতুন কথা নহয়। এইটো ১৯৬৮ চনৰ পৰাই আৰম্ভ কৰা হৈছিল। কিন্তু এতিয়া কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণেই সমালোচনাৰ সন্মুখীন হবলগীয়া হৈছো।

মই এইখিনিতে এটা কথা কব বিচাৰিছো যে ৬ বছৰৰ পৰা আমাৰ প্ৰাথমিক পৰ্য্যায় আৰম্ভ হব। এই বিষয়ত বহুতো আলোচনা হৈছে আৰু বিভিন্ন কমিচন বিলাক, যেনে কোঠাৰি কমিচনেও উল্লেখ কৰিছে যে ৬ বছৰৰ পিচতহে লৰা-ছোৱালীক আনুস্থানিকভাবে শিক্ষাত ভৰ্ত্তি কৰিব। এইটো কথা অকল ভাৰতবৰ্ষতেই নহয় সমগ্ৰ পৃথিবীতে ৬ বছৰৰ আগতে কতো সৰু সৰু লৰা-ছোৱালীক আনুস্থানিক শিক্ষা দিয়া নহয়। অৱশ্যে ইংলেণ্ডত ৫ বছৰত পাৰে বুলি কোৱা হৈছে। ইংলেণ্ডত এই সকলোবিলাক কথা আলোচনা কৰি এখন সুন্দৰ কিতাপ উলিয়াইছিল—"A report of the Central Advisory Council of Education, 1969." এই কিতাপখনত যথেষ্ট কথা আলোচনা কৰা হৈছে। এই ৰিপৰ্টত কোৱা হৈছিল যে ইউৰোপ বা আমেৰিকাত ৬ বছৰৰ আগতে লৰা ছোৱালীক আনুস্থানিকভাবে শিক্ষাত ভৰ্ত্তি কৰিব নালাগে। এইমৰ্মে আমাৰ দেশতো যিবিলাক শিক্ষা আয়োগ হৈছে তাত কোৱা হৈছে যে ৬ বছৰৰ আগতে আনুস্থানিক শিক্ষা আৰম্ভ হব নালাগে। মই এই সম্পৰ্কীয় এটা ৰিচাৰ্চৰ কথা পঢ়িছিলো। তেখেতৰ নাম আছিল প্ৰফেচৰ জিন নিকাৰ। এই ৰিচাৰ্চত আছে ৪।৫ বছৰীয়া লৰা-ছোৱালী পৰীক্ষা কৰি তেওঁ পাইছিল যে সেই বয়সত লৰা-ছোৱালীৰ জ্ঞান পৰিপক্ক নহয়। এই বয়সীয়া লৰা-ছোৱালী মাতি দুটা সমান লাৰু চাবলৈ দিছিল। তেতিয়া সিহঁতে এটা টিপি চাই কলে যে, যিটো টিপি দিছিল সেইটো সৰু। কিন্তু দুয়োটা সমানেই আছিল। তাৰ পিচত ৫।৬ বছৰ গ্ৰুপৰ লৰা-ছোৱালী পৰীক্ষা কৰিলে। সেই লৰা-ছোৱালী বিলাকে টিপি দিয়াটো সৰু বুলি কলে আৰু তাৰ পাচত কলে যে দুয়োটা সমান। তাৰ পিচত ৭।৮ বছৰীয়া লৰা-ছোৱালীৰ মাজত পৰীক্ষা কৰি পোৱা হল যে ৪।৫ বছৰীয়া লৰা-ছোৱালীৰ জ্ঞান পৰিপক্ক নহয়। ৫।৬ বছৰটো এটা টেনজিটৰী পেৰিয়দ। ৭।৮ বছৰত লৰা-ছোৱালী পৰিপক্ক

*Speech not corrected

হয়। গতিকে ৬ বছৰ হলেহে লৰা-ছোৱালীক আনুষ্ঠানিক শিক্ষাত ভৰ্ত্তি কৰিব লাগে। সেইদৰেই ইউৰোপত লৰা-ছোৱালী ভৰ্ত্তি কৰে। কোঠাৰি কমিচনতো এইটো কথা কোৱা হৈছে। আমাৰ যিবিলাক সৰু সৰু লৰা-ছোৱালী ৪।৫।৬।৭।৮ বছৰৰ সেই বিলাকৰ বয়স একে পৰ্য্যায়ৰ নোহোৱাৰ কাৰণে শিক্ষকে পঢ়াবলৈ অসুবিধা পায়। আৰু ইয়াৰ ফলত টকাৰ অপচয় হয় আৰু এটা থষ্টগনান্ট অৱস্থাৰ সৃষ্টি হয়। সেই কাৰণে এটা ইউনিফৰ্ম এজ লাগে আৰু ৬ বছৰৰ পিচত সকলোবিলাক স্কুলতে লৰা ভৰ্ত্তি কৰিব লাগে। আন এটা কথা ৰাধাকৃষ্ণন কমিচনে কৈছে যে কোনো লৰা-ছোৱালীক ১৮ বছৰ হলে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা দিব নালাগে। সেই কাৰণে ইংলেণ্ড আৰু আমেৰিকাত ১৮ বছৰ নহলে কোনো বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ নিদিয়ে। যদি কোনোবাই আগতেই পাচ কৰে তেনেহলে তেৰো ১৮ বছৰলৈ ৰব লাগিব। আমাৰ ইয়াৰ ১৮ বছৰ বয়সলৈকে স্কুলীয়া পদ্ধতিত শিক্ষা দিব লাগিব। তাৰ কাৰণে দুটা বছৰৰ সীমা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। এটা হৈছে ৬ বছৰ আৰু আনটো হৈছে ১৮ বছৰ। এই ৬ বছৰৰ পৰা ১৮ বছৰলৈকে অৰ্থাৎ ১২ বছৰ স্কুলীয়া শিক্ষা দিব লাগিব। সেই কাৰণেই ভাৰতত এইটো সিদ্ধান্ত হৈছে যে লৰা-ছোৱালীক ১২ বছৰীয়া স্কুলীয়া পাঠ্যক্ৰমৰ শিক্ষা দিব লাগিব। যিহেতু ১৮ বছৰৰ আগতে লৰা-ছোৱালী প্ৰাপ্ত বয়স্ক নহয় সেই কাৰণে এই লৰা-ছোৱালী বিলাকে কোনো ৰাজকীয় পৰীক্ষা দিব নোৱাৰে। আৰু ক্লাচ টেনত এটা কুৱালীফায়িং টেষ্ট লবলৈ দিছে আৰু ১২ বছৰীয়া স্কুলীয়া শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম কৰা হৈছে। সেই কাৰণে ইয়াত ৬ বছৰৰ পৰা ১১ বছৰলৈ, ১১ বছৰৰ পৰা ১৪ বছৰলৈ স্কুলৰ আৰু ১৮ বছৰৰ পৰা ২১ বছৰলৈ ডিগ্ৰী কৰ্চৰ পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ৬ বছৰৰ পৰা ১১ বছৰ বয়সৰ কথা কোৱা হৈছে। এই বিপৰ্টতো এইটো কথা সুন্দৰভাবে আলোচনা কৰিছে। এই সম্পৰ্কত শিক্ষক সকলৰো পৰামৰ্শ লোৱা হৈছে। ৬ বছৰৰ পৰা ১৪ বছৰ বয়সলৈ পঢ়িব লাগিব। এই বয়সৰ মাজত কিবা পৰিবৰ্তন হব পাৰেনেকি? ১১ বছৰ বয়সত অলপ পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা যায়। গতিকে পাঠ্যক্ৰম ১১ বছৰৰ কাৰণে অলপ বদলাব পাৰি। ১৪ বছৰত লৰা-ছোৱালী নাবালক হৈ থাকে। ১৪

*Speech not corrected

বছৰৰ লৰা-ছোৱালীয়ে কোনো ফেক্টৰী আদিত কাম কৰিব নোৱাৰে। ১৫ বছৰৰ পৰা ১৮ বছৰলৈ এইটোৱেই চিন্তা কৰিবলগীয়া বয়স। কাৰণ এই সময়তে লৰা-ছোৱালী কিশোৰত পৰিণত হয়। এই সময়চোৱাতে নতুন ভাবধাৰাৰ কথা উঠে। এই সম্পৰ্কীয় সমীক্ষাৰ পৰা এইটো জনা যায় যে ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত কিউবাৰটি এটেণ্ড কৰে ১০।১২ বছৰৰ ভিতৰত আৰু লৰাৰ ক্ষেত্ৰত এটেণ্ড কৰে ১৫ৰ পৰা ১৮ বছৰৰ ভিতৰত। গতিকে বয়সৰ লগত চিলেবাচ খাপ খুৱাই দিয়া হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে ওঠৰ বছৰ বয়স নহলে চৰকাৰী চাকৰীয়াল হব নোৱাৰে। সেই কাৰণেই ২১ বছৰ বয়সত লৰাই গ্ৰেজুৱেশ্বন লয় আৰু তাৰ পিচতে সকলো চাকৰিৰ বাবে দৰ্খাস্ত দিব পাৰে। সেই কাৰণে বয়সৰ বিশ্লেষণ ১২ বছৰ আৰু তিনিবছৰীয়া শিক্ষাৰ লগত খাপ খুৱাই কৰা হৈছে। সেই কাৰণে মই ভাবো এইটো সুস্থ চিন্তা ধাৰাৰে চিন্তা কৰি কৰা হৈছে। আৰু নিশ্চয় এইটো ভালেই হব। বহুতো মাননীয় সদস্যই কৈছে যে এই বিষয়ৰ বাচনিটো সামাজিক হোৱা নাই আৰু চচিয়েল চোচাইটিৰ কাৰণে খাপ খোৱা হোৱা নাই। এই খিনিতে মই উল্লেখ কৰিব খুজিছো—

In these programmes the main emphasis will be given on the change in the content of education and curricular reform, the adoption of new methods of teaching and avaluation and the production and supply of improved textbooks. The inculcation of values will be emphasised at all stages. The cultural content of education would be strengthened. There would be intensive effort for cultivation of physical education, games and sports. Education, for citizenship would include emphasis on the story of our struggle for freedom, the achievements of the post independence period and national objectives and programmes of development. There

*Speech not corrected

would be a conscious effort to relate curricula closely to environment. The teaching of science and mathematics would be compulsory in classes I-X. Work experience would be introduced in classes I-VIII and it would be obligatory on all students to study a craft or a trade in Class IX-X. There would be two streams at the higher secondary stage, one leading to the university and the other to the world of work through programmes of vocationalisation. Special attention will be given to the reconstructing of courses at the undergraduate stage; and at the post-graduate stage, greater emphasis will be laid on promotion of research and on a symbolic combination of teaching and research. Appropriate programmes of community or national service would also be introduced at all stages; In teaching, the focus of effort would be to replace existing methods of rotemorisation or lectures and reproduction by new and dymanic techniques which awken curisity, encourage self-study habits and promote problems-solving skills. Evaluation will be made a continuous and largely internal. the ultimate objective being to retain only one public examination at the school stage (at the end of class XII). Initiative and experimentation on the part of schools and teachers would be encouraged. Special attention would be given to the improvement of the quality of textbooks and supplementary reading materials and the establishment of adequate library facilities.

---

*Speech not corrected

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, there is a point of order. I refer you to Rule 143 (2) wherein it is specifically stated "The Finance Minister shall have a general right of reply at the end of the discussion". Here if you term it as reply I would submit that there is no provision of reply in our Rules of Procedure.

Mr Speaker—Therefore..... ?

Shri Dulal Chandra Barua—Therefore, when you take it as Minister's reply it is out of order.

Mr. Speaker—It is the convention of the House.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I raised a point of order earlier on the basis of the convention of the House, but you ruled it out of order as Rules of the House do not allow it.

Mr. Speaker—If the Minister gives a wrong statement it may at last to a point of privilege.

Shri Dulal Chandra Barua—Here these is no such rule. Sometime we go by rule and sometime by convention.

Mr. Speaker—How does it help you ?

Shri Dulal Chandra Barua—That is a different thing. If you call it Minister's reply then there is no such rule.

*Speech not corrected

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যিটো আমাৰ গাঠনিৰ পৰিবৰ্তন হৈছে সেইটো আমি পঞ্চম বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ভালদৰে আগবাঢ়ি যাব পাৰিম বুলি মোৰ বিশ্বাস।

ইয়াৰ লগতে অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই খিনি কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো টেক্স বুক সম্বন্ধে দুটা কথা হৈছে, আমাৰ কিছু সদস্যই কৈছে যে পঞ্চম আৰু অষ্টম শ্ৰেণীত চলোৱা কিতাপো কৰপেৰেশ্যনক দিব লাগে আৰু অহা বছৰতো ওলাবনে নোলাব সেই কথা সুধিছে। পঞ্চম আৰু অষ্টম শ্ৰেণীৰ কৰ্চৰ কিতাপ চিলেবাচ আৰু কাৰিকুলাম হায়াৰ চেকেন্দাৰী এজুকেশ্যন বৰ্ডে কৰিছে আৰু সেইবোৰ এচেপ্ট কৰা হৈছে। এই ধৰণৰ টাইম টেবুলৰ পিচত এতিয়াও যথেষ্ট কিতাপ উলিয়াবৰ কাৰণে সময় আছে। মাননীয় সদস্য সকলে সন্দেহ কৰিছে যে সময় মতে এই কিতাপ বোৰ ওলাব নে নোলায়? এই খিনিতে এটা কথা উঠিছে যে চেচনৰ সময় বদলাই দিয়া হৈছে, আগৰ জানুৱাৰীৰ পৰা ডিচেম্বৰলৈ হোৱা চেচনৰ সময় পৰিবৰ্তন কৰি এতিয়া এপ্ৰিলৰ পৰা কৰা হৈছে।

Intimation from intending authors in response to the notification by 25.2.73. Submission of manuscript by authors by 31.5.73. Review (Reviewers to be appointed in consultation with the Board of Secondary Education) by 31.5.73.

সকলো কেইখন কিতাপ আহি পোৱা নাই কাৰণ লিখক সকল অহা নাই। ৩০ জুনলৈকে ৰিভিউ কৰিবলৈ সময় আছে। যিবিলাক কিতাপৰ লিখক পোৱা নাই, সেই বিলাক পেনেল কৰি লিখাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এনেধৰণৰ ব্যৱস্থা আমি কৰিছো আৰু আশা কৰিছো ৰাকী খিনি হোৱা নাই যদিও ৩০ জুনলৈ সময় আছে। বাতৰি কাকতত নটিফিকেচন পঢ়িছো আৰু বিশ্বাস কৰো সময় মতে কিতাপ উলিয়াব পৰা হব। যোৱা বছৰ কিতাপৰ অভাৱ হোৱাতো কিছুমান কাৰণ আছে। যেনে সেই সময়তে আমাৰ

*Speech not corrected

বিজুলী শক্তিৰ নাটনি ঘটিল আৰু সেইকাৰণে কিছু কিতাপ কলিকতাত ছপা ৰলৈকো দিয়া হৈছিল। অৱশ্যে আমি পাৰিলে অসমতে এই কিতাপ বিলাক ছপা কৰাম। আৰু তেনে কৰিলে আমাৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰ বাঢ়িব। অসমত প্ৰেছ বিলাকেও কাম পাব। অৱশ্যে বৰ্ত্তমান ছপাখানাৰ সংখ্যা কম। আৰু যিখিনি আছে তেওঁলোকৰ টকা পইচাৰো অভাৱ আছে আমাৰ ফালৰ পৰা কিছু অগ্ৰিম দিয়া ব্যৱস্থাও কৰা হব। মই আশা কৰো এই বছৰ আমাৰ সেই ধৰণৰ অসুবিধা নহব। আমাৰ বহুতো মাননীয় সদস্যই উল্লেখ কৰিছে যে আমাৰ চিলেবাছ বিলাক নিদ বেচ হব লাগে। সেইকাৰণে এইবাৰ যি কেৰিকুলাম কৰা হৈছে তাত সেইবিলাক ঠিক কৰা হৈছে। এতিয়া চৰকাৰে যাৰ ওপৰত সিদ্ধান্ত লৈছে সেইটো হৈছে কোঠাৰি কমিচন। Kuthari Commission defined works experience as participation in productive work in a workshop, at a firm, in a factory or any other productive institution. অৰ্থাৎ এইটো হল কামৰ অভিজ্ঞতাৰ কথা। সেই অনুসাৰে আমি যদি ভাবো যে আমাক তেনেধৰণৰ শিক্ষক লাগিব, লেবৰটৰি লাগিব, বহুত টকা পইচা লাগিব, এইধৰণে ভবাতো ঠিক নহব। সাধাৰণ স্কুলত এনে ধৰণৰ সা-সৰঞ্জাম দিয়াতো সম্ভৱ নহলেও এই বিষয়ে জোৰ দিয়া হৈছে কাৰণ এই বিষয়বিলাকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আগ্ৰহ জন্মিব। তেওঁলোকে ঢাৰি, চালনী, খৰাহী, মাটিৰ পুতলা আদি প্ৰাথমিক স্কুলতে শিকিব পাৰিব আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ শ্ৰমৰ মৰ্য্যদা বাঢ়িব। গতিকে যত যত যেনে ৰকমে সুবিধা হয় তেনে ভাৱে প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা হব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—লৰা-ছোৱালী বিলাকক শিকাবৰ কাৰণে শিক্ষকক ক'ত শিকোৱা হয়?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী)—শিক্ষক সকলৰ প্ৰশিক্ষন দিয়াৰো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। শিক্ষকক বুজাই দিয়া হৈছে। আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰশিক্ষনৰ কাৰণে প্ৰশিক্ষন শিবিৰো পতা হৈছে। এতিয়া কোন স্কুলত কেনেকৈ কামৰ অভিজ্ঞতাত শিক্ষা দিয়া হব তাকো ঠিক কৰা হৈছে।

---

*Speech not corrected

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা – অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা পৰিষ্কাৰ হবলৈ বিচাৰিছো। মন্ত্ৰী মহোদয়ে আমাক বিভ্ৰান্ত কৰিবলৈ চাইছে। ১৯৭১ চনৰ যি কমিটিৰ কথা কৈছে সেইখন এডুকেচন চেমিনাৰত মইও উপস্থিত আছিলো। তাত কোনো ৰিকমেনদেচন লোৱা হোৱা নাছিল। মাত্ৰ শিক্ষা সংক্ৰান্তত কি বিহিত ব্যৱস্থা লব লাগে সেই বিষয়ে অলোচনা কৰা হৈছিল। শিক্ষাৰ পৰিবৰ্ত্তন সম্পৰ্কে কোনো ৰিকমেনদেচন লোৱা মোৰ মনত নপৰে। তাত আৰু এখন কমিটি পাতি দিয়া হৈছিল, সেই কমিটিখন আহ্বান কৰি মন্ত্ৰী মহোদয়ে আলোচনা কৰিছিল নেকি ? সকলো হল কিন্তু ফাউন্দেচনটো ঠিক হৈছিলনে ? শিক্ষকনো কেনেকৈ লোৱা হয় সেই কথা ঠিক হৈছিলনে ? এডুকেচন কমিচনৰ ৰিপৰ্ট মতে আমি ২০ বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ শিক্ষাৰ গোটেইটো বুনিয়াদি ঠিক কৰিব লাগে। কিন্তু তাৰ কাৰণে যি প্ৰস্তুতিৰ দৰকাৰ সেই প্ৰস্তুতি কিয় নহল। আৰু যিসকল পৰামৰ্শদাতা আছিল তেওঁলোকে কি পৰামাৰ্শ দিলে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) – অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰস্তুতিৰ কথাবিলাক কোৱা হৈছে। প্ৰস্তুতিৰ পাছতে শিক্ষা গাঠনিৰ পৰিবৰ্ত্তন হৈছে। এই গাঠনি আৰম্ভ কৰিলে আমি কোন কেইটা বিষয়ত আমি জোৰ দিব লাগিব সেইটো পঞ্চম পৰিকল্পনাতে কৰা হব। এইখিনি কৰিবলৈ সময় লাগিব। কাৰণ ইলেভেন আৰু টুৱেলভ ক্লাচটো ভকেচনালাইজ কৰিলে যথেষ্ট সময়ৰ দৰ্কাৰ হব। অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। এইটোও ঠিক যে যদি প্ৰাথমিক শিক্ষা ভাল নহয় তেনেহলে ওপৰৰ শিক্ষা কেতিয়াও ভাল হব নোৱাৰে। এই বিষয়ে আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে বহুতো পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, ৬ বছৰ বয়সলৈ লৰা ঘৰত ৰাখি গৰখীয়া কৰিব লাগিব। মইও নিজ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই কওঁযে, সৰুতে মইও গৰখীয়াই আছিলো আৰু আজি আপোনালোকৰ লগত বহিবলৈ পাইছো। ইয়াত দেখা যায় কামৰ অভিজ্ঞতাই বহুতো সহায় কৰে। গতিকে এইধৰণে সাধাৰণ শিক্ষাৰ লগে লগে এই বিদ্যাও আহৰণ কৰিব পাৰে। এই কথা আগতেও কোৱা হৈছে।

*Speech not corrected

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—পাব্লিক স্কুলত পঢ়া বিলাকে কি শিকিব ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী)—দুখীয়া মানুহৰ কথা মই কোৱা নাই। ধনী মানুহেও পঢ়িব পাৰে। আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুল সমূহত ৪০ জন লৰাৰ মাজত একোজন শিক্ষক লাগে। আমাক বৰ্ত্তমান ৪৫,৪০০ শিক্ষক লাগে। আৰু আমাৰ আছে ৩৫,৫০০। গতিকে ৯,৯০০ অতিৰিক্ত শিক্ষক আমাক লাগে। এইটো আমি আচনি কৰিছো যে পঞ্চম পাঁচবছৰীয়া পৰিকল্পনাত আমি প্ৰাইমেৰী স্কুলত প্ৰত্যেক শ্ৰেণীতে একোজন শিক্ষক দিব পাৰিম। তেতিয়া হলে প্ৰায় ৭১,৬০০ শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন হব আৰু এতিয়া আমাৰ আছে ৩৫,৫০০ শিক্ষক। প্ৰিপ্ৰাইমেৰী স্কুলৰ ১৭,৯০০ শিক্ষকৰ প্ৰয়োজন আছে। আমাৰ এজন মাননীয় সদস্যই কৈছে যে, স্কুল বিলাকত খোৱা পানীৰ অভাৱ গতিকে যাতে স্কুলত খোৱা পানীৰ যোগান ধৰিব পাৰো তাৰ কাৰণে টিউবওৱেল কৰিবৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰস্তাৱ দিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ বিশ্বাস আছে যে অহা পঞ্চমবাৰ্ষিক পৰিল্পনাৰ বাবে আমি যথেষ্ট টকা পাম। আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুল বিলাক চৰকাৰী পৰ্য্যায়লৈ আনিবলৈ টকা ধৰিছে।

আমাৰ মাননীয় সদস্য বৰা ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছে যে আচলতে শিক্ষক সকলে ঘৰত খেতিবাতি কৰে আৰু স্কুলৰ চাকৰী নামত ৰাখে। কিন্তু তেওঁলোকৰ কিবা উন্নতিৰ আশা দেখিলে বা পেনশ্চনৰ ব্যৱস্থা থাকিলে তেওঁলোকৰ মনত বিশ্বাস আহিব আৰু লৰাছোৱালীৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি ভাল মনোযোগ দিব। পেঞ্চন সম্পৰ্কে পৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে। এইখিনি কৰিব পাৰিলে আমি ভাল শিক্ষাদানৰ আশা কৰিব পাৰো। যোৱা বছৰ আমি প্ৰাথমিক স্কুল বিলাকত একোটা সমষ্টিত ৮ খনকৈ প্ৰাথমিক স্কুলত ৩ হাজাৰকৈ টকাৰ মঞ্জুৰী দিছো আৰু সকলোবিলাক আমি বিধান সভাৰ সদস্য সকলৰ তত্ত্বাবধানত দিছো। আৰু এইধৰণে ফেজ ওৱাইজ কাম কৰি যাব

*Speech not corrected

পাৰিলে আমাৰ বিশ্বাস এই স্কুলবিলাক অন্ততঃ কিছু ভাল কৰিব পৰা যাব আৰু বাকী যিখিনি টকা প্ৰায় ১৯ লাখ টকা সদস্য সকলৰ আলোচনাক্ৰমে খৰচ কৰিব পৰা যাব।

আনহাতে আমাৰ বহুতো মাননীয় সদস্যই প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ ৭ হাজাৰ শিক্ষক নিযুক্তিৰ কথা কৈছে। এই বিষয়ে মই ভাৰত চৰকাৰৰ শিক্ষামন্ত্ৰীলৈ লিখিছো। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰ ডাঙৰীয়াই এজনীয়া শিক্ষকৰ সমস্যাৰ বিষয়ে কৈছে—আমি ৮ হাজাৰ শিক্ষকৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰলৈ লিখিছো কিন্তু ভাৰত চৰকাৰৰ ৭ হাজাৰৰ কথা আগতে অনুমোদন জনাইছে আৰু ৩ দিন মান আগতে এখন চিঠি পাইছো যে আমি বাকী ১ হাজাৰৰ কথাটোও আঁচনি আৰম্ভ কৰিব পাৰো। কিন্তু অসুবিধা হ'ল এই শিক্ষক সকল মেট্ৰিক ট্ৰেইন হব লাগিব কাৰণ ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো প্ৰদেশতে প্ৰাথমিক স্কুলৰ শিক্ষক বিলাক মেট্ৰিকুলেট। আমাৰ অসুবিধা হৈছে মেট্ৰিক পাচ শিক্ষক ট্ৰেইনিং প্ৰাপ্ত নাই আনহাতে বড়ো, নেপালী আৰু মণিপুৰি সকলে আপত্তি কৰিছে তেওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ অৰ্হতা আৰু কমাব লাগে। গতিকে এই ৮ হাজাৰ প্ৰশিক্ষনপ্ৰাপ্ত শিক্ষক পোৱা টান হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৰুৱা ডাঙৰীয়াই শিক্ষাধিকাৰৰ কথা কৈছে আৰু তেখেতে গুৰু শিষ্য সম্বন্ধৰ কথা কৈছে যিজন তেখেতৰ গুৰু আৰু মোৰো গুৰু। বাহিৰত সেই সম্পৰ্ক থাকিব কিন্তু প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত সম্পৰ্ক নাথাকে। যিবোৰ বিষয় ইয়াত আলোচনা হৈছে, অমুকত ডি পি আইয়ে এপ্ৰোভেল দিয়া নাই, শিক্ষকে দৰমহা পোৱা নাই এই গোটেইবিলাক ডি পি আইৰ দায়ীত্বত থাকে কাৰণ তেওঁ মুৰব্বী। যদি তেওঁ ঠিককৈ কাম নকৰে ৰাইজে বা আমি বিপদৰ সন্মুখীন হোৱাটো স্বাভাৱিক। কিছুমান ক্ষেত্ৰত পুথিভৰাল মঞ্জুৰী লেপচ হৈছে—১৫ ডিচেম্বৰ তাৰিখেই টকা দিয়া হ'ল কিতাপ কিনা নাই। এই গোটেইবিলাক কামৰ কাৰণে আমি কাৰোবাক দোষী সাব্যস্ত কৰিব লাগিব।

---

*Speech not corrected

(একে সময়তে শিক্ষা মন্ত্ৰী আৰু শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱাই কৈ থকা কাৰণে খেলিমেলিৰ সৃষ্টি হয়)

Mr. Speaker—It is now 4-30 P. M. I, therefore guillotine all the Cut-Motions. I now put Grant Nos. 24, 25, 71, 97, 58, 59, 84, 90, 91, 94, 95, 96, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 10, 11, 12, 13, 14, 1, 3, 5, 8, 9, 17, 18, 19, 22, 62, 63, 66, 67, 74, 75, 77, 85, 49, 65, 86, 35, 36, 37, 81, 83, 40, 41, 42, 43,82,20, 16, 33, 55, 6, 7, 15, 21, 32, 38, 39, 48, 51, 68, 70, 4, 52, 53, 54, 60, 64, 76.

Those who are in favour of the Grants will say Ayes. Those who are not in favour of the Grants will say Noes.

Ayes have it, ayes have it.
The grants are passed.

GOVT. BILL

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister)—Sir, I beg leave to introduce the Assam Appropriation (No. II) Bill, 1973.

Mr. Speaker—Has the Hon'ble Minister got the love of the House to introduce the Bill ?

(Voices—Yes, Yes.)

Here is a message from the Governor, which reads as follows—

"Under the provision of Article 207 (I) of the Constitution of India, I, Braj Kumar Nehru, Governor of Assam, recommend the introduction of the Assam Appropriation (No. II) Bill, 1973, in the Assam Legislative Assembly.

Sd/ B. K. Nehru.
Governor of Assam"

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, I introduce the Bill.

(Secretary read out the title of the Bill)

Mr. Speaker – Now item (b)

Mr. Speaker—Here is a message of the Governor,
" Shillong, the 12th June, 1973

Under the provision of Article 207 (3) of the Constitution of India, I, Braj Kumar Nehru, Governor of Assam recommend that the Assam Appropriation (No. II) Bill, 1973 be taken into consideration by the Assam Legislative Assembly.

Sd/ B. K. Nehru,
Governor of Assam."

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, I beg to move that the Assam Appropriation (No, II) Bill, 1973 be taken into consideration.

Mr. Speaker—The motion moved. Mr. Giasuddin Ahmed.

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—সময় বান্ধি দিলে ভাল হব ।

মাননীয় অধ্যক্ষ—১০ মিনিটকৈ বান্ধি দিয়া হৈছে ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই এপ্ৰোপ্ৰিয়েশ্যন বিল সম্পৰ্কত দুষাৰ মান কব খুজিছোঁ । এই শিতানত ২৫৯ কোটি ৪০ হাজাৰ ৬শ টকা দিবলৈ ওলাইছোঁ, এই ক্ষেত্ৰত এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰশ্ন উঠিছে, আজি মন্ত্ৰী সভাৰ বিভিন্ন বিভাগৰ মঞ্জুৰী দাবী কৰি এই খিনি টকা এই শিতানৰ পৰা লৈছে আৰু এই টকা খিনি দিছেগৈ কাক ? আজি দেশৰ লাখ লাখ কোটি কোটি দুখীয়া জনসাধাৰণে দিয়া এই টকা খিনি বিভিন্ন শিতানত খৰচ কৰা হব, কাৰ হতুৱাই খৰচ কৰিব ? এই দায়িত্ব কাৰ ওপৰত থাকিব ? এই প্ৰশ্ন আজি আমাৰ সন্মুখত দেখা দিছেহি । আমোলাতান্ত্ৰিক প্ৰশাসনৰ ব্যৱস্থা যদি চলি থাকে তেতিয়াহলে এইটো কথা থিক যে যিবিলাক টকা উন্নয়নৰ কাৰণে ইয়াত ধৰা হৈছে তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগতকৈ বেচি টকা কলাবজাৰত যাব । দুখীয়া ৰাইজৰ কোনো কামত নাহে, দুখীয়া ৰাইজৰ কোনো উন্নতি নহয়, হব কি ধনী মানুহ আৰু কলাবেপাৰী সকলে ডাঙৰ ডাঙৰ পেলেচিয়েল বিলডিং বান্ধিব, যোৱা কেইবাটাও ৫ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত আমি এইটো লক্ষ্য কৰিছোঁ আৰু বাজেট আলোচনাৰ সময়ত এই বিষয়ে বাৰ বাৰ আলোচনা কৰা হৈছে—বিভিন্ন মাননীয় সদস্যৰ বক্তৃতাত । এই কথাটো আকৌ মই গোহাৰী জনাইছোঁ । ইমান বিলাক টকা চৰকাৰক সদনৰ পৰা দিয়া হব, সেই টকা থিক মতে খৰচ হৈছে নে নাই হোৱা সেইটোহে ভাল দৰে গণিপিতি চোৱা কথা ।

আমি আমোলাতান্ত্রিকৰ কথা কৈছোঁ, সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত বহু লাখ টকা ধৰা হৈছে, মই কেৱল এটা দিশহে উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছোঁ। আমাৰ মন্ত্ৰী সকলৰ ভ্ৰমণ বানচ সম্পৰ্কত আমাৰ মন্ত্ৰী সকলে ৰাজহুৱা অনুষ্ঠান জনসাধাৰণৰ উপকাৰৰ অৰ্থে ভ্ৰমণ কৰে নে ? আজি তেওঁলোকে জনসাধাৰণৰ উপকাৰৰ হকে ভ্ৰমণ কৰক যলৈকে যায় যাওক তাৰ কাৰণে আমি ভ্ৰমণ বানচ দিবলৈ আমাৰ কোনো আপত্তি নাই কিন্তু তেওঁলোকৰ ভ্ৰমণ স্মূচী উদ্দেশ্য মূলক হব লাগিব। কোন কোন ঠাইলৈ কি কি উদ্দেশ্য বা ৰাজহুৱা কাম লৈ তেওঁলোক যায় বা যাব তাৰ এটা পৰিষ্কাৰ বিৱৰণী থাকিব লাগিব। কিন্তু তেওঁলোক ৰাইজৰ কামত নগৈ যদি বিয়া-বাৰু, তেওঁলোকৰ মন্ত্ৰীত্বৰ গাদী ৰক্ষা কৰা পাৰ্টিৰ শক্তি বঢ়োৱা পাৰ্টি পলিটিকচ কৰা ইত্যাদি কামত যদি অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ ভ্ৰমণ কৰে তেতিয়াহলে কেনেকৈ আমি সেই বানচটো দিম গতিকে মন্ত্ৰীসকলৰ এই ভ্ৰমণ স্মূচী উদ্দেশ্যমূলক হব লাগিব। আৰু সেইটো ৰাজহুৱা স্বাৰ্থত যে নাই হোৱা সেই বিষয়ে পৰিষ্কাৰ ভাবে উল্লেখ থাকিব লাগিব।

২য় কথা হৈছে আমাৰ সচিবালয়, এই সচিৱালয় অনুষ্ঠানটোৱে ঐতিহ্যগত ভাবে আগৰ নিচিনাকৈয়ে চলি আহিছে। কোনো ৰাইজৰ ভাল কামত অহা নাই। পৃথিৱীৰ বহুত পৰিবৰ্ত্তন হ'ল আমি বহুত আশা আকাংখা পোষন কৰি আহিছিলো কিন্তু আমাৰ আগৰপৰা যিটো বুৰক্ৰেচি' চলি আছিল আৰু এতিয়াও চলি আছে তাৰ হলে কোনো পৰিবৰ্ত্তন নহল সেইকাৰণে কোটি কোটি টকাৰ মঞ্জুৰী আজি যদিও সদনৰ পৰা দিয়া হৈছে, সেই টকা কিন্তু আমাৰ দুখীয়া জনসাধাৰণৰ কোনো কামত অহা নাই, অৰ্থাত দুখীয়া জনসাধাৰণৰ কোনো কল্যাণমূলক কাম হোৱা নাই।

আজি এটা বৰ দুখলগা কথা হৈছে যে, যিবিলাক দৰ্খাস্ত বিভিন্ন কামৰ কাৰণে আমাৰ ৰাইজে আৰু অন্যান্য লোকসকলে মন্ত্ৰী মহোদয় সকলৰ ওচৰত দিয়ে সেই দৰ্খাস্ত বিলাকৰ কোনো উৱাদিহেই সময়ত নোপোৱা হয়গৈ। মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ দৰ্খাস্ত দিলে সেই দৰ্খাস্তত কি লিখা আছে সেইটো নেচাই মন্ত্ৰীয়ে চেক্ৰেটৰীৰ ওচৰলৈ পঠাই দিব, চেক্ৰেটৰীয়ে পঠাব সংশ্লিষ্ট

বিভাগৰ বৰমূৰীয়া সকললৈ, বিভাগীয় বৰমূৰীয়া সকলে পঠাব জিলা প্ৰশাসনৰ উৰ্দ্ধতন কৰ্ত্তৃপক্ষৰ ওচৰলৈ, উৰ্দ্ধতন কৰ্ত্তপক্ষই পঠাব তলৰ কেৰাণী মহৰী আদি বিষয় ববীয়া সকললৈ এইদৰেই কাম বিলাক চলি থাকে। কিন্তু এই দৰ্খাস্ত বিলাকত কি লিখা থাকে, কি বস্তুটো তাত বিচৰা হৈছে সেই কথাটো কোনেও পঢ়ি নেচায় কিন্তু তাক এজনৰ পৰা আন এজনৰ ওচৰলৈ এইধৰণে পঠাই থাকে আৰু একেবাৰেই অন্ধৰ দৰে চকু বন্ধ কৰি তাত কিবা এটা লিখি দিব। এনেকুৱা এটা উদাহৰণ মই দিব খুজিছোঁ। সেইটো হৈছে যে, এজন এচ, ডি, চিৰ বদলিৰ হুকুম হল। সেইখন চেক্ৰেটৰীয়ে পঠাই দিলে জিলাৰ উপায়ুক্তলৈ, উপায়ুক্তই পঠালে এচ, ডি, চিলৈ, এছ, ডি, চিয়ে পঢ়ি নোচোৱাকৈ সেইখন পঠাই দিলে লাটৰ মণ্ডললৈ। লাটমণ্ডলে এইখন পঢ়ি চাই দেখিলে যে এইখন দেখোন কোনো মাটি বাৰী সম্পৰ্কীয় কাগজ নহয়, এইখন এচ, ডি, চিৰ বদলিৰ আদেশহে। তেতিয়া লাট মণ্ডলে সেইখন চিঠি এইবুলি পঠাই দিলে যে, 'চৰজমিন তদন্ত কৰি জনা গল যে, এইখন হজুৰৰ বদলিৰ আদেশহে।" লাটমণ্ডলে এইদৰে লিখি দিয়াৰ পিছতহে এচ, ডি, চি জনে গম পালে যে, এইখন তেওঁৰেই বদলিৰ আদেশ। এইধৰণে কাম বিলাক চলি আছে। সেইবিলাক কোনেও পঢ়ি নেচায়।

(ভইচ—এইটো আপুনি গল্প কলেনে নাই সঁচা কথাহে ?)

মই এইটো গল্প কোৱা নাইকীয়া, সঁচা কথাকেই কৈছোঁ। হয়তো গল্পৰ নিছিনাই লাগিব পাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে আপোনালোক যদি সচিবালয় বা ডিৰেক্টৰৰ অফিচ বিলাকলৈ যায় তেতিয়াহলে, তাতেই গম পাব এই সকলো বিলাক কথা। যিবিলাক কথা হয়তো ইতিমধ্যেই জিলাৰ সংশ্লিষ্ট বিষয়াৰ পৰা যোগাৰ কৰি থৈছে কিন্তু কোনো কথা পঢ়ি নোচোৱাৰ কাৰণে সেই একেটা কথাকেই পুনৰ তদন্ত কৰিবৰ কাৰণে আকৌ জিলা প্ৰশাসনলৈ পঠাই দিব লগা হয়। সেইকাৰণেই মই কৈছোঁ যে, এই বিলাক আমোলাতান্ত্ৰিক কথাই আমাৰ এতিয়াও চলি আছে গতিকে এইবিলাকৰ আমূল পৰিবৰ্ত্তন হব লাগে।

এই প্ৰসঙ্গতে শিক্ষা বিভাগৰ মঞ্জৰীৰ ওপৰত অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ-

টোৰ ওপৰত যিটো কথা ইতিমধ্যেই কোৱা হৈছে সেইকথাটোকে মই আকৌ উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ।

মাননীয় অধ্যক্ষ– কৰ্তন প্ৰস্তাৱত উল্লেখ কৰা কথা আকৌ ইয়াত উল্লেখ কৰিব নোৱাৰে ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ – অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো মই এতিয়া ‘বুৰক্ৰেচিৰ প্ৰসঙ্গতহে উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ। আজি এই ‘বুৰক্ৰেচী’ক সামৰিক তৎপৰতাৰে তৎপৰ কৰাৰ দৰ্কাৰ হৈ পৰিছে। যিটো গতিত, যিটো পদ্ধতিত আজি আমাৰ ‘বুৰক্ৰেটিক—মেচিনেৰি’টো চলিছে সেইটো আমি বন্ধ কৰি দিব লাগিব। জাতীয় আদৰ্শৰ লগত তাক উদ্দীপিত কৰি তুলিব লাগিব। সামৰিক তত-পৰতা তাত সৃষ্টি কৰিব লাগিব। আজি আমাৰ দেশৰ সামৰিক শক্তিয়ে অসাধ্য সাধন কৰিবৰলৈকো সক্ষম হৈছে। দিল্লীৰ পৰা মাত্ৰ ‘ফৰমান’ এই শব্দটো শুনিবলৈ পোৱাৰ লগে লগে মুহূৰ্ততে চাৰিও ফালৰ পৰা স্থলবাহিনী, নৌ বাহিনী, বিমান বাহিনী সেনা সকলো পাকিস্তানী সৈন্যৰ ওপৰত জপিয়াই পৰি তাক চিন্নভিন্ন কৰি পেলালে। সেই কাৰণেহে মই আজি কৈছোঁ যে, এই চিভিলিয়ান বুৰক্ৰেচিৰ মাৰত আমি সামৰিক তত্‌পৰতাৰ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰোঁ। তেতিয়াহলে, আমাৰ চৰকাৰে কোনো উন্নয়ণমূলক আঁচনিকেই কাৰ্য্যকৰী কৰিব নোৱাৰিব। আমাৰ জিলা বা মহকুমা যি বিলাক গঠন কৰা হৈছিল এই বিলাক আজি প্ৰায় ২০০ বছৰৰ আগৰ কথা। বৃটিশ চৰকাৰে শাসনৰ সুবিধাৰ কাৰণে এই জিলা বা মহকুমা বিলাকক এইদৰে একোটা প্ৰশাসনিক গোটত ভাগ কৰিছিল। ঠিক আজি আমাৰ দেশে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ ইমান বছৰৰ পিছতো সেই একেটা গততে এই বিলাক চলিয়েই আছে। কিন্তু ইতিমধ্যে আমাৰ বহুত বিলাক কাম বাঢ়ি গৈছে। জনসংখ্যা বাঢ়িছে। হাজাৰ গুণে কামৰ দায়িত্ব বাঢ়ি গৈছে। আজি বহুত বিলাক আচঁনি আমাৰ আহিছে। সেই কাৰণেই মই চৰকাৰক এটা পৰামৰ্শ দিব খুজিছোঁ সেইটো হৈছে যে, চৰকাৰে এটা কমিচন নিয়োগ কৰিব লাগে যিটো আয়োগে এই জিলা বা মহকুমাবিলাক প্ৰশাসনিক দৃষ্টি-কোণৰ পৰা পুনৰ গঠন কৰাৰ কাৰণে উপযুক্ত হয়নে নহয় সেইটো বিবেচনা

কৰিব। বিকেন্দ্ৰীভূত নীতিৰ লগত এই প্ৰশাসনিক গোট বিলাক থাপ খোৱাকৈ গুণৰ গঠন কৰিব পৰা হবনে নহয় সেই কথাটো এই আয়োগে বিবেচনা কৰিব।

ইয়াৰ পিছতে আৰু এটা ভয়াবহ সমস্যা আমাৰ আছে যিটোৰ বিষয়ে সাধাৰণতে কোনেও আলোচনা নকৰে। সেইটো হৈছে আমাৰ গৃহ-সমস্যাটো। চহৰ নগৰটো গৃহসমস্যা আছে আৰু গাঁৱতো গৃহসমস্যা আছে। কিন্তু নগৰ-চহৰতকৈ গাঁৱত গৃহসমস্যা বেছি উত্কত হৈ পৰিছে। কিয়নো আগতে গাঁৱত মানুহে প্ৰাকৃতিক জীৱন যাপন কৰিছিল। মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ মান তেনেই স্বাভাৱিক আৰু সহজ সৰল আছিল। পথাৰত ধান হয়, পুখুৰীত মাছ, বাৰীত শাক পাচলি, সকলো উভৈনদী হৈ আছিল। ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে বাঁহ-কাঠৰ অভাৱ নাই। অপৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে ঘৰ চাবলৈ খেৰ আছিল। ভাত ৰান্ধিবলৈ হাবিত গছগছনিৰ অভাৱ নাছিল। কিন্তু আজি এই সকলোবোৰৰ দুষ্প্ৰাপ্য বস্তু হৈ পৰিছে। ভাত ৰান্ধিবৰ কাৰণে খৰি নাইকীয়া হল, খেৰৰ দাম আশাতীত ভাৱে বাঢ়ি গৈছে, কাগজৰ কল আদিত যোগান দিবৰ কাৰণে বাঁহ কাঠ আদি লৈ যোৱাৰ ফলত সেইবিলাকো পাবলৈ নাইকীয়া হল আৰু যদি পাবলৈ আছেও তাৰ দাম আমাৰ সাধাৰণ মানুহবোৰে বহন কৰা সম্ভৱ পৰ নহয়। গতিকে এই বাস্তৱ কথাবিলাকলৈ দৃষ্টি ৰাখি আমাৰ গাঁৱলীয়া লোক সকলৰ সমস্যাটো সমাধানৰ কাৰণে চৰকাৰে সুলভ মূল্যত বাঁহ-কাঠ, টিংপাত আদিৰ যোগান দিব লাগে। ভাত ৰান্ধিবৰ কাৰণে খৰি-আদিৰ যোগান ধৰিব লাগে। সেইদৰে আমাৰ নগৰ চহৰবোৰতো জমিদাৰী শ্ৰেণীৰ শোষণ মনোবৃত্তিৰ ঘৰৰ মালিক বিলাকে অতিৰিক্তভাৱে ঘৰৰ ভাড়া আদি বঢ়াই ভাৰাতীয়া লোকসকলক এনেকুৱা এটা পৰিস্থিতিত পেলাইছে যাৰ ফলত ভাৰতীয় সকলে এটা ভয়াবহ অৰ্থনৈতিক বিপদৰ সন্মুখীন হৈছে। আজি আমাৰ নগৰীয়া অঞ্চলবিলাকত ভাৰানিয়ন্ত্ৰণ আইন এখন আছে যদিও এই আইনখন এখন ভেকোভাওনাৰ বাহিৰে একো নহয়। জমিদাৰ সকলৰ পক্ষেহে এই আইন কৰা হৈছে গতিকে অনতিপলমে এই আইনখন সম্পূৰ্ণৰূপে বদলি কৰিব লাগে। চহৰ অঞ্চলত বাস কৰা আমাৰ

চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰী আদিয়ে যাতে নিজৰ থকাঘৰ আদি পাব পাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা হাতত লব লাগিব।

ইয়াৰ পিছতে মই 'ওৱেইটচ্ এণ্ড মিজাৰ্ছ' বোলা চৰকাৰী বিভাগটোৰ সম্পৰ্কত কওঁ যে, এই বিভাগেনো কি কাম কৰে, এনেকুৱা এটা বিভাগৰ কিবা প্ৰয়োজনীয়তা আছেনে নাই সেইটো আমাৰ কোনো মানুহে বুজি পোৱা নাইকীয়া। ইয়াত কন্ট্ৰলাৰ, ডেপুটি কন্ট্ৰলাৰ আদিক ধৰি বহুত ধৰণৰ উচ্চ-নিচ্ছ পদবী আছে কিন্তু ইয়াৰ আচল কাম কি সেইটো হলে কোনেও বুজি নেপায়। গতিকে এই বিভাগটো বাতিল কৰি এই বিভাগত লগোৱা টকা বিলাক যদি অন্য কামত লগাব পৰা গলহেঁতেন তেতিয়াহলে, হয়তো কিজানি বহুত কামেই আমাৰ হলহেঁতেন আৰু সেই টকাৰে অন্য কিবা কাম কৰাৰ উপৰিও বহুত চৰকাৰী টকাও ৰাহি হলহেঁতেন।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আমাৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগ পুলিচ বিভাগটোৰ বিষয়ে কবলৈ আগবাঢ়িছোঁ। আমি দেখা পাইছোঁ যে, এই পুলিচ বিভাগটোত কোনো আদৰ্শগত কথা নাই। আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতি এই বিভাগটোত আমি ভালকৈ সোমোৱাই দিব লাগিব। সেয়ে নহলে ইয়াৰ পৰা ভৱিষ্যতে ভয়ংকৰ বিপদৰ সন্মুখীন হব লাগিব। কোনো গণ্ডগোল হলে অসমীয়া পুলিচে অসমীয়াৰ পক্ষ লয়। বঙালী পুলিছে বঙালীৰ পক্ষ লয়, হিন্দুৱে হিন্দুৰ পক্ষ আৰু মুছলিমে মুছলিম পক্ষ লয় এইদৰে যদি সম্প্ৰদায়িকতা, প্ৰাদেশিকতাৰ ভিতৰতহে যদি আইনশৃংখলা ৰক্ষা কৰিবলৈ দিয়া পুলিছে নিজা নিজা পক্ষ লয় তেতিয়াহলে, সংসদী গণতন্ত্ৰৰ ভৱিষ্যত অতীৱ অন্ধকাৰ বুলি কব পাৰোঁ। আজি উত্তৰ প্ৰদেশত চৰকাৰৰ পুলিচ বিভাগে যি বিদ্ৰোহৰ সৃষ্টি কৰিছে তেনেকুৱা বিদ্ৰোহ আমাৰ ইয়াত হলে তাক দমন কৰাৰ ক্ষমতা এই চৰকাৰৰ নাই। আজি সমাজৰ যিবিলাক আবৰ্জনা আমাৰ পুলিচ বিভাগত সোমাইছে সেই আবৰ্জনাবোৰ গুচাই দিয়াৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এই পুলিচ বিভাগত সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বীজে এক ভয়াবহ আকাৰ ধাৰণ কৰিছে। এইবিলাক বিভাগত সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বীজ কেনেকৈ সিপাইছে মই তাৰ এটা জলন্ত উদাহৰণ দিব পাৰো। সেইটো হৈছে আমাৰ হ'মগাৰ্ড বুলি যিটো বিভাগ আছে তাত আমাৰ মুছলমান সম্প্ৰ...

টোক অস্পৃস্য বুলি গণ্য কৰা হৈছে। কোনো মুছলমান মানুহেই এই হ'ম গাৰ্ড ট্ৰেইনিঙলৈ যাব নোৱাৰে। সেইদৰেই এছ, এছ, ৰিত টেনিং দিয়াৰ সময়ত এন্টিমুছলিমিজমে" আৰু "এন্টি কমিউনিজম"ৰ শিক্ষা দিয়া হয়। এই কথাটো মই গম পাইছো এজন সৰল ভাৱাপন্ন শিক্ষাৰ্থীৰ পৰা যিজন নিজেই মুছলমান নহয়। যিটো মই গম পাইছোঁ যে, কোনো মুছলমানেই তালৈ যাব নোৱাৰে আৰু এছ, এছ, বিৰ ট্ৰেইনিঙত যাব নোৱাৰে। এনেকুৱা আৰু অজস্ৰ উদাহৰণ আমাৰ হাতত আছে। গতিকেই মই আজি এইটো কথা আমাৰ চৰকাৰক জোৰ দি কওঁ আৰু সাৱধান কৰি দিওঁ যে, যদিহে পুলিচ বিভাগত থকা এই আবৰ্জনা-ময়লা বোৰ চাফ কৰি নিকা কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে, আমাৰ দেশৰ কোনো উন্নতিকেই আমি আশা কৰিব নোৱাৰো।

মন্ত্ৰী সকলে নিজে কাম নকৰে। যিসকলৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কাম কৰিব লাগিব তেওঁলোকক প্ৰশিক্ষন দি হলেও বা বুজাই বঢ়াই হলেও কাম কৰিব লাগিব। মই নকও যে সকলোকে চাকৰিৰ পৰা বাদ দিয়ক। মানুহ সদায় পৰিবৰ্তনশীল, আজি বেয়া হলে কাইলৈ ভাল হব পাৰে। গতিকে ভাল ভাবে আনি কাম কৰাৰ চেষ্টা কৰক। আমাৰ প্ৰত্যেক বিভাগতে একোটা ট্ৰেইনিং চেল থাকিব লাগিব। এই ট্ৰেইনিং চেলত দেশপ্ৰেম শিকোৱা সমাজবাদ শিকোৱা, ধৰ্ম্ম নিৰপেক্ষতা শিকোৱা, দেশৰ বাবে আত্মোৎসৰ্গা কৰা আদৰ্শৰে অনুপ্ৰাণিত কৰা ট্ৰেইনিং দিব লাগিব। আমাৰ প্ৰায় ১ লাখ কৰ্ম-চাৰীক তেনেকুৱা ট্ৰেইনিং দিয়া ক্লাচ থাকিব লাগিব। যি ট্ৰেইনিঙত পাচ কৰিব তেওঁক প্ৰমোচন দিয়াৰ ব্যৱস্থা হব লাগিব। এই ট্ৰেইনিংৰ ওপৰত চাকৰিৰ উন্নতি অবনতি নিৰ্ভৰ কৰিব। এইখিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker—It is not the convention to repeat any argument. You cannot repeat what you have said in the cut motion ; that is the convention.

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দেশখন স্বাধীন হোৱাৰ মূল লক্ষ্য হল দেশখনৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতি কৰা আৰু সামাজিক বৈষম্য দূৰ কৰা, অন্যায় দূৰ কৰা। আমাৰ দেশখন স্বয়ং সম্পূৰ্ণ হব লাগিব। এই

কেইটাই আছিল আমাৰ মূল লক্ষ্য। এই বিলাক কথালৈ লক্ষ্য ৰাখি আমাৰ মানুহ স্বাধীনতা আন্দোলনত জপিয়াই পৰিছিল। গাঁৱে ভূঞে বন্দে মাতৰম ধ্বনি তুলি বৃটিচক আমাৰ দেশৰ পৰা খেদি পঠিওৱাৰ উদ্দেশ্যে অসহযোগ কৰিছিল। আমি ২৭ বছৰে দেখিছো কেন্দ্ৰীয় বাজেট পাচ হৈ আছে অসমৰ বাজেট পাচ হৈ আছে। আমি দেখা পাইছো টকা ব্যয় হৈছে মূল লক্ষ্য তিনিটাত এটাটো শতকৰা ১০ ভাগ দখল কৰিছেনে? আমাৰ কেন্দ্ৰীয় খাদ্য মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে আমি কেইবা লাখো মোন ঘেহু, ধান চাউল বাহিৰৰ পৰা আনিব লাগিব। এইটো অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ নমুনা নে? আমি দেখিছো এচাম মানুহ দিনে দিনে ধনী, ধনী হৈ গৈছে আৰু এচাম মানুহ গৰীব হৈ গৈছে। মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বাজেট বক্তৃতাৰ যিটো জলন্ত স্বীকৃতি সেইটো কামত অহা নাই। আমাৰ ২৭ বছৰে একো পৰিবৰ্ত্তন আনিব পৰা নাই। সামাজিক বৈষম্য অকণো দূৰ কৰিব পৰা নাই। সমাজতন্ত্ৰৰ কথা মুখেৰে কোৱা হৈছে কিন্তু কাৰ্য্যত একো কৰিব পৰা নাই। মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৫৪-৫৫ চনত কোৱা এটা গল্প কব বিচাৰিছো। তেখেতে কৈছিল আকাশত এটা ভামপায়াৰ চৰাই আছে, এই চৰাইয়ে পশু-পক্ষীৰ ৰক্ত শোষণ কৰে আৰু পাখিৰে বতাহ লৈ থাকে। আজি মোৰ সেই কথাটো মনত পৰিছে। আজি কংগ্ৰেছ চৰকাৰে কথাৰে সেই চৰাইৰ বতাহৰ দৰে আৰাম দি আছে আনহাতে ৰক্ত শোষণ কৰি আছে। আজি আমাৰ দুৰ্নীতি পৰায়ণ অফিচাৰ বিলাকে দেশৰ সম্পদ নষ্ট কৰি আছে তেওঁলোকক কিৰা শাস্তি দিব পাৰিছে নে? এই অফিচাৰ বিলাকে মানুহক জুলুম দি আছে। এজন ইঞ্জিনিয়াৰৰ দায়িত্বহীনতাৰ কাৰণে কোটি কোটি টকাৰ গৰীব জনসাধাৰণৰ ধান মৰাপাট নষ্ট হৈ গল। তাৰ তদন্ত কৰি শাস্তি বিধান কৰিব পাৰিবনে? মই আশা ৰাখিছো চৰকাৰে এই দুখীয়া ৰাইজৰ সৰ্বনাশ কৰা অফিচাৰ জনৰ ওপৰত উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব। মই আৰু এটা দুৰ্নীতিৰ উদাহৰণ দাঙি ধৰিম। যোৰহাটৰ এটা অফিচত এজন লৰাই ১০ বছৰ ধৰি 4th Grade ৰ কাম কৰি আছে। মেট্ৰিকো পাচ আৰু টাইপ অভিজ্ঞতাও আছে। কিন্তু পাৰ্মেনেণ্ট ভেকেন্সী ওলোৱাৰ সময়ত সেই লৰাজনে চাকৰিটো নাপালে। যোগ্যতা থকা স্বত্বেও এই লৰাজনে এল, ডি পোষ্ট নাপালে। এইটো দৃষ্টি গোচৰ কৰা স্বত্বেও একো ব্যৱস্থা কৰা নাই। তেওঁৰ ভাগ্যত নাই। আজি ব্যক্তিগত উন্নতিৰ

কাৰণে দুৰ্বল মানুহৰ ওপৰত অন্যায় কৰা বন্ধ হোৱা নাই। উন্নতিও হোৱা নাই আৰু এনেকুৱাকৈয়ে সৰ্বনাশ হৈছে। মই ধুবুৰী চহৰৰ প্ৰটেকচনৰ কথাও বহুত আগতে কৈছিলো। কংগ্ৰেছৰ লাণ্ট এচুবেন্স গৰীবি হাতাও যিটো লৈছিল সেইটোৰ চাপোৰ্ট ভৱিষ্যতে কেতিয়াও নাথাকে। গতিকে মই আশা কৰিছো যিটো অন্যায় গাঁৱে ভূঞে ---

অধ্যক্ষ -- (সময়ৰ সংকেত) চমু কৰিব।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা -- মোকো দুই এক মিনিট কব দিব লাগে।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী -- জিলা কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পুলিচকে ধৰি যি অন্যায় জুলুম কৰি আছে তাৰ কোনো বিচাৰ নাই। আমি কিন্তু সদায়েই অন্যায়ৰ বিৰোধীতা কৰি আহিছো, আৰু কৰি থাকিমো। কিন্তু চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কোনো প্ৰতিবিধান নাই। ইমান কোটি কোটি টকা দিয়া হৈছে যদি সাধাৰণ কাম এটাও নহয় তেন্তে এনে এটা দিন আহিব যিদিনা ৰাইজৰ মাজত জাগৃতি আহিব, সেই অৱস্থাৰ সৃষ্টি হব এদিন। সেই জাগৃতিৰ মনোভাৱৰ সৃষ্টি হবলৈ বেছি দিন নাই। মই এই এপ্ৰোপ্ৰায়েচন বিলত বাধা দি দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে অন্ততঃ চৰকাৰে একো কৰিব নোৱাৰিলেও দুৰ্নীতি বন্ধ কৰক। এবাৰ মাত্ৰ দুৰ্নীতিৰ ফালে চকু মেলি চাওক।

Mr. Speaker--"The debate on an Appropriation Bill shall be restricted to matters of public importance or administrative policy implied in the grants covered by the Bill which have not already been raised while the relevant demands for grants were under consideration".

গতিকে কথাটো মনত ৰাখে যেন।

(Mr. Deputy Speaker occupied the Chair at 5.3 P.M. as Mr. Speaker vacated the Chair)

(মাননীয় সদস্যই নিজৰ আসন লয়)

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সদনত অলপ পিচতেই কোটি কোটি টকাৰ বিল পাচ হৈ যাব ঠিক কিন্তু আমাৰ কাৰণে যিটো কৰ্ত্তব্য আছে জনসাধাৰণৰ কাবণে জনসাধাৰণে যিটো কৰ্ত্তব্য আমাৰ ওপৰত দিছে সেই কৰ্ত্তব্য পালন কৰিবলৈ নিশ্চয় চেষ্টা কৰিম। দুৰ্যোধনৰ সভাত অচলা লক্ষ্মীৰ বাস আছিল, দুৰ্যোধনৰ এশ ভাতৃ আছিল, আজি মুখ্যমন্ত্ৰীৰো বিত্তমন্ত্ৰী হিচাবে অচলা লক্ষ্মীয়ে বাস কৰিছে কিন্তু শিৱৰ হাতত যেনেকৈ বিপৰ্য্যয় হৈছিল সেইটো এতিয়াও হব।

(ভইচ—আপুনি কলেই নহব)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই বিষয়ত কেইষাৰমান কথা বন বিভাগৰ ওপৰত উনুকিয়াব খুজিছো। আজি বন বিভাগৰ কাৰণে যি খিনি টকা বিচাৰিছে সেই খিনি টকা দিব নোৱাৰো। এই থন অসমৰে শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়ো কাষে লাখে লাখে মানুহ আজি বানপানীত বিপৰ্য্যস্ত হৈছে, হাজাৰ হাজাৰ লোকক আজি বানপানীয়ে গ্ৰাস কৰিছে। ইয়াতকৈ দুখৰ কথা আৰু কি হব পাৰে। লাখ লাখ বিঘা মাটিৰ খেতি আজি নষ্ট হৈছে। আনহাতে আজি নগা পাহাৰৰ পৰা ১৫০ কিলোমিটাৰ আঁতৰতে উচ্ছেদ কাৰ্য্য চলি আছে। এই উচ্ছেদকাৰ্য্যৰ কাৰণে অফিচাৰসকলৰ দৰমহা দিয়াৰ কাৰণে এলাউন্স দিয়াৰ কাৰণে এই টকা দিও নেকি? কাৰ বিৰুদ্ধে এই জেহাদ ঘোষণা কৰিছে? যি সকল মানুহ সম্পূৰ্ণ অসমীয়া, অসমৰ আদি পুৰুষ সেই অসমীয়া আদি পুৰুষ সকলৰ বিৰুদ্ধে বড়ো, কচাৰী, চাওতাল মৰাণ, মটক, কোচ, আহোম আদি অসমৰ আদি পুৰুষ সকল, যিসকলে এমুঠি খাবলৈ নাপায়, যি সকলে আজিও এই চৰকাৰৰ দিনতো কাকদোঙা আদি ৰিজাৰ্ভত বাস কৰিছে। নগাৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ কৰি আছে। এই আদি পুৰুষ সকলে আগৰ চৰকাৰৰ দিনৰে পৰা তাত বসবাস কৰি আহিছে। নগাৰ বিৰুদ্ধে যুজ কৰি সীমান্ত ৰক্ষা কৰি আহিছে। কিন্ত বৰ্ত্তমান এই চৰকাৰে তিনি লাখ লোক উচ্চেদ কৰিছে। দেঢ় হাজাৰ অসম বেটালিয়ন নিয়োগ কৰিছে ইয়াৰ কাৰণে ২০ জন লোকক নিয়োগ কৰিছে, ১০ টা হাতী নিয়োগ কৰিছে এই উচ্চেদৰ কাৰণে। এই জেহাদ ঘোষণা কাৰ বিৰুদ্ধে

কৰিছে ? আমাৰ অসমৰ আদি পুৰুষ সকলৰ বিৰুদ্ধে। আৰু এই যুদ্ধৰ কাৰণে টকা পইচা বিচাৰিছে বাজেটৰ দ্বাৰা। এই বাজেট মই হাঁহি হাঁহি চাই থাকিম পাচ হৈ যাব আৰু শৰত সিংহ ডাঙৰীয়াই তাৰ দ্বাৰা যুদ্ধ ঘোষণা কৰিব। আৰু কি মই এইটোৰ বিৰোধীতা নকৰি ৰহি থাকিম ? জনসাধাৰণে মোক ইয়াৰ কাৰণেই পঠিয়াইছে। ডাঙৰ ডাঙৰ কথা কৈছে, কিন্তু দিফু ৰেংমা ৰিজাৰ্ভত কিন্তু ৪৩ খন গাওঁ বহিছে নগা গাওঁ বহি আছে কিন্তু সেই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ ভোটা হৈ বহি আছে। কিন্তু যিসকল আহোম কচাৰী আমাৰ আদি পুৰুষ আদি অসমীয়া মানুহ সেই মানুহক ৫৫ ঘৰ মানুহক আমাৰ চুটীয়া মানুহক সোলাগুৰিত মাটি দখল কৰি খেতিবাতি কৰি থকা এই মানুহ বিলাকক উচ্ছেদ কৰিছে তেওঁবিলাকে দৰকাৰ হলে নগা সকলৰ লগত যুজ কৰিবলৈও সাজু, সেই জনজাতী লোকসকলক উচ্ছেদ কৰিছে। তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ কৰিছে এই চৰকাৰে। এই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ অধীনত। মই কৈ দিহো স্পষ্টকৈ এই ব্যৱস্থা আৰু কিমান দিন চলাব। যোৱা শনিবাৰে মই যাওঁতে তেওঁবিলাকে মোক স্পষ্টকৈ কৈ দিছে যে ইয়াৰ কাৰণে কোনো বাধা দিব নালাগে, তেওঁবিলাকে নগাৰ ফালে হাত দাঙি দিব। এই কথাষাৰ মই ১৯৬৮ চনৰ পৰাই কৈ আহিছো, সকিয়াই আহিছে। তেওঁবিলাকে মোৰ আগত যোৱা শনিবাৰে স্পষ্টভাৱে কৈছে ইয়াৰ কাৰণে কোনো মাত নামাতিব আমি নগাৰ ফালে হাত দাঙি দিম, কিন্তু আমি জীয়াই থাকিব লাগিব, খেতি কৰিব লাগিব, আমাক মাটি লাগিব জীয়াই থকাৰ কাৰণে। মই তেওঁবিলাকৰ প্ৰতিনিধি হৈ চিঞৰি আহো, কিন্তু ঘৰ দুৱাৰ ভাঙি দিছে তেওঁলোকৰ, ৮০ বছৰীয়া ষাঠি বছৰীয়া বুঢ়া লোকেও আজি ঘৰ দুৱাৰ ভাঙি দিয়াৰ কাৰণে হাহাকাৰ অৱস্থাত পৰিছে। গৰ্ভৱতী তিৰোতা থাকিবলৈ ঘৰ পোৱা নাই। সেইসকল কি এই দেশৰ মানুহ নহয় ? সেই সকল কি অসম দেশৰ মানুহ নহয় ? সেই সকল কি আমাৰ দেশৰ মানুহ নহয় ? সেই সকল জানো পাকিস্তানৰ মানুহ সেই সকল মানুহৰ দায়িত্ব কি এই দেশৰ চৰকাৰৰ নাই ? মই সাৱধান কৰি দিছো যে তুৰন্তে এই উচ্ছেদ কাৰ্য্য বন্ধ কৰক, সেই খেতিয়ক সকলক যদি মাটি দিয়াৰ বন্দবস্ত নকৰে যদি সেইসকলক সংস্থাপন দিয়াৰ ব্যৱস্থা নকৰে তাৰ কাৰণে ভয়াবহ অৱস্থাৰ যেতিয়া সৃষ্টি হব তাৰ দায়িত্বও লব লাগিব এই চৰকাৰেই। তাৰ বাবে দায়ী হব লাগিব এই চৰকাৰেই।

(অধ্যক্ষৰ ঠাইত উপাধ্যক্ষই আসন লয়)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এটা কথা এই চৰকাৰক কব খুজিছো। যোৱা ভাষাৰ মাধ্যম আন্দোলনৰ সময়ত হেম বৰা নামৰ অধ্যাপক এজনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি যোৰহাট জেলত ভৰাই থৈছিল। সেই পুলিচৰ আতিশয্যাৰ কথাকে কব খুজিছো। তেওঁক শিৱসাগৰ কলেজৰ অধ্যাপক বুলি কোৱা হৈছিল কিন্তু তেওঁ শিৱসাগৰত থকা মানুহ নহয়। তেওঁৰ বিৰুদ্ধে চাৰ্জ আনিলে আৰু তেওঁক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি আনি জেলত ভৰাই থোৱা হল। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে প্ৰশ্নোত্তৰতো ইয়াৰ এটা সঠিক উত্তৰ দিব নোৱাৰিলে। মানুহজন কোন ? কি কৰে, ক'ত কাম কৰে, কি পঢ়ুৱায়, কি বিষয়ৰ অধ্যাপক, আনকি তেওঁ কোন কলেজৰ অধ্যাপক সেইটোও এই চৰকাৰে নাজানে। অসমীয়া পঢ়ুৱায় নে বুৰঞ্জী পঢ়ুৱায় তাকো এই চৰকাৰে কব নোৱাৰিলে। এই বিলাক পুলিচৰ ঠগবাজী। কোন বিভাগৰ প্ৰফেচৰ তাকো দিব নোৱাৰে কিন্তু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে চাৰ্জ আনিব পাৰে তেওঁক জেলত সোমাই ৰাখিব পাৰে। সেই চৰকাৰৰ বন্দুকৰ নলী খেতিয়কৰ পিঠিত থব পাৰে। অন্য দেশত চীন-জাপান আদি দেশত যেতিয়া বোমা ফুটিলে, তেওঁবিলাকে বোমা ফুটালে কিন্তু আমাৰ ইয়াত গলা হে ফুটিলে। অৰ্থাৎ গলা পৰিস্কাৰ হলহে মাথোন বক্তৃতাৰ কাৰণে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পুলিচৰ কামৰ বিষয় ইয়াৰে গুৱাহাটী চহৰৰে ঘটনা এটা কওঁ। যিথন দোকানৰ পৰা অৰ্থাৎ মহাউল্লা হৰিজনৰ পৰা তেৰ হাজাৰ টকা চুৰি কৰিলে এদিন গধুলি যেতিয়া বাকচত সোমাব ধৰিছিল গণি-পিটি। পিছে টকা লৈ পলাই গল আৰু পুলিচে ধৰি পেলালে। মানুহ আহিল, চিঞৰৰ ৰাখৰ কৰিলে পুলিচত খবৰ গল, আৰু পুলিচে ধৰি পেলালে। তেৰ হেজাৰ টকা দিয়া হল পুলিচৰ হাতত কিন্তু টকা ওলালগৈ পাচ হাজাৰহে। বাকী আঠ হাজাৰ টকা ক'ত গল ? আচামী হলে এতিয়াও জেলতে আছে। এইটো দেখ দেখ কথা কোনে টকা খাইছে। সিদিনাৰ ঘটনা মাত্ৰ গুৱাহাটী চহৰৰ বুকুৰ মাজত ঘটনা। তাৰ দায়িত্ব আমাৰ শৰত সিংহ ডাঙৰীয়াৰ আছে, তাৰ কাৰণে আমি টকা দিব লাগিব, তাৰ কাৰণেই জানো পুলিচ পুহিব লাগিব ? আৰু তাৰ কাৰণেই জানো টকা ধৰা হৈছে ?

থিক তেনেকৈয়ে আজি উদোগৰ কথা কোৱা হৈছে। আমি বুজি পাও দেশত যদি উদোগী কৰণ কৰা নহয় তেনেহলে দেশ কেতিয়াও অগ্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰে। কিন্তু আজি আমি দেখা পাইছো বৃহত্ উদোগীকৰণ কৰাৰ কথাই নাই ক্ষুদ্ৰশিল্প, কুটিৰ শিল্প হস্তলিপি এই বিলাক কৰাৰো কোনো ব্যৱস্থা নাই। আজি শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন চাহাবে এটা কথা কৈ গৈছে যে অসমৰ দুখীয়া মানুহেও টিন পাতৰ ঘৰ সাজে। আজি অসমৰ খাৰুৱা তেল নি বিহাৰৰ বাৰাউনীত শোধনাগাৰ স্থাপন কৰিছে, অসমৰ পৰা বস্তু নি বাহিৰত প্ৰতিস্থান কৰিছে, কিন্তু অসমত এটা টিনপাতৰ কাৰখানা আজিলৈকে কৰিব পৰা নাই। অসমৰ মানুহে যিমান টিনপাত ব্যৱহাৰ কৰে বোধ হয় ভাৰতৰ কোনো ঠাইৰ মানুহে ইমান টিনপাত ব্যৱহাৰ নকৰে। অসমত টিনপাতৰ কাৰখানা এটা কৰিব নোৱাৰাৰ মানে কি থাকিব পাৰে এইটো বুজি নাপাও। আমাৰ ইয়াত ইমান বিলাক প্ৰেছ আছে সেই বিলাকত যিমান বিলাক নিউজ প্ৰিন্ট লাগে তাৰ কাৰণে এটা নিউজ প্ৰিন্টৰ কাৰখানা কৰিব নোৱাৰাৰ মানে কি ? অসম চৰকাৰৰ প্ৰেছ আছে সেই প্ৰেছৰ লাগতীয়াল বস্তু বিলাক তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণে কিয় এটা কাৰখানা কৰি লোৱা নাই ? এই প্ৰেছৰ যি বিলাক পুৰণা আখৰ সেই বিলাক বদলায় সদায় নতুন কিনা হয়। অসম ট্ৰিবুনৰ এটা কাৰখানা আছে তাত পুৰণি আখৰ বদলাই নতুন কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। এই পুৰণি আখৰবোৰ গলাই নতুন কৰিবলৈ উদ্যোগ প্ৰতিস্থা কৰি লৈছে। এই পুৰণা আখৰ গলাবলৈ যাওতে যিটো বাৰ্চ ওলাই সেইটো প্ৰতি টনত ৬ হাজাৰকৈ বিক্ৰী হয়। এইটো বজাৰত বিক্ৰী নহয় বুলি কৈ প্ৰেছৰ কৰ্মচাৰী সকলে হিন্দুস্থান প্ৰিনটাৰ্চ কৰপৰেচক চুৰাং ভাৱে বিক্ৰী কৰি আছে। আৰু চৰকাৰক কয় এই বিলাকৰ বজাৰত দাম নাই। এই ধৰণৰ দুৰ্নীতি চলি আছে। থিক তেনেকুৱা কথা এই বাজেট চালে বহুতো ওলাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ সময় কম তথাপি মই আৰু এটা কথা কৈ শেষ কৰিম। আমাৰ মন্ত্ৰী সভাৰ ভিতৰত কিমানজন জেল খোৱা মন্ত্ৰী আছে সেইটো মই নাজানো। আমাৰ যি জন জেলৰ মন্ত্ৰী তেখেতে জেল খাই পোৱা নাই। গতিকে তেখেতে জেলৰ সংস্কাৰ কৰিব কেনেকৈ। আজি

গৈ গুৱাহাটী জেলখন চাই আহক, তাত কি অৱস্থা হৈছে। মই গোলাঘাট জেলৰ সম্পৰ্কত এই কথা কব বিচাৰিছো। যিবিলাক জেল চহৰৰ মাজত আছে অতি সোনকালে চহৰৰ মাজৰ পৰা যত শিক্ষানুস্থান বা অনান্য অনুস্থান আছে সেই ঠাইৰ পৰা উঠাই নিব লাগে। গোলাঘাট জেলখন চহৰৰ কেন্দ্ৰস্থলত আছে। সেইখন উঠাই নিয়াৰ কাৰণে বাজেটত টকা দিয়া নাই। এই জেল উঠাই নিয়াৰ সম্পৰ্কত যি ঠাইত মাটি বন্দৱস্ত কৰিছিল সেই মাটিৰ ওপৰত মোকৰ্দ্দমা লাগিয়েই আছে আৰু ইতিমধ্যে ৫।৬ জন এচ দি অ বদলি হৈ গৈছে আৰু মাটিও ঠিক কৰিব পৰা নাই। গতিকে মই কও, এই মোকৰ্দ্দমা লাগি থকা মাটি দৰাৰ কাৰণে লাগি নাথাকি নগৰৰ কেন্দ্ৰস্থলৰ পৰা জেলখন সোনকালে উঠাই নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মিঃ ডেপুটি স্পীকাৰ—আপোনাৰ বক্তব্য শেষ কৰক।

(মাননীয় সদস্যই নিজৰ স্থান লয়)

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই বিলখনৰ বিৰোধীতা কৰিছো। মই এই বিলখনৰ বিৰোধীতা কৰি, এই কেইটা কথা আপোনাৰ জৰিয়তে সদনক জনাবলৈ বিচাৰিছো। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৰা ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈ গৈছে যে এই চৰকাৰ বেছি কথা কোৱা চৰকাৰ, এই চৰকাৰ ত্যাগ কৰা চৰকাৰ নহয়। এজন মন্ত্ৰীৰ বাহিৰে বাকী মন্ত্ৰী সকলে ৰাইজৰ লগত স্বাধীনতাৰ আন্দোলনত শাস্তি খোৱা নাই। গতিকে সেইসকল লোকে ৰাইজৰ দুখ-কষ্টৰ কাৰণে কিবা কৰিব পাৰিব বুলি মই কব নোৱাৰো। প্ৰথম কথা, মই এটা কথা বিশেষভাবে কব বিচাৰিছো, সেইটো জেনেৰেল এদমিনিচট্ৰেচনৰ সম্পৰ্কত। এখন দেশত বা ৰাজ্যত কিবা এটা ভাল কৰিবলৈ যদি চোৱা যায় তেতিয়াহলে পলিটিকেল লিদাৰচিপ আৰু মন্ত্ৰী সভাৰ ব্যক্তিত্বৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। এই মন্ত্ৰী সভাৰ এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে সুস্থ নেতৃত্ব আমি দেখা নাপাও। কাৰণ তেওঁলোকৰ শুদ্ধ সিদ্ধান্ত নাই। বহুতে হয়তো প্ৰসংশা কৰি কব পাৰে যে দেশৰ উন্নতিৰ কল্পে বা কল্যাণৰ কাৰণে বহুতো কৰিছে। কিন্তু মই সেই কথালৈ নগৈ জনসাধাৰণৰ কল্যাণৰ কাৰণে এইটো কথা কব খুজিছো যে আজি চৰকাৰে যি নীতি অনু-

গ্ৰহণ কৰিছে সেই নীতি কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিব পৰা নাই তাৰ প্ৰধান কাৰণ হল চৰকাৰৰ সাধাৰণ প্ৰশাসনীক যন্ত্ৰ বিফল বা অচল হৈছে। অপ্ৰিয় হলেও মই কবলৈ বাধ্য যে, আমি দেখিবলৈ পাইছো মন্ত্ৰী সভাৰ ভিতৰতে "Leg putting is going on" আৰু মন্ত্ৰী সভাৰ ভিতৰতে কাক কাটি, কাক ভাঙি, কাক মাৰি, কাক থাব সেইটো চলিছে। আৰু এই অৱস্থাটোৱে দেশৰ উন্নতিৰ পথত অন্তৰায়ৰ সৃষ্টি কৰিছে। মই মুখ্য মন্ত্ৰীক জনাব বিচাৰিছো তেখেতৰ মন্ত্ৰী সভাৰ ভিতৰত কেইজনমান মন্ত্ৰী আছে যাৰ নিজস্য সিদ্ধান্ত নাই, চেক্ৰেটাৰীৰ সিদ্ধান্তই তেওঁলোকৰ সিদ্ধান্ত, প্ৰাইভেট চেক্ৰেটাৰীয়ে যি কৰে সেইটোৱেই তেওঁলোকৰ সিদ্ধান্ত। এনে অৱস্থাত এইটো সহজেই অনুমান হয় এইটো কি ধৰণৰ চৰকাৰ। মূখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ সহকৰ্মী সকলে তেওঁলোকে "Charity begins at home' এই নীতিত কাম কৰিছে। সদনৰ বাহিৰত বা ভিতৰত তেখেতসকলে বক্তৃতাৰ ফুলজাৰী চলাই শাসন যন্ত্ৰ চলাবলৈ ওলাইছে। টিম স্পিৰিট তেওঁলোকৰ মাজত অভাব। আৰু ইয়াৰ অভাৱত শাসন যন্ত্ৰ অচল হৈ পৰিছে। শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ভিনকিটিভ উদ্দেশ্যৰে কাম চলাইছে নীতিগত ভাৱে কাম কৰা নাই। এইটো দেশৰ কোনো কল্যাণজনক চিহ্নল হব নোৱাৰে। আজি ১২ বছৰৰ পিচত মোৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা যি দেখিছো চৰকাৰে কেতিয়াও শুদ্ধ নীতি গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে নিকা শাসন চলাব পৰা নাই। আৰু শাসন যন্ত্ৰ জন-সাধাৰণ মুখী কৰিব পৰা নাই। শাসন যন্ত্ৰ চেক্ৰেটাৰিয়েটৰ মাজত, ফাইলৰ মাজত, আৰু আই এ এচ সকলৰ মাজত চলি আছে। মই কৈছোঁৱেই দেশৰ শাসন যন্ত্ৰ যদি জনসাধাৰণৰ মাজলৈ আনিব নোৱাৰে ৰাইজৰ যদি কল্যাণ সাধন কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে ৰাইজে এই চৰকাৰৰ প্ৰতি কেতিয়াও সহানুভূতি নজনায়। গতিকে মই এইটো পৰামৰ্শ দিব খুজিছো যে প্ৰত্যেক জিলাতে যিবিলাক ডি চি, এচ ডি অ আছে সেই সকলক সেই সকলৰ নীতি মতেই কাম কৰি যাবলৈ দিব লাগে। আৰু তাত অসমীয়া অনাঅসমীয়া এই প্ৰশ্ন উঠিব নালাগে। আৰু যিবিলাকে অসমক নিজৰ দেশ, অসমীয়া নিজৰ জাতি হিচাবে ভাবে আৰু কাম কৰে তেওঁলোকক নিয়োগ কৰিব লাগে। উদাহৰণ স্বৰূপে ডিব্ৰুগড়ৰ ডি চি জনে বহুত ভাল কাম কৰিছে। কিন্তু এক শ্ৰেণীৰ মানুহে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিছে।

ডিব্রুগড়ৰ ডি চি অসমীয়া মানুহ নহয়, কিন্তু তেওঁ অসমীয়া মানুহৰ কাৰণে যিখিনি কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে তাত আমি ইন্ধন যোগাব লাগে, সহযোগ কৰিব লাগে। ইতিমধ্যে এচাম স্বাৰ্থান্বেষী মানুহে তেওঁৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিবলৈ লাগি গৈছে। আই, এচ অফিচাৰ হলেই অফিচাৰ হব নোৱাৰে। আৰু আই, এফ, এ অফিচাৰ হলেই অফিচাৰ হব নোৱাৰে। আই, এফ, এ অফিচাৰৰ যি নমুনা তাৰ এটা উদাহৰণ মই দিব খুজিছো। ডিব্রুগড় চাৰ্কুইট হাউচৰ পৰা আই, এফ অফিচাৰে আঠুৱা গাৰু পৰ্য্যন্ত চুৰি কৰি লৈ যায়। এনেকুৱা কথা মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়েও বোধহয় জানিব পাৰিছে। ডিব্রুগড়ত থকা ৰেভিনিউ বিভাগত দৰমহা নাই। ঠিক তেনেকৈয়ে যদি প্ৰজেক্ট বিলাক দি চি অফিচৰ কথা হিচাব কৰি চোৱা হয় তেন্তে দেখা যাব যে তাৰ পৰা ৰাইজৰ কোনো উপকাৰ হোৱা নাই। যিসকল মানুহে সদায় দুখতেই দিন কটাব লগীয়া হৈছে আৰু যিসকল মানুহে আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰীক মুখ্যমন্ত্ৰী হবলৈ সুবিধা দিছে, আমাক এম, এল, এ হবলৈ সুবিধা দিছে, বহুতক এম, পি হবলৈ সুবিধা দিছে অনেক আই, এ, এচ অফিচাৰ কৰিছে সেইসকলৰ কাৰণে হেজাৰ হেজাৰ লাখ লাখ টকা খৰচ কৰা হৈছে কিন্তু ইয়াৰ পৰা আমাৰ সেইসকল জনসাধাৰণৰ কি উপকাৰ হৈছে? মই আশা ৰাখিছো যদি চৰকাৰে এই সকল জনসাধাৰণৰ মঙ্গল চিন্তা কৰিব খুজিছে তেন্তে এইসকল লোকৰ প্ৰতি চকু ৰাখি তেওঁলোকৰ শাসন নিখুত কৰিব লাগে।

আৰু এটা কথা মই কবলৈ বিচাৰিছো- সেইটো হৈছে মিতব্যয়িতাৰ কথা। এই ক্ষেত্ৰত দেখা যায় বিত্ত বিভাগটোৱে আমাৰ সদনক আৰু জনসাধাৰণক ফাকি দি প্ৰতাৰণা কৰি আহিছে। এই সম্পৰ্কে শ্ৰদ্ধেয় ডাঙৰীয়াই যি মত দাঙি ধৰিছে তাত মই একমত। নগাৰ পৰা আমাৰ বনাঞ্চল উদ্ধাৰ কৰিব পৰা নাই। সেই বনাঞ্চল বিলাক উদ্ধাৰ কৰি তাত আমাৰ মানুহ স্থাপন কৰিব পৰা নাই। সেইবোৰ ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিব পৰা নাই। আনহাতে পুঁজিপতিৰ হাতত আমাৰ সম্পূৰ্ণ বনাঞ্চলৰ মূলধন এৰি দিয়া হৈছে। ঠিক তেনেকৈয়ে টেক্স কালেকচন মেচিন আছে, তাত বহুতো টকা পইচা খৰচ কৰা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে আশ্বাস দিলেও টেক্স কলেকচন আৰু ফৰেষ্ট ৰেভিনিউ সম্পূৰ্ণভাবে আদায় হোৱা নাই। ওৱাংচু ৰিপৰ্টত যিটো কথা উল্লেখ কৰিছে তাৰ উদ্ধৃতি মই দিব খুজিছো।

" In Addition, the Committee has also recommended compulsory audit of accounts in all cases of business or profession were the sales turnover receipts exceed Rs. Five lakhs, or the profit before tax exceeds Rs. 50 thousand. The granting of a permanent account number, increasing survey operations, uniform accounting year, coordination between banks and the Income-tax Department at various levels etc. are a few other measures recommended by the Committee that would help in unearthing black money"

Amusement Tax, Interested, Geological & Mining & Scientific Deptt., Royalty, All India, O. N. G. C., Coal Mining Corporation, Survey Report, Expert Committee, Petroleum, Rental, Operation Cost, Judicial, Housing, Posting, Promotion, Legislators & Executive, Excise, Inspector, Supdt., Secretary, Under Secretary, Industrial-policy reorient, Need-base Industry, Public Accounts Committee, Recommendation, Industrial Estate.

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই চিষ্টেম অনুসৰণ কৰাৰ ফলত আমাৰ চেলটেক্স, ইনকাম টেক্স ফাকি দিয়া হৈছে। আমাৰ যি বিলাক জিৱলজি মাইনিং আছে আৰু তাত যিবিলাক ৰয়েলিটি পোৱা যায় সেইখিনিৰ পুনৰ সংগঠণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা মই কব বিচাৰিছো, সেইটো হল অইল ইণ্ডিয়া, অ' এন জি চি আৰু অ' এ, জিচিয়ে তেল আহৰণ .কৰে অ ৰু খনিজ সম্পদ আহৰণ কৰিবলৈ মাৰ্ঘেৰিটাৰ কৌল মাইনিঙক দিয়া হৈছে। চাৰ্ভমতে অসম আজি তেলেৰে ভৰপূৰ, এনে ক্ষেত্ৰত আমি কেন্দ্ৰৰ ওচৰত সদায় প্ৰভাৱিত হৈ অহা নাই জানো ? ইয়াৰবাবে এখন বিশেষ কমিটি গঠন

কৰিব লাগে। আমাৰ চৰকাৰৰ হেমাহিৰ কাৰণে অ' এন জি চিয়ে টকা দিয়া নাই। তাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিয়ম নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিয়া নাই। সেই কাৰণেই আজিলৈকে সেই টকাখিনি অনাৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। মই আশা ৰাখিছো আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় পেট্ৰোলিয়াম মন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা হব, তেখেত আমাৰ স্থানীয় মানুহ গতিকে এই বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ সুবিধা হব।

শেষত আৰু এটা কথা কৈ মই সামৰিব খুজিছো। সেইটো হল আমাৰ জুদিটিয়েল বিভাগৰ কথা। এই বিভাগৰ অসন্তুষ্টিৰ কথা বোধকৰো চৰকাৰে নিশ্চয় জানে। এই অসন্তুষ্টিৰ দূৰীকৰণৰ কি ব্যৱস্থা চৰকাৰে লৈছে কি হৈছে আমি নাজানো। তেওঁলোকক সকলো সুযোগ সুবিধা দিয়া আমাৰ কৰ্ত্তব্য।

তাৰ পিচত অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ উদ্যোগ বিভাগটো ৰি অৰিয়েণ্টেল কৰিবৰ হল। আমাৰ ঔদ্যোগিক অফিচাৰ আছে, ডিৰেক্টৰ আছে, জইণ্ট ডিৰেক্টৰ আছে কিন্তু উদোগৰ নামত এটা বিৰাট শূণ্য আজি আহি থবিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এটা ইনিচিয়েল পলিচি থকা দৰ্কাৰ। এই সম্পৰ্কে আমাৰ আচনি কৰিব লাগে। আজি আমাৰ উদ্যোগ, কৃষি, শিক্ষা আদি সকলোকে আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটো সমানে চাব পাৰিব লাগিব। সেইকাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যে, তেখেতৰ মন্ত্ৰী সভাই লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব যাতে আমাৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰতো নিকা হয়। এইখিনিতে মই পুলিচ বিভাগৰ কথা দুটামান কবলৈ বিচাৰো। এই পুলিচ বিভাগটো নিকা নকৰিলে আমাৰ শাসন যন্ত্ৰ কেতিয়াও বৰ্ত্তি থাকিব নোৱাৰে। আজি দিছপুৰৰ সন্মুখত পুলিচৰ যি অত্যাচাৰ কাহিলিপাৰাত পুলিচৰ যি অত্যাচাৰ চলিছে, সেইবিলাকৰ চৰকাৰে যি ব্যৱস্থা কৰিছে? পুলিচৰ শাসন যন্ত্ৰ সম্পৰ্কে পুলিচ কমিচনে যিবিলাক ৰিপৰ্ট দাখিল কৰিছে সেইবিলাক ইয়াত ইমপ্লিমেণ্ট কৰিব লাগে। যদি পুলিচ বিভাগৰ দুৰ্নীতি মোচন কৰিব পাৰে, যদি পুলিচ বিভাগক দুৰ্নীতিমুক্ত কৰিব পাৰে তেতিয়াহে পুলিচ বিভাগটো ৰি-অৰগেনাইজ কৰিব পাৰিব।

মহোদয়, আজি অলপ দিনৰ ভিতৰতে মাহীমাকে দুটা লৰাক (সতিনীৰ লৰা) বিহ খুৱাই মাৰিলে। এই কথাটো প্ৰমাণ হৈ গৈছে তথাপিও আজি পুলিছে কাকো এৰেষ্ট কৰা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়,—এইবিলাক দিটেইলচ কৰ নালাগে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—আজি পুলিচ বিভাগটো নতুনকৈ গঢ়িব লাগিব। এইখিনিকে কৈ মই বিলখনৰ বিৰোধিতা কৰিছো।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰীকা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অলপ সময়ৰ ভিতৰতে আমাৰ এই এপ্ৰপ্ৰিয়েচন বিলখন পাচ হৈ যাব। এই বিল পাছ হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত মই মাত্ৰ ইয়াকে কৰলৈ বিচাৰিছো যে, আমি বছৰে বছৰে বহু কোটি টকা এই ধৰণে সদনত পাচ কৰি দিছো, আৰু আমাৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰ যিটো আছে সেই প্ৰশাসন যন্ত্ৰই এই টকা খৰচ কৰিব। আমাৰ সকলো সদস্যই কৈছে যে, যদি আমাৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰ নিকা নহয়, তেনেহলে এই সমস্ত টকা অথলে যাব। আৰু এই ক্ষেত্ৰত আমি যি আঁচনি কৰিছো সেই আঁচনি কৃতকাৰ্য্য নহব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে, আজি গড় কাপ্তানি বিভাগৰ বিষয়ে এই সদনত আলোচনা হোৱা নাই। আপুনি নিশ্বয় জানে যে, এজন গড় কাপ্তানি বিভাগৰ অফিচাৰ চাচপেন্দ হৈছে। তেওঁৰ ঘৰৰ পৰা চোৰে ১ লাখ, ৯ হাজাৰত কৰি বেছি টকা তেওঁৰ ঘৰৰ পৰা চুৰ কৰি লৈ গল। এই বিভাগলৈ আমাৰ ৰাজহুৱা ধনৰ এটা ডাঙৰ অংশ দিয়া হয় আৰু এই টকা বিলাক অবাবতে অপচয় হয়। এই সম্পৰ্কে ভিন ভিন শিতানত আলোচনা হৈ আছে। আজি মই চৰকাৰক সমালোচনা কৰিবলৈ যোৱা নাই। মই মাত্ৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰিছো। অকল গড়-কাপ্তানি বিভাগতে নহয়, আজি সকলো বিষয়তে, সকলো বিভাগতে এইটো হৈছে। মহোদয়, ৩১ তাৰিখৰ দিনা বিল পাছ কৰি টকা দিয়াৰ যিটো নিয়ম আমাৰ চলি আছে সেই নীতি সম্পূৰ্ণ ৰূপে বন্ধ কৰি দিব লাগে। মই জানো যে, গড়-কাপ্তানি বিভাগৰ ৩১ তাৰিখৰ দিনা বিল পাচ হয়, আৰু সেই পাচ হোৱা টকাৰ শতকৰা ১০ টকাও আচলতে প্ৰকৃত কামত লগোৱা নহয়। শতকৰা

৯০ টকা কামত লগোৱা নহয়। অফিচাৰ সকলৰ এই কথা চাবলৈ সময় নাই। স্কুটিনি কৰিবলৈ সময় নাই। বিল পাচ কৰি দিয়া হয়, গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যে, যাতে এই নিয়ম বন্ধ কৰি ৩১ তাৰিখৰ দিনা কোনো পে-মেন্ট কৰিব নালাগে। নহলে আজিৰ এই অপচয় চলি থাকিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, পুলিচৰ শিতানত মই দুটামান কথা কবলৈ বিচাৰিছো। ভাৰত পাকিস্তানৰ সীমাত সীমান্তৰ কথা লৈ যি আলোচনা কৰিছিল, তাৰ বাবে ৫ লাখ ৭৪ হাজাৰৰ বেছি টকা ধৰা হৈছে। পাকিস্তান বৰ্ডাৰত যি পুলিচ আউটপষ্ট ৰখা হৈছে আৰু এইটো কি কাৰণে ৰখা হৈছে ? আৰু এই টকা ধৰাৰ এটা ফৰ্ম থকাৰ কাৰণেই নেকি ধৰা হৈছে ? এইটো আজি চিন্তা কৰিব লগা কথা হৈ পৰিছে। ইয়াৰ পিচতে মই লেটাৰ অৱ ক্ৰেডিটৰ কথা কবলৈ বিচাৰিছো। উদাহৰণ স্বৰূপে মই এটা কথা কবলৈ বিচাৰিছো যে, আমাৰ স্কুল বিলাকৰ নিৰ্ম্মাণৰ কাৰণে ১৯৭১-৭২ চনত যি টকা দিয়া হৈছিল সেই টকা ডি, আইৰ যোগেদি দিয়া হয়। লেটাৰ অৱ ক্ৰেডিট নহা বাবে টকা নোপোৱাত কামৰ বাধাৰ সৃষ্টি হয়।

মহোদয়, মই এইখিনিতে আমাৰ বন বিভাগৰ দুটামান কথা কবলৈ বিচাৰিছো। আমাৰ দেশৰ যি পৰিমাণে গছ আছে, সেইপৰিমাণে আন আন প্ৰদেশত গছ নাই। আমাৰ হাবি বিলাকত যি সম্পদ আছে সেইবিলাক আচলতে অপচয় কৰা হৈছে। আৰু যিবিলাক লাভখোৰ আৰু চুৰি কাৰবাৰী সকলে এই বনজ সম্পদ নি নষ্ট কৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে, বনাঞ্চলত যিবিলাক ফৰেষ্ট ভিলেজাৰ ৰাখিছে, সেইবিলাকৰ গাতে গয়না লৈ বন বিভাগৰ অফিচাৰ সকলে ফৰেষ্ট ভিলেজাৰৰ নামত ফৰেষ্টৰ মাটি দখল কৰি জমিদাৰ হৈ আছে। গতিকে এই মাটি বিলাক অনতি পলমে ৰেভিনিউৰ তললৈ আনিব লাগে। আগৰ দিনত এইটো আছিল। এইটো আদিম যুগৰ কথা। এইটো ৰদ কৰিব লাগে। এইটো কথা চৰকাৰে চাব লাগিব যাতে আমাৰ এই বনজ সম্পদ বিলাক নষ্ট নহয় আৰু ন্যস্ত স্বাৰ্থৰ মানুহৰ ভিতৰত ভাগ নহয়। এইখিনি পৰামৰ্শকে আগবঢ়াই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীকোষেশ্বৰ বৰা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিল সম্পৰ্কত মই মাত্ৰ কেইটামান কথা কৈ সামৰণি মাৰিম। আমাৰ পুলিচ প্ৰশাসনৰ কাৰণে বহুত টকা খৰচ কৰিছে। সেই অনুপাতে ৰাইজে পুলিচৰ পৰা গাঁওৰক্ষী বাহিনীৰ পৰা কোনো ভাল কাম পোৱা নাই। মই তাৰে কেইটামান উদাহৰণ দিবলৈ বিচাৰিছো। আমাৰ বিশ্বনাথ চাৰিআলিতে ৬ মাহৰ ভিতৰত ৪ টা মাৰ্ডাৰ আৰু ৬ টা চুৰি হৈ গৈছে। বিশ্বনাথ চাৰিআলিত থকা অ'চি আৰু ইন্সপেক্টৰ গৈ তাৰ ৰাইজক হাৰাশাস্তি কৰিছে, মধেমধে কিছুমান মানুহক শাস্তি দিছে। মই যোৱা শনিবাৰে ঘৰলৈ গৈছিলো। তাত শুনি আহিলো এগৰাকী মানুহৰ ওপৰত পুলিচে অত্যাচাৰ কৰিছিল। ৰাতি প্ৰায় ১২ মান বজাত এজন ৰিস্কাৱালাৰ ঘৰত অ'চি আৰু ড্ৰাইভাৰ গৈ মানুহ গৰাকীৰ ইজ্জত হানি কৰিলে। মই অনুসন্ধান কৰি পাইছো যে, তাৰ অ'চি,(পুলিচ বিষয়া) এই সকলো বিলাক মানুহে মানুহৰ ওপৰত এনে ধৰণে অত্যাচাৰ কৰিছে। এই দুটা লাইন মই পঢ়ি দিছো। তেতিয়া মধেমধে পুলিচৰ অত্যাচাৰ বিশ্বনাথ চাৰিআলিত কেনেধৰণে হৈছে বুজিব পাৰিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ—ইয়াত আচল পলিচিৰ কথাহে কব লাগে।

শ্ৰীকোষেশ্বৰ বৰা—গতিকে দেখা যায় যে, আমি যি হিচাবে পুলিচৰ পৰা সহায় পাব লাগে সেই মতে সহায় পোৱা নাই। মহোদয়, এইখিনিতে মই বানপানীৰ বিষয়ে দুটামান কথা কও। এইবাৰ ভৰলী নদীৰ গঢ়াখহনীয়াই আমাৰ ১২।১৪ খন গাওঁ বিধস্ত কৰিলে গতিকে এই বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে। ভৰলীৰ পানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰিলে জামুগুৰিকে ধৰি কেইবাটাও অঞ্চল বিধস্ত হব। এই ২৫ বছৰৰ ভিতৰত তাত এটা স্পাৰৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। মহোদয়, আজি আমাৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত আজি আমাৰ অঞ্চলটো পিচপৰি আছে। মাত্ৰ চাহ বাগান বিলাকতে চাহ উদ্যোগ গঢ়ি উঠিছে। মই উদ্যোগ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যে, বিশ্ব-নাথ চাৰিআলিত মিজিকা বাগানৰ ওচৰতে কেৰাচিন তেল ওলাইছে। জিঅ'-লজিষ্ট আৰু মাইনিঙ বিভাগে এই তেলৰ অনুসন্ধান কৰিবনে? গতিকে মই উদ্যোগ মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰো যাতে এই তেল ওলালে আমাৰ দ্বিতীয় ৰিফাই-নাৰী বাৰাউনিলৈ নিয়াৰ পৰিবৰ্তে উত্তৰ পাৰতে স্থাপন কৰিব লাগে। মই

এই প্রস্তাৱটো এতিয়াই দি থলো যাতে ভৱিষ্যতে এই ৰিফাইনাৰী লৈ মাৰপিট নহয়। কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, This Appropriation Bill may be termed as empty vessels sound much in other words. মই এই এপ্ৰপ্ৰিয়েচন বিলত ২৬৯ কোটি ৯৮ লাখ ৪৫ হাজাৰ ৬ শ টকা দেখুৱা হৈছে। কিন্তু আচলতে ১৬৯ কোটি ৫ লাখ ২৩ হাজাৰ ১ শ টকা। আমাৰ ধাৰ ৯০ কোটি ৯৩ লাখ ২২ হাজাৰ ৫ শ। এই ৯০ কোটি ৯৩ লাখ ২২ হাজাৰ ৫ শ লগত কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দৰমহা ৪৩ কোটি যোগ দিলে ১৩৩ কোটি ৯৩ লাখ ২২ হাজাৰ ৫ শ হব। এই বিলত ২৬৯ কোটি ধৰা হৈছিল ১৩৩ কোটি ধৰি আমাৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ দৰমহা হৈছে। উন্নয়নমূলক কাম কৰিবলৈ ১২৬ কোটি টকা থাকে। 'ঋণং কৃত্বা ঘৃতং পিবেত যাবত্‌জীৱন সুখং জীৱেত দেহস্য ভষ্মিভূতস্য পুনৰাগমনং কতুঃ। অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি যিটো ইকনমিক কাটৰ কথা কোৱা হৈছে সেইটো কেনেকৈ কৰিছে ? কৰ্মচাৰী সকলৰ দৰমহাৰ ওপৰত সেইটো প্ৰয়োগ কৰা হলনে ? নে মন্ত্ৰী সকলৰ ভ্ৰমণ বানচৰ ওপৰত ইকনমি কাট কৰা হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই উচ্চস্বৰে এটা কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, সৰ্বসাধাৰণ দুখীয়া শিক্ষক সকলৰ কাৰণে এই ইক'নমিক কাট কৰা হৈছে নেকি ? আজি বি-ডি-অ সকলৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত এচিচ্‌টেষ্ট চুপাৰিন্‌টেন্ডেন্টসকলৰ ক্ষেত্ৰত এই ইকমিক কাট কৰা হৈছে নে নাই ? আজি মন্ত্ৰী সকলে গুৱাহাটী আৰু শ্বিলঙত এটাকৈ ঘৰ ৰাখি ভ্ৰমণ বানচো লৈ আছে। অকল সেইটোৱেই নহয় ১৩৩ কোটি টকা কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দৰমহাৰ কাৰণে ধৰা হৈছে আৰু ১৩৬ কোটি টকা ৰাজ্যৰ উন্নয়নমূলক কামৰ কাৰণে ধৰিছে। কিন্তু কি কি উন্নয়নমূলক কামত এই টকা খৰচ কৰিছে ? Educational loan 7 lakhs, loans to displacement persons Rs. 33 lakhs, loans to Panchayats 3 lakhs and advances to Govt. servants Rs. 49 lackhs. এই সকলোবিলাকৰ উত্তৰ মই আজি বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা বিচাৰিছো।

শ্ৰীমতী প্ৰণীতা তালুকদাৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই এপ্ৰো-

প্ৰিয়েচন বিলৰ মুঠ মঞ্জুৰীৰ ওপৰত সমৰ্থন জনাই চমুকৈ কেইআষাৰমান কথা কব খুজিছো। আমাৰ বৰ্তমান চৰকাৰে যিটো গৰীবি হতাও পৰিকনা হাতত লৈছে সেই পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে কৃষি ব্যৱস্থা কেনেকৈ ৰাইজৰ উপকাৰত আহিব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লৈছে কিয়নো আমাৰ দেশৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা ঘাইকৈ নিৰ্ভৰ কৰিছে কৃষিৰ ওপৰত। কিন্তু কৃষিৰ লগতে আৰু এটা বিশেষ বিভাগ আছে যিটো বিশেষভাৱে ললেহে কামত অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পৰা যায়। মই সেই বিশেষ বিভাগৰ বিষয়ে কেইটামান কথা কম বুলি ভাবিছো। সেই বিশেষ বিভাগ হল পশুপালন বিভাগ। আজি আমাৰ চৰকাৰে পশু পালনৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। তাৰ কাৰণে আমি সুখী হৈছো কিন্তু তাৰ কাৰণে যে এই বিশেষ বিভাগটো উন্নত কৰিব লাগে তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। কাৰণ আমাৰ কৃষিৰ অগ্ৰগতিৰ লগতে আমি চাব লাগিব আন আন বিষয়বিলাকৰ কথাও। পশু পালন এটা ঘাই বিষয় যিটোৰ উন্নতিৰ লগতে নিৰ্ভৰ কৰিছে বহুত অথৰ আশা—যিয়ে দেশৰ অৰ্থনৈতিক দিশত এক গভীৰ ভাৱে সহায় কৰিব পাৰিব।

আমাৰ কৃষিৰ কৃতকাৰ্য্যতা বিশেষকৈ পশুপালনৰ কৃতকাৰ্যতাৰ ওপৰত যথেষ্ট নিৰ্ভৰ কৰিছে, আজিৰ যুগত এই পশু পালনৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে আগবাঢ়িবলৈ হলে আমাৰ পশু পালনৰ যিবিলাক আচঁনি চৰকাৰে হাতত লৈছে সেইমতে পশুৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰজননৰ ব্যৱস্থা কৰাতো অত্যন্ত প্ৰয়োজনীয়। ইয়াৰ লগতে আমাৰ চৰকাৰে এই জীৱিকাৰ কিছুমান নিবনুৱা ডেকাক কুকুৰা পাম, গৰু, গাহৰি ইত্যাদি পশু পালনৰ বাবে সহায় আগবঢ়াইছে। নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কল্পে কিছুমান আঁচনি হাতত হৈছে, নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ লগতে আমাৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ বিশেষ উন্নতি সাধিবলৈ প্ৰচেষ্টা কৰা হৈছে। কিন্তু আজি কি দেখা গৈছে আমাৰ গাঁৱৰ ডেকাসকলে এনেবোৰ আঁচনিৰ পৰা বিশেষ সুবিধা লব পৰা নাই। বৈজ্ঞানিক ভাৱে যি ধৰণে আমাৰ ডেকাসকলক সহায়-সহযোগ আগবঢ়াব লাগিছিল সেই হিচাপে আগবঢ়াব পৰা নাই। মই আশাকৰো আমাৰ চৰকাৰে কিছুমান বিশেষ ধৰণৰ আঁচনি অনতিপলমে হাতত লৈ এই বিভাগৰ পৰা এনে ধৰণৰ কিছুমান পাম নিবনুৱা ডেকাৰ হাতত তুলি দি যাতে স্বাধীন ভাৱে ব্যৱসায়-বাণিজ্য

কৰিব পাৰে তাৰ বাবে নিবেদন কৰিলো।

তাৰ পাচত আৰু এটা কথা কব বিচাৰিছো আমাৰ কৃষিৰ উন্নতি কৰাৰ লগতে ৰেচম আৰু বয়ন শিল্প উদ্যোগে আমাৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ দিশত যথেষ্ঠ অৰিহণা যোগাব পাৰে। আমাৰ গাঁৱলীয়া অঞ্চলবোৰত যিবিলাক অঞ্চলত নেকি আমাৰ ৰাইজৰ আথিক অৱস্থা অতি শোচনীয় সেইবিলাক অঞ্চলত এই দুখীয়া জনসাধাৰণৰ আথিক অৱস্থা ৰেচম আৰু ৰয়ন শিল্পৰ দবাবা টনকিয়াল কৰাত যথেষ্ট সুবিধা আছে। এই ৰেচম আৰু বয়ন বিভাগটো শক্তিশালী কৰি আমাৰ গাঁৱলীয়া শিপিনীয়ে যাতে থিকমতে পাট পলু পুহি অচিৰে এই ৰেচম আৰু বয়ন শিল্পটো অধিকতৰ উন্নয়নমুখি কৰি তুলিব পাৰে তাৰ বাবে বিস্তৃত আঁচনি চৰকাৰে হাতত লব বুলি আশা কৰিলো। এই বিভাগৰ এটা বিশেষ কথালৈ মই চৰকাৰক আঙুলিয়াই দিব খুজিছো, সেয়ে হ'ল আমাৰ 'উইভিং'ৰ আগতে ৩ টা কোৰ্চ আছিল, বৰ্ত্তমান যিটো 'ডিপ্লোমা চাৰ্টিফিকেট' আছিল সেইটো ১৯৪৮ চনৰ পৰা ১৯৬৪ চনলৈকে চলি আছিল, কিন্তু এতিয়া এইটো উইভিং ডিপাৰ্টমেন্টৰপৰা উঠাই দিলে। গতিকে এতয়া 'ডিপ্লোমা কোৰ্চ' 'ডিজাইন কোৰ্চ' আৰু 'লেবোৰেটৰী টেষ্টিং' এটা চাৰ্টিফিকেট কোৰ্চৰ লগত মিলাই দিব পাৰিলে বেচ সুবিধাজনক হব বুলি মই ভাবো।

সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ বিষয়ে কবলৈ যাওতে আমি দেখা পাও আমাৰ যিবিলাক মহিলা শিশু সদন আছে সেইবিলাকৰ অৱস্থা অতি শোচনীয় সেই-বিলাকত চৰকাৰে বিশেষ ভাৱে চকু দিব লাগে আৰু প্ৰয়োজন হলে মঞ্জুৰী আগবঢ়াই হলেও সেই মহিলা শিশু সদনৰ সদস্যসকললৈ সহায় আগবঢ়াব লাগে।

মই আৰু এটা দৰকাৰী কথালৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিলো। আমাৰ যিটো তথ্য আৰু জনসম্পৰ্ক বিভাগ আছে, সেই বিভাগে চৰকাৰৰ যিবিলাক কাৰ্য্যাৱলী বা পৰিকল্পনা সকলোবোৰৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে প্ৰচাৰ বিভাগৰ কাৰ্য্য দক্ষতা গতিকে এই প্ৰচাৰ বিভাগটো আৰু অধিক শক্তিশালী কৰিবৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। এই প্ৰচাৰ বিভাগৰ যিটো সংস্কৃতি বিভাগ

আছিল সেই বিভাগটো ১৯৭২ চনৰে পৰাই বেলেগ হিচাপে ধৰা হৈছে। দেশৰ ঐক্য আৰু সংহতি ৰক্ষা কৰাত সংস্কৃতি বিভাগটোৱে যথেষ্ট অৰিহণা যোগাব পাৰে যদিহে চৰকাৰে এই বিভাগটো ভালদৰে পৰিচালনা কৰিব পাৰে। গতিকে এই বিভাগটো অধিক শক্তিশালী আৰু কাৰ্য্যক্ষম কৰি তোলাত যাতে চৰকাৰে বিশেষ মনোযোগ দিয়ে তাৰবাবে নিবেদন কৰিলো। আজি ইমান বছৰ হলহি আমাৰ 'কাহিলীপাৰা ষ্টুডিঅ' এতিয়াও পূৰ্ণাঙ্গ ৰূপ পোৱা নাই, শুনিবলৈ পোৱা মতে এই ষ্টুডিঅ'টো এতিয়াও পূৰ্ণাঙ্গ অৱস্থালৈ আনিব পৰা হোৱা নাই। গতিকে মই আশাকৰো এটা বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি আমাৰ শিল্পীসকলক যাতে ভাল-দৰে গঢ়ি লব পাৰি আৰু তাৰ দ্বাৰাই যাতে কৃষ্টি আৰু সংস্কৃতি ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যোৱাত এই শিল্পীসকলক সহায়-সহযোগ আগবঢ়াব পাৰি তাৰ বাবে নিবেদন কৰি সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী — আমাৰ আপত্তি হৈছে সংশোধীনত 'নেচাৰেল যাজটিচ' দিয়া হোৱা নাই, কেৱল কিছুমান 'আননেচাৰেল যাজটিচ' দেখা গৈছে গতিকে 'নেচাৰেল যাজটিচ' দিব লাগে।

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) —যিমান সোনকালে পৰা যায় সকলো কথাই চোৱা হব।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা —আগৰ যিটো সংশোধনী দিয়া হৈছিল তাত সময় বান্ধি দিয়া হৈছিল। এইটো 'কমপ্লিট ভেইগ' যেন অনুমান হৈছে। গৰু গাড়ী চলি থকাৰ নিচিনাকৈ চলি থাকিব। অনুসন্ধান হব চচাইটি হলে এই মানুহখিনিক দেখুৱাই দিব আৰু তেতিয়া এই মানুহখিনিৰ ওপৰত শাস্তি-মূলক ব্যৱস্থা লব ইত্যাদি কিবা এটা কৰিব পৰা হ'ব এই সংশোধনীৰ যোগেদি আমি একো আশা দেখা নাই। গতিকে আমি এই কথাখিনিৰ পৰা সন্তুষ্ট হব পৰা নাই।

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী) — মই দুখ পাইছো তেখেতসকল সন্তুষ্ট হোৱা নাই আগৰ 'ক্লোজ' বিলাকতো কোনো অনুভৱ কৰিব পৰা নাই আমি বুজাই দিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

*শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) —মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য সকলে অসম 'বিনিয়ুজন বিধায়ক'ৰ প্ৰসংগত যিবোৰ সমালোচনাৰ উপস্থাপন কৰিছে সেই সমালোচনাবোৰত কিমান সাৰ কথা আছে সেই কথা বিবেচনা কৰাৰ ভাৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ ওপৰতেই দিছোঁ। এই সম্পৰ্কত যিবিলাক বিষয়ে উত্থাপন কৰা হৈছে সেই সম্পৰ্কত মই চমুকৈ ২।১ টা কথাৰ উত্তৰ নিবেদন কৰিব বিচাৰিছোঁ। মাননীয় সদস্য গিয়াচুদ্দিন চাহাবে কৈছেযে—আমাৰ দুখীয়া লোকসকলৰ পৰা কৰ হিচাৰে আমি যি ধন আদায় কৰো সেই ধন কলৈ যায়? তাৰে শতকৰা ৫০ ভাগ কলাবজাৰলৈ যায় নেকি সেই বিষয়ে প্ৰশ্ন তুলিছে, মই কওঁ সেই ধন কলা বজাৰলৈ পথোৱাৰ কোনো সুবিধা নাই, সেই ধনৰ সংগৃহীত ধনৰ শতকৰা ৯০ ভাগ আমাৰ আমোলাতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাপনাত দৰ্মহা দিওতেই আদায় হয়, বাকী দহ ভাগ ৰাজ্যখনৰ প্ৰশাসনৰ উন্নয়নৰ কামত খৰচ হয়। এনে ক্ষেত্ৰত এই ৫০ ভাগ টকা কলাবজাৰলৈ কেনেকৈ যাব সেইটো মাননীয় সদস্যই চিন্তা কৰা উচিত।

আমাৰ যিটো সচিবালয় অনুষ্ঠান আছে তাক 'ঐতিহাসিক' অনুষ্ঠান বুলি কোৱা হৈছে, আমাৰ মানৰ লৈয়ে এই অনুষ্ঠান সৃষ্টি, ইয়াত দানৱ নাই, প্ৰকৃততেই এটা বিৰাট সেৱাৰ অনুষ্ঠান, তেখেতে এই অনুষ্ঠানটোক এক জাতীয় আদৰ্শৰে উদ্দীপ্ত কৰি গঢ়ি তোলাৰ কাৰণে আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছে। এই জাতিয় আদৰ্শৰে উদ্দিপিত কৰিবলৈ আমিও চেষ্টা কৰিছোঁ। আৰু তেখেতে কোৱা মতে প্ৰতি জিলাৰে প্ৰতি মহকুমাতে সংগঠন কৰিবলৈ বিশেষভাৱে কামত নিয়োগ কৰাৰ কথাটো ভালদৰে বিবেচনা কৰিব লগীয়া তাত কোনো সন্দেহ নাই ।

তাৰ পিছত গৃহসমস্যাটোৰ সম্পৰ্কে যিখিনি কথা তেখেতে অৱতাৰণা কৰিছে সেইক্ষেত্ৰত অলপমান বিবেচনা কৰি চালেই গম পাব যে, আমাৰ দেশত প্ৰত্যেক জন লোককে ঘৰ সাজি দিয়াটো সম্ভৱপৰ নহব। কিন্তু আমি সমাজখনত এনেকুৱা এটা অৰ্থনৈতিক বাতাবৰণৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব

*Speech not corrected

যি অনুকুল অৱস্থাত আমাৰ প্ৰত্যেকজন লোকেই ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় সকলোখিনি বস্তু যোগাৰ কৰিব পৰা সামৰ্থ্য লাভ কৰিব পাৰিব। আমি তেনেকুৱা এটা অৱস্থা আমাৰ সমাজখনত কৰিবৰ কাৰণেই চেষ্টা কৰি আছোঁ।

'ওৱেইটচ্ এণ্ড মিজাৰ্ছ' এই বিভাগটোৰ সম্পৰ্কে তেখেতে যিটো কথা কৈছে এইটো প্ৰকৃততে সত্য নহয়। কিয়নো এই বিভাগে নিজৰ কৰিব লগীয়া কামখিনি কৰিয়েই আছে। কিন্তু কথা হৈছে যে জনসাধাৰণৰ লগত এই বিভাগটোৰ পোনপটীয়া সম্বন্ধ নথকাৰ কাৰণে ইয়াক আমাৰ মানুহে নেজানে। এই বিভাগে কৰিব লগীয়া জোখ-মাফ আদি নিৰূপণ সম্বন্ধীয় কামখিনি নিয়াৰিকৈ কৰিয়েই আছে।

পুলিশ বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত অসমীয়া, বঙ্গালী, হিন্দু, মুছলমান পুলিশ বুলি সাম্প্ৰদায়িকতাৰ ভিত্তিত হে কাম কৰি থকা বুলি যিটো অভিযোগ আজি উত্থাপিত হৈছে অকল আজিয়েই উঠা অভিযোগ নহয়, এনেকুৱা ধৰণৰ অভিযোগ প্ৰায়েই উত্থাপিত হৈ থাকে। এই ক্ষেত্ৰত মই ইয়াকে কব পাৰো যে, আমাৰ সমাজখনত বিভিন্ন ধৰ্ম্ম-গোষ্ঠীৰ মানুহে বসবাস কৰি আছে। এই সকলো বিলাকলোকৰ বসবাসৰ কৰিবৰ কাৰণে যেনেকুৱা এটা পৰিবেশৰ দৰ্কাৰ তেনেকুৱা এটা পৰিবেশ আমি এতিয়াও সৃষ্টি কৰিব পৰা নাই। আমি পুলিশ বিভাগৰ কাৰণে যি সকল লোকক নিয়োগ কৰো সেই সকল আমাৰ সমাজৰে মানুহ। গতিকে এনে অৱস্থাত যদি আমি আমাৰ সমাজখনক পৰিশোধন কৰিব নোৱাৰো তেতিয়াহলে, আমি কেতিয়াও আমাৰ এই বিভাগটোও পৰিশোধন কৰিব নোৱাৰিম। সেই কাৰণেই আমি এনেকুৱা এখন সমাজ ৰচনা কৰিব বিচাৰিছোঁ যিখন সমাজত অসমীয়া, বঙালী, হিন্দু, মুছলমান বুলি কোনো ভেদভাৱ নেথাকিব আৰু যিখন সমাজত জাতি-ধৰ্ম্ম-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সকলোৱে শান্তি আৰু সৌহাৰ্দ্যপূৰ্ণ ভাৱে বসবাস কৰিব পাৰিব। আমাৰ বিশ্বাস আছে তেনেকুৱা এখন সমাজ আমি নিশ্চয়েই কৰিব পাৰিম। কংগ্ৰেছদলেই এই কাম সম্পাদন কৰিব পাৰিব। আজি আমি এটা কথাত মনোযোগ দিয়া দৰ্কাৰ হৈ পৰিছে যে, আমাৰ সমাজখনত যি দুৰ্নীতি হৈছে সেই দুৰ্নীতি আমাৰ সমাজখনৰ পৰাই আহিছে।

আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন চাহাবে ট্ৰেইনিংগ্ৰাউণ্ডত এছ, এছ, বি আৰু হোমগাৰ্ড সম্পৰ্কে অভিযোগ উত্থাপন কৰিছে। এই অভিযোগ থিক নহয় বুলিয়েই মই ভাবোঁ আৰু এই বিষয়ে মই বেছি কবলৈ বিছৰা নাই। বিশেষ কিবা অভিযোগ মোক দেখুৱাই দিলে মই তাৰ বিহিত ব্যৱস্থা কৰিম।

ইয়াৰ পিছত আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানীয়ে আমাৰ দেশত খাদ্যৰ নাটনি হোৱা বুলি আৰু চৰকাৰে লোৱা নীতি সমূহো ব্যৰ্থ হোৱা বুলিয়েই অভিযোগ কৰিছে। ভাৰত চৰকাৰে খাদ্যনীতি সম্পৰ্কে যি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে আৰু খাদ্য শস্যৰ উত্পাদনৰ কাৰণে যিবোৰ আচঁনি আদি কৰিছে সেইবোৰ প্ৰকৃততে কাৰ্য্যকৰী হৈছেনে নাই পৰ্য্য-বেক্ষণ কৰি চালেই গম পাম। যোৱা কেইবছৰমানৰ খাদ্য পৰিস্থিতিৰ লগত ৰত্তমানৰ খাদ্য পৰিস্থিতি যদি তুলনামূলক হিচাবে পৰীক্ষা কৰি চোৱা যায় যে, বৰ্ত্তমান চৰকাৰে লোৱা খাদ্য-নীতিয়ে অভূতপূৰ্ব সফলতা লাভ কৰিছে। কিন্তু সাম্প্ৰতিক যিটো অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে তাৰ মূল কাৰণ হৈছে যে, কিছুমান অঞ্চলত প্ৰৱল বানপানী আৰু দেশৰ অন্যান্য কিছুমান অঞ্চলত তীব্ৰ খৰাং বতৰৰ সৃষ্টি হৈছে। এই দুয়োটা কাৰণতে যি ধৰণে খাদ্যশস্য নষ্ট হল সেই দুৰৱস্থাৰ পৰা ৰাজস্থান মহিশূৰ আদি কিছুমান ঠাইত মানুহে আজি পৰিত্ৰাণ পাব পৰা নাই। এনেকুৱা কিছুমান পৰি-স্থিতিয়েই ভাৰতবৰ্ষৰ কিছুমান ঠাইত খাদ্যবস্তুৰ নাটনি হৈছে যদিও ই তেনেই ক্ষণস্থায়ী। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লোৱা খাদ্য নীতিয়ে সম্পূৰ্ণ ৰূপেই ফলপ্ৰসু হৈছে তাত মোৰ অকণো সন্দেহ নাই।

আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই যিটো অভিযোগ তুলিছে সেই সম্পৰ্কে বিস্তৃতভাৱে কবলৈ মোৰ সময়েই নহব যদিও এই কথা মই কওঁ যে, নগা সীমান্তত অনাধিকাৰ প্ৰবেশ কৰা লোকসকলকহে উচ্ছেদ কৰা হৈছে। তাত যাতে ভৱিষ্যতে কোনো বিবাদৰ সূত্ৰপাত হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে বিপদৰ পৰা সেই অঞ্চল সমূহক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণেই এই উচ্ছেদ কৰা হৈছে। দুয়োখন ৰাজ্যৰ সীমা বিবাদৰ সমা-

ধানৰ ক্ষেত্ৰত কিছুদিনৰ আগতে যিখন চুক্তি সম্পাদিত হৈছিল তাত এই বিষয় বিলাকো আলোচনা কৰা হৈছিল। আমি যে কেৱল অসমীয়া মানুহ-কেইহে উচ্ছেদ কৰিছো সেইটো নহয় তাত বহুতো নগা মানুহকো উচ্ছেদ কৰিবলগীয়া হৈছে যাৰ কাৰণেই নগালেণ্ডৰ ফালৰ পৰাও কোনো আপত্তি বিপত্তি কৰিব পৰা নাই। এই ধৰণে এই অঞ্চল বিলাকক অনধিকাৰ প্ৰবেশ কাৰ্য্যৰ পৰা মুক্ত কৰি নিৰাপদে ৰাখিবৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে এই উচ্ছেদ কাৰ্য্যও সেই নীতিৰেই অন্তৰ্ভূক্ত।

মাননীয় সদস্য শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াইটো মন্ত্ৰীসভাৰ বহুতো ভিতৰুৱা খবৰকে দিলে। এই বিলাক কথা আমি এতিয়াও জনা নাই আৰু মাননীয় সদস্য জনৰ পৰা এনেকুৱা খবৰ শুনি মোৰেই সন্দেহ হৈছেময়েই মন্ত্ৰী সভাৰ বাহিৰতনে ভিতৰত ? আমি জনাত মন্ত্ৰী সভাৰ ভিতৰত তেনেকুৱা কেনো কথা হোৱা নাই আৰু আমি তাক গম পোৱা নাই। খবৰ কাগজত কোনটো বাৰ্ত্তা পৰিবেশন কৰা হয় আৰু কোনটো নহয় তাৰ এটা ওচিত্য আছে। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ গা ভালে আছে —এইটো খবৰ নহয়। কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বেমাৰ হৈছে এইটো খবৰ তাৰ পিছত মুখ্যমন্ত্ৰীৰ এটা কঠিন ৰোগ হৈছে এইটো আৰু গৰম খবৰ। এইদৰেই বাতৰি কাগজত সাধাৰণ খবৰ বিলাক পৰিবেশন কৰা হয়। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ভালদৰে ৰাজ্য এখন চলাইছে এইটো খবৰ নহয় কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ৰাজ্য এখন চলোৱাত ব্যৰ্থ হৈছে এইটো হলে বৰ ডাঙৰ খবৰ। খবৰ কাগজতো খবৰ দিলে। কিন্তু আমাৰ ভিতৰ চৰাত হলে সেই খবৰটো নায়েই। প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাটো আমাৰ ৰাইজৰ নিকতবৰ্ত্তী কৰিবলৈ আমি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছো আৰু সেই কথা মই আজিও দৃঢ়কণ্ঠে ঘোষণা কৰিছোঁ। লগতে মই এই কথাও কওঁ যে, ঢাক-ঢোল ৰাজিবলৈ হলে দুয়োফালেই বাজিব লাগিব। অকল এফালে বাজিলেই নহয়। প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাতো বিকেন্দ্ৰীভূত কৰি ৰাইজৰ নিকতবৰ্ত্তী কৰিবলৈ বৈপ্লৱিক দৃষ্টি ভঙ্গীৰে যিটো ব্যৱস্থাৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে সেইটো যদি ভালদৰে বিবেচনা কৰি চোৱা যায় তেতিয়াহলে, অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাইজৰ প্ৰতি আন্তৰিকতা আৰু ঐকান্তিকতাই এই চৰকাৰৰ কাৰ্য্যত দেখিবলৈ পাব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু কেইটামান কথা হৈছে যে, আমাৰ 'জিঅলজি এন্ড মাইনিং' বিভাগটো শক্তিশালী কৰিব লাগে । এই কথাটোত মইও একমত । 'অ এন, জি, চি,' অইল ইন্দিয়া'ৰ কিবা টকা পইছা আদি বাকী থাকিলে সেইটো আমি আদায় কৰি লম । এইটোয়ে, খুউব বেয়াৰ ফালে ঢাল খাইছে সেইটো নহয় । তাৰ পিছত অনান্য কাৰখানা আদিৰ ক্ষেত্ৰতো আমাৰ বিধান সভাৰ ১১৪ জনৰ যি স্বকীয়া স্বকীয়া ভাৱধাৰা আৰু চিন্তাধাৰা আছে সেইবোৰ একত্ৰিত কৰি আমি আমাৰ ৰাজ্যখনক উদ্যোগৰ পথত আগুৱাই নিবৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টা সদায়ে চলাই আছোঁ । অকল এটা কথাৰ ওপৰতে এই সকলোবোৰ কথা নিৰ্ভৰ নকৰে । ধন হলেই নহব, ক্ষমতাও থাকিব লাগিব । অকল ক্ষমতা থাকিলেও নহব, তাৰ লগত আহিলা-পাতি আদিও থাকিব লাগিব । সময়ত সকলো কথা চিন্তা কৰি আমাৰ ৰাজ্যখনক উদ্যোগৰ পথত আগবঢ়াই নিবৰ কাৰণে আমি সদায়ে চেষ্টাত আছোঁ । আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৰা ডাঙৰীয়া এষাৰ উপমা দিছে যে—ঋণং কৃত্বা ঘৃতং পিবেত,' অৰ্থাৎ ধাৰ কৰি হলেও ঘিউ খাব লাগে । আমি ঋণৰ পৰিমাণ কমাই আনিছোঁ । অৱশ্যে ঋণ কৰাটো বেয়া কথাও নহয় । আমি ঋণত যিবিলাক টকা আনো সেই টকাবিলাকৰ যাতে ভাল কামত আৰু ফলপ্ৰসূ আচঁনিত খৰচ কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে আমি চেষ্টা কৰি আছোঁ ।

আমি আশা কৰো অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ দ্বাৰা সমাজৰ বিভিন্ন শ্ৰেণী আৰু গোষ্ঠীৰ ভিতৰত পাৰস্পৰিক সৌহাৰ্দ্য গঢ়ি উঠিব । শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন চাহাবে যিখিনি কথা উল্লেখ কৰিছে তেনে পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি নহয় । তাৰ কাৰণে আমি সৰ্ব্বপ্ৰকাৰৰ যত্ন কৰি আছো আৰু এই কাৰ্য্য সম্পাদন কৰাৰ কাৰণে মাননীয় সদস্য সকলৰ সহযোগ কামনা কৰিলো ।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা চেক পোষ্ট আৰু ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভৰ কথাটো কি হ'ল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ—সকলো কথা কোৱা টান । আগতে পাকিস্তান আছিল এতিয়া বাংলাদেশ হৈ গল ।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা—ইকনমিক কাট আৰু ষ্ট্ৰাকচাৰেল চেঞ্জৰ বিষয়ে অলপ কওক ।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ—ইকনমিক কাট কৰিছো । তাৰ বাবে লেটাৰ অব ক্ৰেডিট চিষ্টেম প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছে । বিভিন্ন বিভাগত যাতে যধেমধে টকা খৰচ কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে । বিভিন্ন বিভাগৰ টকা পইচা খৰচ কৰাত যদি বাধা দিও তেতিয়াও আপত্তি হব আৰু বাধা নিষেধ কৰিলেও আপত্তি হব । বিভিন্ন বিভাগ বিলাকে যাতে ইকনমিক অৱস্থাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি টকা খৰচ কৰে তাৰ বাবে লেটাৰ অব ক্ৰেডিট চিষ্টেম প্ৰৱৰ্ত্ত কৰা হৈছে । মন্ত্ৰী সকলৰ ভ্ৰমণ উদ্দেশ্যৰত হব লাগে । মই কও মন্ত্ৰী সকল ভ্ৰমণ কৰিব নালাগে । তেতিয়াও সমালোচনা কৰিব । আমাৰ সমাজত এক বিশ্বাস কৰি সমাজ ব্যৱস্থা হৈছে আৰু এই চৰকাৰ জনপ্ৰিয় চৰকাৰ । ৰাইজৰ যোগেদি আমি ইয়ালৈ আহিছো যেতিয়া ৰাইজৰ লগত সম্পৰ্ক ৰাখিব লাগিব । আমাৰ সভা সমিতি বিলাকত দেখা যায় আমাক মন্ত্ৰী বিশিষ্ট অতিথি আমাক নিৰ্দিষ্ট বক্তা । মন্ত্ৰী সকল নহলে সভা সমিতি নহয় । যেনেকৈ পুৰোহিত নহলে বিয়া শ্ৰাদ্ধ নহয় ঠিক তেনেকৈ ৰাজহুৱা সভাত মন্ত্ৰী নহলে নহয় । যেতিয়া কোনো লোক সভা সমিতিৰ বাবে মোৰ ওচৰলৈ আহে মই প্ৰকাশ্যে ঘোষণা কৰিছো যে সভা সমিতিত কথা বিলাক আলোচনা কৰিব লাগে, মন্ত্ৰীক নিয়াৰ কি প্ৰয়োজন আছে । কিন্তু আমাৰ এটা পৰম্পৰা চলি আহিছে, শিক্ষামন্ত্ৰী আহিলে মঞ্জুৰী পাব ইত্যাদি । এইটো যাতে হব নোৱাৰে তাকেই ষ্ট্ৰাকচাৰেল চেঞ্জ বোলা হৈছে । মুখ্য মন্ত্ৰীয়েই যাওক বা শিক্ষা মন্ত্ৰীয়েই যাওক, ভেটি স্থাপন কৰক যোগ্যতা থাকিলে মঞ্জুৰী পাব নাথাকিলে নাপাব । এইটো পতিয়ন নিয়াব পাৰিলে অনুষ্ঠানবোৰে মন্ত্ৰীক নিবলৈ নাহিব । তেওঁলোকে ভাবিব যে আনিও যি নানিও সি । আমাৰ এটা পৰম্পৰা চলি আহিছে যে যি মুখ্য মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ আহিব পাৰে আৰু দৰ্খাস্ত দিব পাৰে সেই দৰখাস্তই অগ্ৰাধিকাৰ পাব । কোনো দৰ্খাস্ত দম বান্ধি লৈ অহাৰ যিটো বাতাবৰণ সৃষ্টি হৈছে সেইটো বন্ধ কৰিবলৈ বিচাৰিছো । সেইটো বন্ধ কৰিবলৈ প্ৰচপেকটিভ (নৰ কথা কৈছো । দৰ্খাস্ত দিলে যি কাম হব

নিদিলেশ সেই কাম হব। এইটো বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হ'লে আৰু মন্ত্ৰীক নিবলৈ নাহিব। আমাৰ উন্নত অঞ্চলৰ মানুহবিলাক আন্দোলনমুখী হৈছে। পিচপৰা অঞ্চলৰ মানুহবিলাক আন্দোলন কৰিব নোৱাৰে তেওঁলোকে পিচ পৰি গৈ আছে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে আগবঢ়া অঞ্চলৰ মানুহে মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ দৰ্খাস্ত আনিব পাৰে ডেপুটেচন আনিব পাৰে তেওলোক আগবাঢ়ি গৈছে। পিচপৰা অঞ্চলৰ মানুহে এইবোৰ কৰিব নোৱাৰে সেই কাৰণে পিচ পৰি গৈ আছে। সেই কাৰণে শাসন ব্যৱস্থাতো জনসাধাৰণৰ ওচৰলৈ আনিবলৈ চেষ্টা কৰিছো।

শ্ৰীদুলাল বৰুৱা :—মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ কথাবিলাক শুনি ভাল লাগিছে যদিও এতিয়ালৈ একো হোৱা নাই। আমি দেখিছো আগৰ মন্ত্ৰী সভাই এতিয়াৰ মন্ত্ৰী সভাৰ দৰে শাসন যন্ত্ৰটো জনসাধাৰণৰ ওচৰলৈ চেষ্টা কৰা নাই। তেতিয়া হলে আগৰ মন্ত্ৰীসভা ক'ত আছিল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ :— মই আগৰ মন্ত্ৰীসভা বুলি কোৱা নাই। স্থান, কাল ভেদে পৰিবৰ্তিত চিন্তাধাৰা লৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিব। স্বাধীনতাৰ পৰাই কংগ্ৰেছ চৰকাৰ চলি আছে। বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে বিভিন্ন কথা সময় সাপেক্ষে কৈ আহিছিল। সেইবিলাক মুখ্য মন্ত্ৰীৰ নিজৰ কথা নহয় সময়ৰ কথা। সময়ে সময়ে সেইবিলাক কথা কবলৈ কয়। মই এতিয়া এইবলাক কথা কৈ গৌৰৱ দাবী নকৰো। সময়ৰ কথা সময়মতে কৈ যাব লাগিব। সেইটোৱেই হল আমাৰ এতিয়া প্ৰচপেকটিভ প্লেন।

Mr. Speaker – The motion is that the Appropriation (No. II) Bill 1973 be taken into consideration.

The House stands divided— Ayes—41
Noes—11

The Motion is adopted. There is no amendment.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)— Sir,

I beg to move that the Assam Appropriation (No. II) Bill, 1973, be passed.

Mr. Speaker – The Motion is that the Assam Appropriation (No. II) Bill, 1973, be, passed.

Motion is passed. The Bill is passed.

PRIVILEGE MOTION

Mr. Speaker—Mr. Barua will you speak on the privilege moton ?

Shri Dulal C. Barua – Yes Sir. Mr. Speaker Sir, under Rule 158 and 159 of the Rules of Procedure of this House. I have given a notice of Privilege Motion against Shri Anilratan Barthakur, Advocate, Panbazar, Gauhati for committing breach of privilege. Now, he has published two letters one is in the Assam Tribune, date 26.6.73 and another in the Assam Express dated 28.6.73 under the Caption "Legislature and citizen". Sir, in these letters charges are made against the members of the House. I quote from the letter published in the Assam Tribune, "It has been noticed that baseless charges are made now and then by some members of Legislatures during various discussions in the House. While a Minister can give reply to such baseless allegation, as was recently found in the discussion on the Fishery Deptt. of Assam, other persons who are not members of a House against whom baseless allegations

are made by name are at a disadvantage. This disadvantage should go". Sir, this is a disrespect shown to the House. Again in the last paragraph he has written as follows—"It is high time that the practice of making defamatory allegations by some members in a Legislature against a citizen be stopped and the healthy convention followed in Parliament in this regard be faithfully adhered to in the State Legislatures". Sir, it is a liberty of the hon. members of the August House to discuss any subjects in the floor of the House. If we do not discuss the affairs of the State in the House then we will be failing in our duty by not pointing out the defects in the Govt. We are here to discharge our duties honestly and faithfully. As a members of the Opposition our responsiblities are all the more critical. We will have to point out the defects in the Govt. fer a rectification. But this gentleman, I do not know wherefrom he has come, tries to dictate terms to the members or to the Legislature. Therefore, it seems that he has committed a breach of privilege of the House. Sir, in U. K. also it is the liberty of the members of the House to discuss anything which is allowed by the Speaker. When You have allowed us to do so, I do not understand how Shri Anilratan Barthakur can interefe in the conduct of the business of the House. Whoever he may be – he has no jurisdiction to issue directives to the House. Sir, your directive is the supreme and nobody also whoever he may, can obstruct a member in discuasing a thing in the House.

Therefore Sir, here Shri Anilratan Barthakur is obstructing the smooth functioning of the House and obstructing the members in discharging their duties. Sir, as I have quoted in the last portion of the letter he has instructed the House and the members about the mode of their functioning. This is interference to the discussion which took place on the floor of the House regarding the Fishery Deptt. of the Govt. of Assam. I would submit to you Sir, that this gentleman is obstructing the members in discharging their duties. Sir, in the Kaul's Practice and procedure of parliament at page 257 it is stated that "Challenging members to fight on account of their behaviour in the House or any Committee thereof"

Sir, he is challanginng the members and he has given instruction to the members how to behave in the House. He has no jurisdiction to write letters to the newspapers regarding the conduct of the business of the House. This is an insult to the House and also to you Sir. I also want to quote here from May's Parliamentary P actice at page 123, "Reflections upon Members. – Analogous to molestation of Members on account of their behaviour in Parlianent are speeches and writings reflecting upon their conduct as Members. On 26th February 1701, the House of Commons resolved that to print or publish any libels reflecting upon any member of the House for or relating to his service therein was a high violation of the rights and privileges of the House". So Sir, this gentleman has written two

letter in close repeation to two different newspapers about the conduct of the business of the House under the caption, "Legislature and Citzens" He is posing in such a way as if we are nobody here to discuss an important matter which concerns the State and the people. He may be a monarch but the monarch in the House is yourself. When you have allowed us to discuss an important matter in the House who is he to obstruct us. Therefore, Sir, I think it is a fit case to be referred to the Privilege Committee. Sir, if he is not treated well then in the estimation of the public the dignity of the House will be lowered. Sir, under your leadership and under your legacy and under the constitutional sefeguards we are functioning and nobody from outside can interefere with the business of the House. The Minister of Parliamentary Affairs, I think, will support my contention. It is ot an individual case it is a case which concerns the whole House. Therefore, I plead that it may be referred to the Privilege Committee for taking neessary action against this gentleman.

Shri Giasuddin Ahmed—Mr. Speaker Sir, in support of the contention of Shri Dulal C. Barua I would like to say that this is a fit case to be referred to the Privilege Committee. Sir, you are the supreme custodian of the Rules and Procedure of this House and with your permission only we can deliver any speech in accordance with the Rules and Procedure of the House. Any speech made in the floor of the House and which

is allowed by your goodself, none outside man has any right to dictate as to what the members slould speak and what they should not speak. That a sacred right and privilege of the members of the legislature. Whenver any such remarks are made outside it means a breach of privilege of the members of the House and also the House itself. That is why Shri Anilratan Barthakur is guilty of breach of privilege of the House. I do not know whether he is an agent of any agency.

Mr. Speaker— You may refer to the letters only.

Shri Giasuddin Ahmed— Therefore Sir, I think it is a fit case to be referred to the privilege Committee.

শ্ৰীনগেন বৰুৱা — মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই চিঠি দুখন মই পঢ়িলো আৰু ইয়াত লিখকজনে যিখিনি কথা ব্যক্ত কৰিছে তাৰ পৰা মোৰ এইটোৱেই ধাৰণা হৈছে যে লেচিলটেৰ হিচাবে যিখিনি মৌলিক অধিকাৰ সংবিধানে আমাক দিছে সেই মৌলিক অধিকাৰৰ ওপৰত হস্তক্ষেপ কৰা হৈছে। লগতে আমাৰ ওপৰোক্ত বক্তা সকলে যিখিনি কথা যেনেকৈ ইয়াত আলোচনা কৰিছে সেইখিনি কথা অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্যপৰিচালনাৰ বিধিৰ নিয়ম মতে সদনৰ সদস্য হিচাবে আমাৰ অধিকাৰৰ ভিতৰত পৰে বুলি কোৱা হৈছে আৰু আৰু সদনৰ গাৰ্জেন হিচাৱে আপুনি তাৰ ৰক্ষনাবেক্ষন দিছে। কিন্তু ইয়াৰ পিছতো এই কথা বিলাক কেনেকৈ সদনৰ বাহিৰত প্ৰশ্ন হব পাৰে আৰু আপোনাৰ অধিকাৰ আৰু আমাৰ অধিকাৰৰ ওপৰত কেনেকৈ আলোচনা হব পাৰে? আলোচনা হয়তো হব পাৰে কিন্তু এনেকুৱা আলোচনাৰ দ্বাৰা লেজিষ্টেটৰ হিচাবে মৌলিক অধিকাৰৰ ওপৰত আক্ৰমণ হোৱাতোহে বৰ দুভাগ্যজনক কথা হৈছে। বিশেষকৈ যিটো অভিযোগ তেখেতে কৰিছে যে, কোনো এটা বিভাগৰ কোনো এজন বিষয়া বা লোকৰ সম্পৰ্কে অনুপস্থিত থকা অৱস্থাত

বিধেয়ক সকলে আলোচনা কৰাতো অনুচিত বুলি তেখেতে মন্তব্য কৰিছে। কিন্তু মই ভাবো আৰু সদনৰ নিয়ম হৈছে যে কোনো এটা বিভাগৰ কিবা অভিযোগ আদি আহিলে সেই বিভাগৰ মন্ত্ৰী সকল থাকিলে তাক খন্দন কৰিব পাৰে। সেইটো সদনৰ নিয়মৰ ভিতৰত পৰে। এই সম্পৰ্কে যিখিনি কথা প্ৰকাশ কৰিছে এইখিনিয়ে সদনৰ মৌলিক অধিকাৰ খৰ্ব কৰিছে আৰু এই কাৰণে এইটো সঁচাকৈয়ে বিচাৰৰ কথা হৈ পৰিছে। বিশেষ অধিকাৰ কমিটিলৈ (প্ৰিভিলেজ কমিটি) এইটো কথা ৰেফাৰ কৰি ভৱিষ্যত যাতে এনেকুৱা কথা কেতিয়াও হব নোৱাৰে সেই সম্পকে এটা চুৰান্ত সিদ্ধান্তত উপনীত হব বুলি মই বিশেষ ভাবে অনুৰোধ কৰিছো।

Shri Syed Ahmed Ali (Minster) – Sir, if I have understood the letter correctly, as referred to by the Hon'ble Member Shri Barua, written by one Mr. Barthakur, it needs proper scrutiny. So, would like to submit that this may be referred to the Privilege Committee.

Mr. Speaker— I hold that the matter is in order and I refer it to the Privilege Committee and the Privilege Committee will submit the report by 31st August, 1973.

Now, item No. 4.

CALLING ATTENTION

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, I beg to call the attention of the Minister, Power (Electricity) under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of

Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Daink Assam, dated 11th May 1973 under the caption – "জল বিদ্যুৎ কেন্দ্ৰৰ পানীৰ অভাৱ জনিত পৰিস্থিতিৰ উন্নতি হোৱা নাই।"

Shri Md. Idris (Minister) – Sir, my attention has been drawn to the news item under the caption "জল—বিদ্যুত কেন্দ্ৰৰ পানীৰ অভাৱজনিত পৰিস্থিতিৰ উন্নতি হোৱা নাই" published in Dainik Asom, dated 11.5.73.

The Chandrapur Thermal Power Station having a set of 30MW was commissioned for commercial operation on 22nd March, 1973. Since then, the station has been supplying the energy requirement of the Lower Assam System. This station has uptil now reached a peak of upto 29.5 MW of power for short durations. During the peak hours, the station supplies a load varying from 24 to 27 MW.

The water level of the Umiam Lake had fallen down to a level of 3158′ above M. S. L. i.e. 8ft above the minimum draw down level. Since operation of Chandrapur, the level of the water was started gradully coming up. The level of the water on 27/6/73 was 3202. 20′ i. e. 52.20′ above the minimum draw down level, the Full Reservoir Level being 70 ft. above the minimum draw down level i. e, 3220 ft. This indicates that there has been an increase of 44·20 ft. of water from the lowest level that it was reached.

All restrictions on use of power imposed in the wake of extremely low level of water in the Umiam reservoir, have been completely withdrawn with effect from 15.6.73, in view of this improvement in supply position.

It will thus be seen that the position has radically changed for better since the news-paper report in question was published.

(Mr. Speaker vacated the Chair and Mr. Dy. Speaker occupied the Chair at 6.45 p. m.)

Shri Dulal Chandra Baru—Sir, are we to understand that everything is alright how ?

Shri Md. Idris (Minister) – Yes. sir, I have said so.

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ – মাননীয় অধাক্ষ মহোদয়, মই একষাৰ কথা কব খুজিছো। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই চিঠি দুখন পঢ়িছো। এই বিষয়ে ওপৰোক্ত বক্তা সকলে উল্লেখ কৰিছে। এইটো সদনৰ ভিতৰুৱা কথা, সদনত ইয়াক ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়া হৈছে। ইয়াৰ পিচত এই বিলাক কথা কেনেকৈ সদনৰ বাহিৰত্ আলোচনা হব পাৰে? এইটো বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা হৈ পৰিছে। সদনৰ বিনয়ন মতে কোনো এটা বিভাগৰ বিষয়ে আলোচনা হলে সেই বিভাগৰ মন্ত্ৰী থাকে, বিষয়া থাকে সেই সম্পৰ্কে কিবা কথা উঠিলে মন্ত্ৰীয়ে খণ্ডন কৰিব পাৰে, কিন্তু বাহিৰত আলোচনা হব নোৱাৰে। গতিকে এই ৰিষয়টো বিশেষ অধিকাৰ কমিটিত পঠোৱা উচিত হব। যাতে ভবিষ্যতে এনেকুৱা হব নোৱাৰে।

DISCUSSION UNDER RULE 301

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা – Sir, I beg to raise a matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and Conduct of Busi-

ness in Assam Legislative Assembly relating to the News item appearing in the Dainik Assam, dated 19th June, 1973 under caption "শিক্ষক সন্থাৰ স্মাৰক পত্ৰ।"

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিশ্চয় জানে যে আমাৰ অসমৰ শিক্ষা বিভাগৰ অধিকর্তা আজি বহুত দিনৰ পৰা নিয়োগ হোৱা নাছিল। সদনত এই কথা বহুত বাৰ আলোচনা হৈছিল। যোৱা বিধান সভাত আলোচনা হওঁতে শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে শিক্ষা বিভাগৰ অধিকর্তজন এ পি এচ চিয়ে নমিনেট কৰে। কিন্তু আজি এবছৰেও শিক্ষা বিভাগৰ অধিকর্তাজনক নিয়োগ কৰা নহল, যুটীয়া অধিকর্তা জনকে অধি-কর্তাৰ পদত নিয়োজিত কৰি ৰাখি অৱশেষত এজন এ, চি এচ অফি-চাৰক অধিকর্তা নিয়োগ কৰিলে। ইয়াতে ৰাইজে দুখ প্ৰকাশ কৰি এখন স্মাৰক পত্ৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক দিলে। এইখনৰ ওপৰত চৰকাৰে কেনেকুৱা দৃষ্টি ৰাখিছে, তাৰ ৰিয়েকচন কি হৈছে এই বিষয়ে স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো আৰু ডি পি আই নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কি বিবেচনা কৰিছে সেই কথা সদনত জনাব লাগে।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (শিক্ষা মন্ত্ৰী)—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, "দৈনিক অসম পত্ৰিকাৰ শিক্ষক সন্থাৰ স্মাৰক পত্ৰৰ শিতানত ওলোৱা বাতৰিৰ ওপৰত শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা এম এল এ ডাঙৰীয়াই দৃষ্টি আকৰ্ষণ প্ৰস্তাবৰ উত্তৰত মাননীয় এম এল এ গৰাকীক আৰু সদনক জনাব খোজো—

কটন কলেজ শিক্ষক সন্থাৰ এটি প্ৰতিনিধি দলে মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক আৰু মোক বেলেগে বেলেগে লগ পোৱা আৰু অসম প্ৰশাসন বিভাগৰ এজন বিষয়াক অসম শিক্ষা বিভাগৰ অধিকর্তাৰ পদত অস্থায়ীভাবে নিযুক্তি কৰা বিষয়টো আলোচনা কৰা কথাটো সচাঁ। এই সন্থাই দাবী কৰে যে শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্ত্তাৰ পদটো কেৱল এডুকেশ্যন চাৰ্ভিচৰ বিষয়া সকলৰ পৰাহে নিযুক্তি দিব লাগে। সেই সন্থাৰ প্ৰতিনিধি সকলক অৱশ্যে কোৱা হয় যে চিনিয়ৰ এ, চি, এচ নিধিৰ বিষয়া শ্ৰীআৰ, এম গোস্বামীক,

অসম শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্তা হিচাবে অলপতে কৰা নিযুক্তি কেৱল এটা তত্‌কালীন অস্থায়ী ব্যৱস্থা।

এই তত্‌কালীন অস্থায়ী ব্যৱস্থা লব লগা কাৰণ বিলাক হল—আগৰ শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্তা শ্ৰীউমাকান্ত শৰ্মাই ১৬।৮।৭২ তাৰিখৰ পৰা ছুটি লৈ তাৰ পিচতেই অৱসৰ লোৱাত শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্তা পদটো স্থায়ী ভাবে নিযুক্তি নোহোৱালৈকে শিক্ষা বিভাগৰ অতিৰিক্ত অধিকৰ্তা ডাঃ কালীনাথ শৰ্মা, তেওঁৰ নিজৰ কামৰ লগতে শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্তাৰ দৈনন্দিন কাম কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল ১৬।৮।৭২ তাৰিখৰ পৰা। কিন্তু ডা: শৰ্মা ইতিমধ্যে শাৰীৰিকভাৱে অসুস্থ হৈ পৰে। ইয়াৰ বাহিৰেও দেখা গল যে কাম কাজত বহু ত্ৰুটী-বিচ্যুতি ঘটিছে। কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ত কিছুমান কাম আগোৱাহ যুক্ত হোৱাত আৰু কিছুমান কাম একেবাৰে সম্পাদিত নোহোৱাত বৰ বেয়া পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হব লগা হ'ল, ফলত সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ আৰু শিক্ষানুষ্ঠান সমূহে নানান অসুবিধা ভোগ কৰিব লগাত পৰিল।

চৰকাৰে এনে অৱস্থাত ডা: শৰ্মাক শিক্ষা অধিকৰ্তাৰ দৈনন্দিন কামকাজৰ পৰা অব্যাহতি দিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব লগা হল। শিক্ষাদান সম্পৰ্কত অভিজ্ঞতা থকা আৰু শিক্ষা বিভাগৰ প্ৰশাসনতো অভিজ্ঞ শ্ৰীআৰ, এম গোস্বামীক তত্‌কালীন কাম-কাজ চলাই যাবৰ বাবে শিক্ষা অধিকৰ্তা হিচাবে নিযুক্তি দিয়া হয়। ডা: শৰ্মাই কাম কৰি থকা কালছোৱাত বিভিন্ন বেমেজালি আৰু দোষ-ক্ৰটীবোৰৰ বিষয়ে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ বেলেগে হাতত লোৱা হৈছে। অসম লোক সেৱা আয়োগৰ জৰিয়তে শিক্ষা অধিকৰ্তাৰ পদ পূৰণৰ কাৰণেও ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। অসম শিক্ষা সেৱাৰ বিষয়া সকলেও শিক্ষা অধিকৰ্তা পদৰ বাবে প্ৰাৰ্থী হব পাৰিব। সন্থাৰ আগত এই সকলো কথা বহলাই কোৱা হৈছিল।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইটো কথা বুজিব পৰা নাই যে নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত যিজনক ডি-পি-আই কৰিবলৈ দিছিল সেই জন অসুস্থ বুলি কৈছে। আৰু অসুস্থ হোৱাৰ কাৰণেই কামত বেমেজালি

হৈ আছে নেকি ? তাৰ পিচত এই গোটেই নীতিটোৰ পৰিহাৰ কৰি বেলেগ এজন মানুহ বেলেগ এটা বিভাগৰ পৰা কি যুক্তিত আনি নিয়োগ কৰিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল। মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে এ-পি-এচ-চিৰ যোগেদি ডি-পি-আই নিয়োগ কৰা হব। তাৰ পিচত বিভাগৰ মানুহকে নিয়োগ কৰিছে। এইটো কথা চৰকাৰৰ দায়িত্ব কেনেকৈ বাচি থাকিব গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলাক কাম কৰোতে কেতিয়াও 'হুইমেজিকেলি কৰিব নালাগে। শ্ৰীকালী নাথ শৰ্ম্মাক আঁতৰোৱাৰ কাৰণে যি চেষ্টা কৰিছে তাত মোৰ আপত্তি নাই কিন্তু আমাৰ এটা নীতিগত কথা পৰিহাৰ কৰি এইটো কেনেকৈ হবলৈ পালে সেইটোহে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ, পৰা জানিব বিচাৰিছো।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইটোকে এতিয়া কবলৈ গৈছো।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা—ডি-পি-আইৰ স্থায়ী পদটো কিমান দিনৰ পৰা খালী হৈ আছিল আৰু ইমান দিনলৈকে কিয় তাত মানুহ নিযুক্তি কৰা নহল এইটো কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে, জনাবনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ—এইটো কথা মই আগতেই কৈছো।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো আমাৰ কেবিনেট দেচিচনৰ কথা। এইটো কৰিবলৈ যাওঁতে কেবিনেট আলোচনা কৰা হৈছিলনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ—এইটো কেবিনেটৰ ভিতৰুৱা কথা।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—সেই হিচাবে কেবিনেটৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল নে নাই ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ—কেবিনেটৰ ভিতৰুৱা কথা।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—আমাক এইটো জনাব লাগে।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ—কেবিনেটত কি কথা আলোচনা কৰা হয় সেইটো কথা মই ইয়াত কব নোৱাৰো । কাৰণ এই বিলাক ভিতৰুৱা কথা ।

Mr. Speaker— The Chief Minister has objected.

Shrimati Renuka Devi Barkataki—Whether it is the collective responsibility of the Cabinet. The Minister has taken the responsibility.

Mr. Deputy Speaker— The Chief Minister has objected.

Shri Dulal Chandra Barua—It is a question of Government decision. Whether the Chief Minister as head of the Cabinet is aware of the fact or whether any decision has been taken on his issue in the Cabinet.

Mr. Deputy Speaker— Order, order. The House stands adjourned till 9. a.m. on Friday, the 29th June 1973.

ADJOURNMENT

The House then rose at 6.55 p.m. till 9 a.m. on Friday the 28th June, 1973.

Dated, Dispur
the 28th June 1973.

P. D. Barua
Secretary
Assam Legislative Assembly